

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2022

29 Ağustos - 04 Eylül Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
29 AĞUSTOS – 4 EYLÜL 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	2
ALTILI MASA ORTAK AÇIKLAMA	3
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	4
BÜTÇE DE DENGELER ŞAŞTI!	10
YURT DIŞINA GİDEN YERLİ YATIRIM SERMAYESİ TUTARI 6 MİLYAR DOLARI AŞTI!	10
ULUSLARARASI KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARINDAN UYARI!	11
CANLI HAYVAN HUSUSUNDA İŞ BİLMEZLİĞİN İTİRAFI GİBİ KARAR!	12
EV ALMAK HAYAL BİLE EDİLEMİYOR!	12
ÜCRETLERİ SADECE ENFLASYON DEĞİL VERGİ DİLİMLERİNDE ERİTMEME DEVAM EDİYOR	13
YOKSULLUK SINIRI 21 BİN 784 TL'YE YÜKSELDİ	14
ENFLASYON ARTIŞI ÜCRETLERİ EZDİ	14
ASGARİ ÜCRETİLE DE ZENGİN MUAMELESİ	16
VATANDAŞTAN TL'YE GÜVENMESİNİ İSTEYEN İKTİDAR PROJELERİ DÖVİZE ENDEKSLİ	17
EKONOMİNİN KİTABINI YAZIYORLAR	18
HER TAŞIN ALTINDAN 'BEŞLİ' ÇIKIYOR	19
SAĞLIĞA DA ZAM GELDİ	20
İKTİDAR 5 MİLYON AİLENİN FATURASINI ÖDEYEMEDİĞİ İÇİN İCRALIK OLDUĞUNU İTİRAF ETTİ...	21
ZENGİNİN KASASINA 9 MİLYAR TL DAHA TRANSFER	21
MÜJDENİN 2. YILINDA DOĞALGAZ ÇIKMADAN FATURALAR ARŞA ÇIKTI	22
KARADENİZ DOĞALGAZI GÜBRE BAĞIMLILIK İÇİN DE DÜŞÜNÜLMELİYDİ	23
DOĞALGAZ AK PARTİNİN ELİYLE KABUSA DÖNÜŞTÜ	23
KAMU ZARARDA AMA KOLİN KÂRDA	24
6 YILLIK GARANTİ YÜKÜ İLE KÖPRÜNÜN MALİYETİ AYNI	25
HAVA LİMANI İSTİHDAM SÖYLEMİNDE DESTEKSİZ UÇUŞ!	26
REKLAMLAR BİLE DİDİ'DEKİ ZARARI KAPATAMIYOR	27
THK'NİN OTELİNE ÇÖKME PLANI!	28
AKP'Lİ BELEDİYE HARCAMAYA DOYAMADI	29
ÇİFT KOLTUKSUZ AKP'Lİ KALMADI	30
KİŞİYE ÖZEL İLANDA 408 KİŞİLİK REKOR	30
RAKAMLARIN GÖSTERDİĞİ ACI GERÇEKLER	31
2022 EĞİTİM BÜTÇESİ	34
YKS YERLEŞTİRME ANALİZİ	34
ÜNİVERSİTELİNİN EN ZOR SINAVI BARINMA	35
ÜCRETLİ ÖĞRETMEN DEĞİL MODERN KÖLE	38
TTB'DEN SAĞLIK BAKANLIĞI VE MEB'E YÜZ YÜZE EĞİTİM SORULARI	39
PANDEMİDE, ÇANAKKALE SAVAŞI'NDAKİ KADAR İNSANIMIZI KAYBETTİK	41
İKİ ÖLÜMDEN BİRİ METAMFETAMİN	43
GÜNDE BİN 311, SAATTE 55 ÇOCUK SUÇLA TANIŞTI	45
TÜRKİYE SUÇ MERKEZİ OLDU	46
11 YILDA 3 BİN 330 KADIN KATLEDİLDİ	47
TEK KENTTE 48 BİN ERKEK ŞİDDETİ	47
BASKICI VE YASAKÇI SİYASET YAŞAM TARZINA MÜDAHALE DEVAM EDİYOR!	48
İKTİDARIN HUKUKSUZLUKLARI TEKER TEKER YARGIDAN DÖNMEYE BAŞLADI!	49
'YENİ OSMANLI-SİYASİ İSLAM VE İHVAN' EKSENLİ DİŞ POLİTİKA İFLAS ETTİ!	49
ERDOĞAN MÜZİK KUTUSU GİBİ PARAYI KİM VERİRSE ONUN ŞARKISINI ÇALİYOR	51

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğru olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşıdakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

29 AĞUSTOS – 4 EYLÜL 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*29 Ağustos 1915'de **İkinci Anafartalar Muharebesi** kazanıldı.

***30 Ağustos Zafer Bayramı**- 30 Ağustos 1922'de Başkomutan Mareşal Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın bizzat yönettiği Dumlupınar Meydan Muharebesi, Türk Ordusu'nun kesin zaferiyle sonuçlandı. Yunan Ordusu Başkomutanı Nikolaos Trikupis ve kurmayları esir edildi.

*30 Ağustos 1925'de Mustafa Kemal Paşa, "**Efendiler ve ey millet, iyi biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler, mensuplar memleketi olamaz. En doğru ve en hakiki tarikat, tarikat-ı medeniyedir**" dedi.

*01 Eylül 1922'de Mustafa Kemal Paşa, Dumlupınar Meydan Muharebesi'nin kazanılması üzerine emrini verdi: **Ordular! İlk Hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!** Aynı gün Türk ordusu, Yunan işgali altındaki Uşak'a girdi.

*01 Eylül 1939'da Almanya'nın Polonya'ya saldırması üzerine, **II. Dünya Savaşı** başladı.

*1 Eylül Dünya Barış Günü

*03-09 Eylül Halk Sağlığı Haftası

*04 Eylül 1919'da Gazi Mustafa Kemal, **Sivas Kongresi**'ni açtı.

ALTILI MASA ORTAK AÇIKLAMA

(21 Ağustos 2022/Ankara)

Toplumun her bir kesimini ve 85 milyon insanımızı en geniş yelpazede temsil eden altı siyasi parti olarak **Cumhuriyetimizin 2. yüzyılına yaraşır bir Türkiye'yi** inşa etmek ve vatandaşlarımızın tüm problemlerine çözüm oluşturmak amacıyla başlattığımız "Liderler Buluşmaları"nın birinci turunu, bugün Saadet Partisi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirdiğimiz 6. toplantımızla tamamlıyoruz.

Siyasette istişareyi, nezaketi, centilmenliği ve iş birliğini ilke olarak benimsemiş partilerin Genel Başkanları olarak;

Ülkemizi hızla felakete sürükleyen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin doğal sonuçlarına, yani; ekonomide iflasa, iç ve dış politikada itibarsızlaşmaya, kamu kurum ve kadrolarındaki çürümeye, yaşanan sosyolojik ve psikolojik çöküntüye dur demek için ilk kez 12 Şubat 2022 tarihinde bir araya gelerek ortaya koyduğumuz kararlılığımızla milletimize umut olduk.

O tarihten sonra Türkiye'de artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı anlaşılmış ve milletimiz tarafından "**6'lı Masa**" olarak adlandırılan iş birliğimiz, kararlılıkla bugünkü aşamasına gelmiştir.

Bilinmelidir ki bugün, 12 Şubat'tan çok daha kararlı ve umutluyuz!

Siyasi iktidarın, ortaklarının, varlıklarını iktidarın varlığına adanmış medyanın tüm siyasi mühendisliklerine, çabalarına, hakaretlerine, isnatlarına ve iftiralarına rağmen milletimize umut olmanın verdiği güçle 28 Şubat 2022 tarihinde "**Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metnimizi**" geniş katımlı bir organizasyonla kamuoyu ile paylaştık.

Kurduğumuz komisyonlarla, ortaya koyduğumuz ilkeleri tek tek hayata geçirme hazırlıklarımızın hukuki ve toplumsal alt yapılarını güçlendirecek adımlar attık.

Bu çerçevede; geçtiğimiz süreç içinde "**Temel İlkeler ve Hedefler**", "**Seçim Güvenliği**" ve "**Bazı Ekonomik Kurumların Reformu**" komisyonlarının metinlerini kamuoyu ile paylaştık. Diğer komisyon çalışma ve raporlarını da gözden geçirdik.

Ayrıca son toplantımızdan bu yana kamuoyunun gündeminde olan güncel ekonomik, iç ve dış siyasi gelişmeleri de değerlendirdik.

Ortak sorunlarımız karşısında ortak sorumluluklarımızın ağırlığını hepimiz omuzlarımızda hissediyor ve iş birliği kararlılığımızı da bu sorumluluk bilinciyle sürdürüyoruz.

Bugünden itibaren **seçim öncesi, seçim dönemi, seçim günü ve seçim sonrası olmak üzere önümüzdeki tüm süreçlerde** istişareye önem veren anlayışımızla birlikte yol yürümeye devam etme kararlılığında olduğumuzun altını tekrar tekrar çizmek isteriz.

Ülkemizi, hemen her alanda içine sürüklendiği bu krizlerden düzlüğe çıkarana ve her bir insanımızın rahat bir nefes alacağı günleri birlikte kurana dek; mücadelemiz ve iş birliğimiz, hedef ve ilkelerimiz doğrultusunda devam edecektir.

Şu hususu da özellikle kamuoyuna beyan etmek isteriz ki, son dönemlerde yoğunlaşan partilerimize yönelik baskı ve şiddet uygulamaları mücadele kararlığımızı asla sarsamayacaktır.

Milletimizin bunca senedir uğradığı hayal kırıklıklarının farkındayız. Bu hayal kırıklıklarını gidermek üzere insanımızın beklenti ve taleplerini karşılayacak liyakatli kadrolarla ve etkin politikalarla milletimizin karşısına çıkacağız.

Milletimiz emin olsun; **ortak Cumhurbaşkanı adayımız hem "Türkiye Cumhuriyeti'nin 13. Cumhurbaşkanı"** hem de sadece bu masa etrafında bir araya gelen siyasi partilere oy verenlerin değil, "Herkesin Cumhurbaşkanı" olacaktır.

Milletimiz müsterih olsun; bu karanlık günlerin bitmesine çok az kaldı.

Bu topraklarda;

- Toplumsal kutuplaşma son bulacak; toplumsal barış hakim olacak.
- Öfke ve nefret dili kaybedecek; nezaket ve karşılıklı saygı kazanacak.
- Demokrasi ve hukukun üstünlüğü tesis edilecek.
- Ahlaki yozlaşma ve manevi tahribatın önüne set çekecek etkin politikalar geliştirilecek.
- Rüşvet, torpil, iltimas gidecek; adalet, dürüstlük ve liyakat gelecek.
- Hak eden hak ettiğini eksiksiz alacak.
- İsraf ve hayat pahalılığı son bulacak; üretim esas alınacak.
- Geniş halk kitlelerinin yoksullaşmasına yol açan bir avuç rantiyeciye kaynak aktarımına son verilecek.

Şimdi, karamsarlığa kapılma zamanı değildir! Zaman, her geçen gün umudu büyütme zamanıdır.

Çünkü biz kazanacağız, Türkiye kazanacak! Biz kazanacağız, 85 milyon insanımız kazanacak!

Bu vesileyle milletimizin özgürlüğü, birliği ve beraberliği önünde hiçbir engelin duramayacağını simgeleyen **30 Ağustos Zafer Bayramı'nı kutluyor, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi minnet ve tazimle anıyoruz.**

Bu inanç ve kararlılıkla iş birliğimizin çok daha güçlü bir şekilde devam edeceğini ve bir sonraki toplantımızı **2 Ekim 2022 Pazar günü saat 14.00'da CHP Genel Merkezinde** gerçekleştireceğimizi kamuoyunun bilgisine sunarız...

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

- **Uluslararası yatırım açığı:** Merkez Bankasının verilerine göre Türkiye'nin uluslararası yatırım açığı bu yılın ilk altı aylık döneminde 31 milyar dolar daraldı.
- **Uluslararası piyasalardan yeterince uzun vadeli dış borçlanmaya gidemeyen ve düşen kredi notu ve artan risk primi (CDS) yüzünden dış borçlanması oldukça pahalı hale gelen Türkiye'nin kısa vadeli dış borçları (orijinal vadesi bir yıldan kısa borçlar) artıyor ve borcu çevirmek giderek daha maliyetli hale geliyor.**
- **Türkiye'nin gelecek 12 aylık dönemde ödemesini yapmak zorunda olduğu dış borç miktarı (orijinal vadesine bakılmaksızın önümüzdeki 12 aylık dönemde vadesi dolacak olan borç) 182,5 milyar dolar olarak hesaplandı.**
- **Özel sektörün dış borç stoku bu yılın ilk yarısında geçen yılın sonuna göre önemli bir değişiklik göstermezken, uzun vadeli dış borçları azaldı, kısa vadeli dış borçları ise arttı. Özel sektörün Haziran 2022 itibarıyla 234,3 milyar dolar olan dış borcunun 153,7 milyar doları uzun, 80,6 milyar doları ise kısa vadeli borçlardan oluşuyor.**
- **Merkez Bankasının, brüt rezervi (altın + döviz); 5 -12 Ağustos günleri arasında 2,6 milyar doları swap yoluyla alınan borçlardan, kaynaklanmak üzere 5,1 milyar dolar arttı. 12 Ağustos itibarıyla brüt rezerv 113,7 milyar dolara yükseldi. Swap borçları dahil net rezerv ise -52,6 milyar dolar oldu.**
- **64 milyar liralık rekor bir açık verilen temmuz ayında Merkezi Yönetim Bütçesinden kur korumalı mevduat için yapılan faiz ödemesi 23,3 milyar liraya kadar yükseldi. Aylık bütçe açığının üçte birinden fazlası kur korumalı mevduattan kaynaklandı. Normal iç ve dış borçlar için aynı dönemde yapılan 151,3 milyar liralık faiz ödemesiyle birlikte bütçenin toplam faiz yükü 211,9 milyar liraya kadar yükseldi.**
- **Döviz mevduatlarının, 192 milyon dolar artarak 240,9 milyar dolara yükseldiği 12 Ağustos itibarıyla, kur korumalı mevduatlar 1 trilyon 207 milyar lira, KKM hariç TL mevduatları ise 2,2 trilyon lira oldu. Geçen hafta gerçek kişilerin döviz mevduatları 44 milyon dolar azaldı. Kur korumalı mevduatlar 12 Ağustos itibarıyla bankalardaki vadeli Türk lirası mevduatların yüzde 44,8'ini, toplam vadeli mevduatların ise (Döviz+TL) yüzde 24,2'sini kur korumalı mevduatlar oluşturuyor.**
- **Vatandaşlar, gelirlerinin yetmediği zorunlu harcama ve borç ödemelerini yapabilmek için hızla borçlanıyorlar. Son 3 ayda (6 Mayıs – 12 Ağustos arasında) vatandaşların bankalara olan borçlarında 170 milyar liralık artış yaşandı. Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 12 Ağustos itibarıyla 1 trilyon 285 milyar liraya yükseldi.**

• Merkez Bankası, para politikası kurulu, üç haneli oranlara doğru yükselen tüketici enflasyonunu göz ardı ederek "üçüncü çeyrekte ekonomik aktivite yavaşlıyor" gerekçesiyle politika faizini yüzde 14'ten yüzde 13'e indirdi. Böylece Merkez Bankası bir kez daha kendi yasasının 4'üncü maddesiyle verilen yasal görevini çiğneyerek, fiyat istikrarı yerine iktidarın ekonomiye ilişkin olarak elindeki tek olumlu gösterge (ancak diğer dengesizliklerinin de tümünün kaynağı) olan büyümeye odaklandı.

ULUSLARARASI YATIRIM AÇIĞI 222,4 MİLYAR DOLAR

• Merkez Bankasının verilerine göre Türkiye'nin uluslararası yatırım açığı bu yılın ilk altı aylık döneminde 31 milyar dolar daraldı.

• Türkiye'nin döviz ve altın rezervleri ile doğrudan yatırımları da dahil dünyanın geri kalanındaki döviz varlıklarının 7,1 milyar dolar azalarak 281 milyar dolarda gerilediği bu yılın ilk altı ayı sonunda dünyanın geri kalanına olan döviz yükümlülükleri ise 38,2 milyar dolar azalarak 503,5 milyar dolara geriledi. Dolayısıyla uluslararası yatırım açığı da 222,4 milyar dolara indi.

• Türkiye'nin 32,4 milyar dolarlık bir cari işlemler açığı verdiği bir dönemde uluslararası yatırım açığının bu ölçüde azalması, cari işlemler açığının önemli bir bölümünün (12,8 milyar dolarının) döviz rezervlerinden ve kaynağı belirsiz para girişinden karşılanmış olması, yabancıların doğrudan yatırımlarının (TL'nin değer kaybı yüzünden) 32,5 milyar dolar değer kaybetmesi ve portföy yatırımlarındaki 9,7 milyar doları bulan azalmadan kaynaklandı.

VADESİ KISALAN DIŞ BORCU ÇEVİRMENİN MALİYETİ ARTIYOR

• Uluslararası piyasalardan yeterince uzun vadeli dış borçlanmaya gidemeyen ve düşen kredi notu ve artan risk primi (CDS) yüzünden dış borçlanması oldukça pahalı hale gelen Türkiye'nin kısa vadeli dış borçları (orijinal vadesi bir yıldan kısa borçlar) artıyor ve borcu çevirmek giderek daha maliyetli hale geliyor.

• Merkez Bankasının verilerine göre, 26,2 milyar dolarlık uzun vadeli dış borç dış borç anapara ve 6,1 milyar dolarlık faiz ödemesine rağmen, 24,3 milyar uzun vadeli dış borç bulabilen Türkiye'nin aynı dönemdeki kısa vadeli dış borçları ise 13,2 milyar dolar artarak 134,8 milyar dolara kadar yükseldi.

• Bu dönemde kamunun (kamu bankaları) kısa vadeli dış borçları 2,6 milyar dolar artarak 24,8 milyar dolara, Merkez Bankasının borcu 3,4 milyar dolar artarak 29,4 milyar dolara özel sektörünki ise 7,3 milyar dolar artarak 80,5 milyar dolara yükseldi.

• Kısa vadeli dış borçların Türkiye'nin dış borç stoku içerisindeki payı Mart 2022'de yüzde 29,3 düzeyine çıkmıştı. Merkez Bankasının verileri bu oranın Mart-Haziran 2022 döneminde de artmaya devam ettiğini gösteriyor.

• Türkiye'nin son aylarda yüzde 10'un üzerinde seyreden dış borçlanma maliyetleriyle dış borç stokunun yüzde 30'unu her yıl yeniden çevirmek zorunda kalması dış borçlanmanın maliyetini ve ülkenin dış ekonomik ve siyasi şoklara karşı kırılganlığını artırıyor.

GELECEK BİR YILDA ÖDENECEK BORÇ

• Türkiye'nin gelecek 12 aylık dönemde ödemesini yapmak zorunda olduğu dış borç miktarı (orijinal vadesine bakılmaksızın önümüzdeki 12 aylık dönemde vadesi dolacak olan borç) 182,5 milyar dolar olarak hesaplandı.

• Türkiye'nin hem bu tutarı hem de yıllık bazda 60 milyar dolara doğru yükselen cari işlemler açığının finansmanını diğer bir ifadeyle 240 milyar dolarlık bir finansman bulması gerekiyor.

• 182,5 milyar dolarlık borcun 35 milyar dolarını kamu bankaları da dahil kamu kesimi, 29,4 milyar dolarını Merkez Bankası, 118,1 milyar dolarını ise özel bankalar dahil özel sektör yapmak zorunda bulunuyor.

• Merkez Bankasının borçları, diğer ülkelerin Merkez Bankalarından alınan swap borçlarından ve mevduatlardan kaynaklanıyor. Net döviz rezervi ekside olan Merkez Bankasının diğer ülkelere olan bu swap ve mevduat borçlarının vadesini uzatmaktan başka çaresi bulunmuyor. Bu çaresizlik de Türkiye'nin ancak diğer ülkelere siyasi ve ekonomik tavizler vermeye itiyor. (Katar, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri ve Rusya ile yaşanan son gelişmeler.) (Borç alan emir alır -borç için yalvaran taviz verir)

ÖZEL SEKTÖRÜN DIŞ BORCU 234 MİLYAR DOLAR

• Özel sektörün dış borç stoku bu yılın ilk yarısında geçen yılın sonuna göre önemli bir değişiklik göstermezken, uzun vadeli dış borçları azaldı, kısa vadeli dış borçları ise arttı. Özel sektörün Haziran 2022 itibarıyla 234,3 milyar dolar olan dış borcununun 153,7 milyar doları uzun, 80,6 milyar doları ise kısa vadeli borçlardan oluşuyor.

- Merkez Bankasının verilerine göre, özel sektörün uzun vadeli dış borçları geçen yılın sonuna göre 7,8 milyar dolar azalarak 153,7 milyar dolara geriledi. Bu borcun 58,9 milyar doları finans sektörüne, 94,8 milyar doları ise reel sektöre ait bulunuyor. Söz konusu dönemde reel sektörün uzun vadeli borçları 2,2 milyar dolar, finans sektörünün borcu da 5,5 milyar dolar azaldı.
- Aynı dönemde özel sektörün kısa vadeli dış borcu ise 7,3 milyar dolar artarak 80,6 milyar dolar oldu.
- 2021 yılı sonunda yüzde 31 olan kısa vadeli borcun özel sektörün dış borçları içerisindeki payı haziranda yüzde 33'e yükseldi.

MERKEZ BANKASI YİNE SWAPA SARILDI: NET REZERV -52,6 MİLYAR DOLAR

- **Brüt Rezerv:** Merkez Bankasının, brüt rezervi (altın + döviz); 5 -12 Ağustos günleri arasında 2,6 milyar doları swap yoluyla alınan borçlardan, kaynaklanmak üzere 5,1 milyar dolar arttı. 12 Ağustos **itibariyle brüt rezerv 113,7 milyar dolara yükseldi. (Rezervdeki artışın Rusya'nın nükleer santral için yaptığı/yapacağı harcamaya ilişkin parayı Türkiye'ye transfer etmeye başlamasından kaynaklandığı biliniyor.)**
- **Brüt rezervin 72,5 milyar doları döviz, 41,2 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor.**
- Merkez Bankasının **swap borçları hariç net rezervi 3,9 milyar dolar artarak 15,7 milyar dolara yükselirken**, swap borçları ise 2,6 milyar dolar artarak 68,3 milyar dolara yükseldi. Dolayısıyla net rezervdeki artışın yarısı swap yoluyla sağlandı.
- Merkez Bankasının, bu swap borcu dahil **net rezervi ise 1,3 milyar dolar iyileşerek (eksi) -53,9 milyar dolardan (eksi) -52,6 milyar dolara çıktı.**
- Swap borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 5 Ağustos itibariyle yüzde 60,1'e indi.

SICAK PARA

- Son yıllarda uygulanan yanlış ekonomik ve siyasi politikalar yüzünden Türkiye'den çıkan yabancı portföy yatırımcıları, 5 -12 Ağustos haftasında da hisse senedi ve tahvil piyasalarından net 277 milyon dolarlık alım yaptılar.
- Yabancılar, kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında 1 Ocak – 12 Ağustos 2022 günleri arasında net olarak 5,3 milyar dolarlık hisse senedi ve iç borçlanma kağıdı satarak Türkiye'den çıktılar.
- Türk bankalarına swap yoluyla borç vermeyip aksine borç alan yabancı bankaların Türkiye'deki bankalara olan swap borçları ise 4,9 milyar dolar oldu. Yabancı bankaların **yıl başından bu yana swap borçlanmaları/borç vermeleri nedeniyle Türkiye'den net çıkış 8,7 milyar dolar oldu.**
- Yabancıların 1 Ocak- 12 Ağustos döneminde hisse senedi, iç borçlanma kağıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku**, kur ve fiyat hareketlerinden **arındırılmamış** olarak 9,1 milyar dolar azalarak **45,7 milyar dolara** geriledi.
- Yabancı yatırımcıların 5 Ağustos itibariyle portföyleri, 16,9 milyar dolarlık hisse senedi, 2,2 milyar dolarlık kamu ve özel sektör iç borçlanma kağıdı ve repo, 31,4 milyar dolarlık döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor. Swapta ise Türk bankalarına 4,9 milyar dolar borçlu bulunuyorlar.

BÜTÇEDE KUR KORUMALI MEVDUAT ŞOKU

- 64 milyar liralık rekor bir açık verilen temmuz ayında Merkezi Yönetim Bütçesinden kur korumalı mevduat için yapılan faiz ödemesi 23,3 milyar liraya kadar yükseldi. Aylık bütçe açığının üçte birinden fazlası kur korumalı mevduattan kaynaklandı. Kur korumalı mevduata bütçeden, bu hesapların vadesinin dolmaya başladığı martta 11,7 milyar lira, nisanda 4,6 milyar lira, mayısta 4,8 milyar lira, haziranda da 18,1 milyar lira ödenmişti.
- Böylece bütçeden kur korumalı mevduat için yapılan faiz ödemelerinin toplamı 63,3 milyar liraya kadar yükseldi. Bütçeden normal iç ve dış borçlar için aynı dönemde yapılan 151,3 milyar liralık faiz ödemesiyle birlikte bütçenin toplam faiz yükü 211,9 milyar liraya kadar yükseldi.
- 2022 yılı bütçesinde ek bütçeyle alınan ödeneklerle birlikte faiz ödemeleri için 330 milyar lira, başlangıç bütçesinde ödeneği bulunmayan kur korumalı mevduat faizleri için de ek bütçe ile verilen 40 milyar liralık ödenek bulunuyordu.
- Bankaların geçen hataya kadar yüzde 14-17 oranları arasında yıllık faiz verdiği kur korumalı mevduatın, kur artışı ile bankanın verdiği faiz arasındaki farkını ise Türk lirası mevduatlarda Hazine (Bütçe) döviz cinsinden mevduatlarda ise Merkez Bankası ödüyor. Merkez Bankasının faiz oranını yüzde 13'e indirmesiyle birlikte bankaların kur korumalı

mevduata uygulayacağı faiz oranı da yüzde 13-16 oranları arasına geriledi. Bu da faiz indiriminin kamunun bu nedenle üstlendiği faiz yükünü artırmasına, bankaların yükünün ise azalmasına yol açacak.

- Kur korumalı mevduatların yarısı dövizden dönen mevduatlardan oluşuyor. Büyük kısmı şubat ayında ve altı ay vadeli olarak açılan dövizden dönen mevduatların vadesi ağustos ayı içerisinde doluyor. Merkez Bankasının bu mevduatlar için yaptığı ödemenin de bu ay sonuna kadar 60 milyar lirayı bulacağı tahmin ediliyor.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 5 -12 Ağustos haftasında, 144,2 milyar lira artarak 7,73 trilyon liraya yükseldi.
- BDDK'nın istatistiklerine göre yıl başından bu yana Türk lirası mevduatlar yüzde 82 oranında genişledi. Ancak bu artışın neredeyse tamamı kur korumalı diğer bir ifadeyle de dövize endekslenen mevduatlardan kaynaklandı. KKM hariç tutulduğunda TL mevduatlarda yıl başından bu yana sadece yüzde 23,5 oranında artış oldu.
- Döviz mevduatlarının, 192 milyon dolar artarak 240,9 milyar dolara yükseldiği 12 Ağustos itibarıyla, kur korumalı mevduatlar 1 trilyon 207 milyar lira, KKM hariç TL mevduatlar ise 2,2 trilyon lira oldu. Geçen hafta gerçek kişilerin döviz mevduatları 44 milyon dolar azaldı.
- Kur korumalı mevduatlar 12 Ağustos itibarıyla bankalardaki vadeli Türk lirası mevduatların yüzde 44,8'ini, toplam vadeli mevduatların ise (Döviz+TL) yüzde 24,2'sini kur korumalı mevduatlar oluşturuyor.
- İstatistiklerde Türk lirası mevduat olarak sınıflandırılan KKM'nin Türkiye'deki dolarizasyonu TL mevduatlar içerisinde gizleyip, Türk lirası mevduatları da dolarize ederek tehlikeli bir noktaya çıkardığını açıkça görüyoruz.
- **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 55,6 olarak hesaplandı.
- **Dolarizasyon** oranı **gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 59,9 oldu.
- *Kur korumalı Türk lirası mevduat uygulaması kapsamında açılan mevduatların döviz kuruna endeksli olması nedeniyle **gerçek dolarizasyon oranı ise yüzde 71,2'ye ulaştı.***
- **KKM'nin Maliyeti:** 12 Ağustos 2022 tarihli verilere göre bankalardaki mevduatın yüzde 15,6'sı, vadeli Türk Lirası mevduatların yüzde 44,8'ini ve toplam vadeli mevduatları da yüzde 24,8'i kur korumalı mevduat olarak Merkez Bankası ve Hazine'nin döviz kuru garantisine sığınmış bulunuyor. Bu mevduatlara verilen garanti nedeniyle Devletin üstlendiği risk mart ayında gerçekleşmeye başladı. 23 Mart – 31 Temmuz günleri arasında vadesi dolmaları için Hazine bütçeden 60,3 milyar lira ödendi. Merkez Bankasının dövizden dönenler için ne kadar ödeme yaptığı gizleniyor. Açıklanamamakla birlikte Merkez Bankasının da Ağustos sonuna kadar 60 milyar lira civarında KKM için ödeme yaptığı tahmin ediliyor.
- Şubat ayında döviz mevduatından kur korumalı mevduata geçen şirketlere sağlanan kurumlar vergisi avantajı nedeniyle vazgeçilen kurumlar vergisi tutarının ise 10,1 milyar lira olduğu açıklandı. Buna göre sistemin şimdiye kadar kamuya toplam maliyetinin 130 milyar lirayı bulduğu tahmin ediliyor.
- Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, sürekli KKM'nin dolarizasyonu kırdığını ve Türk lirası mevduatları artırdığını ileri sürüyor. Ancak Merkez Bankası, şirketlerin kur riskini hesaplarken, bu mevduatları "döviz varlığı" olarak kabul ediyor. Bu açıdan da bakıldığında KKM'nin ekonomideki dolarizasyon eğilimini kırmayıp aksine artırdığını ve bu kesimlerin kur riskinin Hazine ve Merkez Bankasının üzerine yıkıldığını görüyoruz.

Krediler

- Kredi stoku da 5 -12 Ağustos günleri arasında 53,4 milyar lira artarak 6,52 trilyon liraya yükseldi. TL krediler 49,4 milyar lira artarken, döviz kredilerinin TL karşılığında 14 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden 245 milyon dolar artarak 141 milyar dolara çıktı.
- *Kredi stokunda geçen yılın sonuna göre yüzde 34,1 oranında artış yaşandı. Türk lirası krediler yüzde 43,1 oranında artarken, döviz kredilerinde ise dolar cinsinden yüzde 10 oranında azalma oldu.*
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 162 milyar lirada seyrediyor.

VATANDAŞIN BORÇLANMASI HIZ KESMİYOR

- Vatandaşlar, gelirlerinin yetmediği zorunlu harcama ve borç ödemelerini yapabilmek için hızla borçlanıyorlar. Son 3 ayda (6 Mayıs – 12 Ağustos arasında) vatandaşların bankalara olan borçlarında 170 milyar liralık artış yaşandı.
- Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 12 Ağustos itibariyle 1 trilyon 285 milyar liraya yükseldi.
- Vatandaşların bu borcunun 972 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinden, 313 milyar lirası da kredi kartı borç bakiyelerinden kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 6,5 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 7,4 milyar liralık artış yaşandı.
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları ise 29,4 milyar lira düzeyine çıktı. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.
- **Toplam Borç:** Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine 32,9 milyar, TOKİ'ye ise 27 milyar lira borcu bulunuyor. Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) toplam borcu 1 trilyon 345 milyar lira düzeyinde seyrediyor.
- Vatandaşların bankalara olan borcunda yıl başından bu yana 259 milyar liralık, toplam borçlarında ise 261 milyar liralık artış yaşandı.

ALTI AYDA 856 BİN KİŞİ BANKALARA BORCUNU ÖDEMEDİĞİ İÇİN TAKİBE ALINDI

- Vatandaşların borcuyla birlikte borcunu zamanında ödeyemediği için bankalar tarafından takibe alınan vatandaş sayısı da hızla artıyor.
- Risk merkezinin verilerine göre bu yıl ocak-haziran döneminde 583 bin 561 bin vatandaş tüketici kredisi borcunu, 470 bin 990 kişi de kredi kartı borcunu temerrüt süresinin de sonuna kadar ödeyemediği için bankalar tarafından takibe alındı.
- Hem kredi kartı hem de tüketici kredisi borcu nedeniyle takibe alınanlar tek kişi sayıldığında bu dönemde toplam 856 bin 350 vatandaş borcunu zamanında ödeyemediği için risk merkezinin kara listesine alındı. Buna göre her ay ortalama 143 bin vatandaş borcunu ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verildi.
- Borcunu ödeyemediği için takibe alınanların sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 253 bin kişi arttı.
- Bu arada önceki yıllarda da bankalar tarafından kredi kartı ve tüketici kredisi ya da her için birlikte yasal takibe alınan ve borcunu henüz ödeyememiş durumdaki vatandaş sayısı ise haziran sonu itibariyle 4 milyon 126 bin 858 bin kişi oldu. Bu şekilde takipte bulunan vatandaş sayısı son bir yılda 677 bin 587 kişi arttı.

FAİZ ORANLARI**Kredi ve Mevduat Faiz Oranları**

- 12 Ağustos itibariyle bankaların **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı yüzde 17,32'ye indi. *(Ancak kur korumalı mevduat nedeniyle bu oran gerçek durumu yansıtmıyor. Bu hesapların -devletin ödediği kur farkıyla birlikte- üç aylık bir faizin yıllık bileşiği ise yüzde 80'i aşıyor)*
- Merkez Bankasına göre, tüketici kredilerinin (ihtiyaç + taşıt + konut) ortalama faizi önceki haftaya göre 0,1 puan azalarak yüzde 31,35'e, ticari kredi faizleri ise 0,44 puan artarak yüzde 27,64 oldu.
- Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini yüzde 34,38, taşıt kredisini yüzde 28,06, konut kredisini ise yüzde 18,58 yıllık faiz oranıyla kullandı.
- Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 9,03'e çıkarken, Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 4,56 oldu.

Merkez Bankası Faiz İndirdi

- *Merkez Bankası, para politikası kurulu, üç haneli oranlara doğru yükselen tüketici enflasyonunu göz ardı ederek "üçüncü çeyrekte ekonomik aktivite yavaşlıyor" gerekçesiyle politika faizini yüzde 14'ten yüzde 13'e indirdi.*
- *Böylece Merkez Bankası bir kez daha kendi yasasının 4'üncü maddesiyle verilen yasal görevini çiğneyerek, fiyat istikrarı yerine iktidarın ekonomiye ilişkin olarak elindeki tek olumlu gösterge (ancak diğer dengesizliklerinin de tümünün kaynağı) olan büyümeye odaklandı.*

• Merkez Bankası, enflasyona karşı korumasız durumdaki dar ve sabit gelirli vatandaşların yıllardır süregelen yoksullaşmalarını daha da hızlandıracak, ekonomideki tüm dengeleri alt üst edecek, Türk lirasının değer kaybını hızlandıracak bu kararlarla iktidara seçimlerde destek olmayı seçti.

İç Borçlanma Faizi

• Hazinenin, yeniden dolar cinsinden borçlanmaya başladığı ve enflasyona endekli olarak borçlanmaya ağırlık verdiği bu dönemde iki yıl vadeli devlet tahvilinin (**gösterge faiz**), 12 Ağustosta yüzde 20,07 olan faizi 19 Ağustosta yüzde 217,62'ye indi.

• Beş yıl vadelide 0,23 puan azalarak yüzde 16,77'ye gerileyen faiz oranı 10 yıl vadeli tahvilde de 0,21 puan artarak yüzde 16,93 oldu. **Merkez Bankasının, bankalara yabancı para mevduat karşılığında tutmak zorunda oldukları Devlet tahvillerinin için en az 5 yıl vadeli sabit faizli olma koşulu getirmesi uzun vadeli tahvillere talebi artırdığı için faiz oranlarını düşürüyor.**

Risk Primi (CDS) 700'ün Altına İndi

- Dolar cinsinden 5 yıl vadeli yurt dışı borçlanma tahvillerinin yıllık faizi geçen hafta yüzde 10,11 olarak gerçekleşti.
- Türkiye'nin CDS'i **bir önceki haftaya göre** yüzde 8,71 oranında artarak yeniden 700 sınırını aştı ve 733,2 oldu.
- Bir önceki hafta 700 puanın altına gerileyen Türkiye'nin risk priminin yeniden 700 puanın üzerine çıkması Merkez Bankasının faiz indirimi etkili oldu.

TARIMDA ÜRETİCİ FİYATLARI YILLIK YÜZDE 158 ARTTI

- Girdi maliyetleri yüzünden oldukça zor bir dönemden geçen tarım sektöründe üretici fiyatları (eski adıyla tarla fiyatları) temmuzda bir önceki aya göre yüzde 5 oranında arttı.
- Tarım ürünü üretici fiyatlarında temmuz ayı itibarıyla son bir yıllık artış ise yüzde 157,9 olarak gerçekleşti.
- Üretici fiyatlarındaki bu artış, TÜİK'e göre son bir yılda yüzde 95'i bulan gıda fiyatlarındaki artışın gelecek aylarda da artmaya devam edeceğini gösteriyor.

DÖVİZ KURU-ALTIN-BORASA

- Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kuru yüzde 0,8 oranında artarak 18,08 TL'ye çıkarken Euro kuru yüzde 1,4 oranında azalarak artarak 18,21 TL'ye geriledi. Dolar kurunda yıl başından bu yana yüzde 39,3, Euro kurunda yüzde 24 oranında artış oldu.
- Ortalama dolar kuru (1 Ocak- 19 Ağustos 2022 ortalaması) 2021 yılının ortalamasına göre yüzde 73,7 oranında artarak 15,44 TL'ye çıktı. Buna göre Türk lirası bugünden başlayarak yıl sonuna kadar hiç değer kaybetmese bile 2021 yılı ortalamasına göre yüzde 42,4 oranında değer kaybetmiş olacak.
- Geçen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 2,1 oranında azalarak, geçen yılın sonuna göre ise yüzde 30,5 oranında artarak 1.016,26 lira oldu.
- Borsa endeksi ise (BİST100) geçen hafta yüzde 5,4 oranında arttı. Endekste yıl başına göre artış ise yüzde 63,1 oldu.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 24,1 MİLYONA YAKLAŞTI

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 19 Ağustos günleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 5 milyon 646 bin yeni dosya geldi. 4 milyon 118 bin dosya ise sonuçlandırıldı.
- **Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 25 oranında arttı.**
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise son bir yılda 1 milyon 434 bin adet artarak 19 Ağustos itibarıyla 24 milyon 94 bine çıktı.

KONUT SATIŞLARI TEMMUZDA AZALDI

- TÜİK'in verilerine göre Türkiye genelindeki konut satışları uzun bir aradan sonra temmuzda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 12,9 oranında azalarak 93 bin 902'ye geriledi.
- Ocak – Temmuz döneminde ise konut satışlarında önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 24,2 oranında artış yaşandı. Bu dönemde 39 bin 322'si yabancılara olmak üzere toplam 820 bin 300 konut satıldı.

- Merkez Bankasının belirlemelerine göre Türkiye genelinde konut fiyatlarındaki yıllık ortalama artış mayıs sonu itibariyle yüzde 145,5 olarak gerçekleşmişti.
- Bu arada inşaatına başlanan konut sayısı da azalmaya devam ediyor. Bu yıl ocak-haziran döneminde inşaat ruhsatı alınan daire sayısı önceki yıla göre yüzde 21,3 oranında azalarak 261 bin 399'a geriledi.
- İnşaatı tamamlanan daire sayısını gösteren yapı kullanım izin belgesi alınan daire sayısı ise yüzde 8,4 oranında artarak 303 bin 550 olarak gerçekleşti.

AÇILAN-KAPANAN ŞİRKET- ESNAF SANATKAR SAYILARI

- Bu yıl ocak- temmuz döneminde açılan şirket sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 17,7 oranında artarken, kapanan ve tasfiye edilen şirket sayısında ise yüzde 29,8 oranında artış yaşandı.
- TOBB'un verilerine göre bu dönemde toplam 88 bin 624 yeni şirket ve gerçek kişi işletmesi kurulurken, 35 bin 829 şirket ve işletme de kapandı.
- Aynı dönemde esnaf siciline 171 bin 169 yeni esnaf ve sanatkar tescil edilirken, 64bin 903 esnaf ve sanatkar da kapandı. Yeni işe başlayan esnaf ve sanatkar sayısı geçen yıla göre yüzde 5,2 artarken, kapanan esnaf ve sanatkar sayısında ise yüzde 21,5 oranında artış gerçekleşti.

BÜTÇE DE DENGELER ŞAŞTI!

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı temmuz ayı bütçe gerçekleştirmeleri temmuzda bütçe gelirlerinin, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 106,7 artışla 197 milyar liraya, bütçe giderlerinin yüzde 85 artarak 261 milyar liraya yükseldiğini, aylık bütçe dengesinin 64 milyar açık verdiğini gösteriyor. KKM kur farkı ödemelerinin toplamı mart-temmuz döneminde 60,6 milyar TL'ye ulaştı.

Hazine ve Maliye Bakanlığının açıkladığı Temmuz 2022 Bütçe Gerçekleştirmeleri rakamları KKM'nin bütçe üzerindeki yükünün hızla ağırlaştığını bütçe açığının üçte birinin tek başına KKM kur farkı ödemelerinden kaynaklandığını gösteriyor. Temmuz ayında faiz hariç bütçe giderleri, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 108 artarak 244,3 milyon liraya ulaştı. Geçen yıl temmuzda bütçede 22,1 milyar TL faiz dışı açık oluşurken bu yıl söz konusu rakam yüzde 113,5 artarak 47,3 milyara yükseldi. Bütçe gerçekleştirme rakamlarına göre, temmuzda personel giderleri, geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 108,1 artarak 63,8 milyar lira oldu. Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri de temmuzda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 92 artışla 9,2 milyar liraya yükseldi.

Dolar talebini önlemek ve TL'nin değerini artırmak için TL faizini artırmak yerine devreye sokulan KKM, gerçekte bir yandan dolarizasyonu artırırken, maliyet olarak temmuzda 23,4 milyar TL kur farkı ödemesiyle en ağır yükü oluşturdu. Faiz giderleri ile KKM için yapılan kur farkı ödemeleri sonucunda temmuzda faiz giderlerindeki artış yüzde 69,5'a, Ocak-Temmuz 2022 dönemindeyse yüzde 85,1'e yükseldi.

Temmuz ayında başta BOTAŞ olmak üzere Kamu İktisadi Teşebbüslerine (KİT) borç olarak aktarılan para 8,9 milyar TL olurken, ocak-temmuz döneminde yedi ayda borç verme kalemindeki toplam tutar 98,7 milyar TL'ye ulaştı. Geçen yılın ocak-temmuz döneminde borç verme toplamı yedi ayda 17,9 milyar TL idi. Diğer deyişle BOTAŞ ağırlıklı olmak üzere KİT'ler bütçe üzerinden aktarılan kaynak geçen yıla kıyasla yüzde 550 arttı.

Temmuz ayında açıklanan bütçe gerçekleştirme tablosu haziranda TBMM'den geçirilen ek bütçeye rağmen kamu maliyesindeki kötüleşmenin hızla devam ettiğinin, önümüzdeki birkaç ay sonunda sürdürülemez bir mali tablonun ortaya çıkacağını göstergesi.

Özellikle KKM kur farkı ödemesi mart ayında 11 milyar TL iken temmuzda bunun iki katını aşması, Merkez Bankası'nın faiz indirimiyle yükselişe geçen kurlar sonrasında önümüzdeki aylarda kur farkı ödemelerinin aylık 30-35 milyara kadar çıkabileceğinin işareti. Merkez Bankası'nın dövizden KKM'ye geçenlere yaptığı ödemeler açıklanmamasına rağmen sadece hazine üzerindeki kur farkı yükü bile yılsonuna doğru tablonun çok daha vahim bir hal alacağını kanıtı.

YURT DIŞINA GİDEN YERLİ YATIRIM SERMAYESİ TUTARI 6 MİLYAR DOLARI AŞTI!

Gerek doğrudan gerekse portföy yatırımı amaçlı yabancı yatırım sermayesi girişlerinin durmasının ötesinde yerli yatırım sermayesi de iktidara güvenmediği için hızla kaçıyor. Bu yılın ilk yarısında doğrudan ve portföy yatırımı amacıyla yurt dışına giden yerli yatırım sermayesi tutarı 6 milyar doları aştı. Altı ayda Türkiye'ye gelen yabancı yatırım sermayesinden 500 milyon daha fazla yerli yatırım sermayesi dışarıya gitti ve süreç eksiye dönüştü!

Moody's ve Fitch'in not indirimleri öncesinden itibaren yabancı sermaye kaçışının hızlandığı gözlenirken, son veriler yerli yatırım sermayesinin de ülkeyi terk etmeye yöneldiğini, varlıklarını yurt dışında doğrudan ya da portföy yatırımlarına aktardığını gösteriyor.

Merkez Bankası'nın haziran ayı rakamlarına bakıldığında Türkiye'ye yönelik uluslararası yatırımlar ve sermaye girişlerinde son 10-15 yılın en büyük boyuttaki düşüş gerçekleşti. Bunun yanı sıra yerli sermayedarların da yurt dışına çıkışının hızlandığı bu yılın ilk yarısında ülkeye gelen yabancı sermayeden daha fazla tutardaki yerli sermayenin yurt dışına çıkış yaptığı anlaşılıyor. 2020 yılı ilk altı ayında yurtdışı yerleşiklerin doğrudan sermaye yatırımları 1,9 milyar dolar olurken yurtiçi yerleşiklerin yurtdışına yatırımları ise 2,4 milyar dolar tutarında gerçekleşti. Diğer deyişle ülkeye gelen yabancı yatırım sermayesinden yaklaşık 500 milyon dolar daha fazla yerli yatırım sermayesi dışarıya gitti. Yurtdışına giden yerli yatırım sermayesinin dışarıdan gelen sermayeye oranı geçen yılın aynı döneminde yüzde 65 iken bu yılın ocak-haziran döneminde yüzde 125'e yükseldi.

Aynı şekilde yabancı yatırım sermayesi girişlerinin düşüşüne paralel olarak yabancı yatırımcıların Türkiye'deki yatırımlarını tasfiyelerinde de ciddi artış söz konusu. Geçen yılın ilk 6 ayında Türkiye'deki yatırımlarını tasfiye ederek çekilen yabancı yatırım tutarı 85 milyon dolar iken bu yılın aynı döneminde bu tutar yarım milyar doları aşarak 501 milyon dolara yükseldi. Türkiye'deki yatırımlarını tasfiye ederek çekilen yabancı yatırımların tutarı 6'ya katlandı.

Doğrudan yabancı yatırım girişlerinin en büyük kısmı gayrimenkul alımları. Geçen yılın ocak-haziran döneminde 2,2 milyar dolar olan yabancıların gayrimenkul yatırımları bu yılın ilk yarısında 3,8 milyar dolar olmuş. Yıllık bazda ise yabancıların gayrimenkul yatırımlarının toplamı 6,9 milyar dolar tutarında gerçekleşmiş.

✓ Ancak hep vurguladığım gibi yeni üretim, istihdam yaratmayan gayrimenkul yoluyla giren bu yabancı yatırımının konut emlak satıcısı ya da mal sahipleri dışında ülke ekonomisine ciddi bir katkısı söz konusu değil.

Doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının yanı sıra yabancıların portföy yatırımları da sürekli şekilde geriliyor ve çıkışlar artarak devam ediyor.

Yurtiçi yerleşiklerin geçen yılın tamamında 2 milyar 260 milyon dolar olan yurt dışı portföy yatırımları, bu yılın ilk altı ayında ikiye katlanarak 4 milyar 210 milyon dolara yükseldi.

Yerli yatırım sermayesinin doğrudan ve portföy yatırımı olarak yurt dışına transfer ettiği tutar bu yılın ilk yarısında 6 milyar doların üzerine çıktı. Bu ciddi bir sermaye kanaması. Yabancılar gelmediği gibi yerli sermayenin de kaçışa hız vermesinin ardındaki en temel etken iktidara, ekonomi politikalarına duyulan güvensizliğin zirveye çıkmış olması. İlginç olan iktidarın kamu ihaleleriyle, Kamu-Özel İş Birliği Projeleri (KÖİ) ile elleriyle besleyip büyüttüğü beşli organizasyona dahil olanlar da servetlerini taşıyor.

Oysa ciddi anlamda tasarruf ve sermaye açığı bulunan, yabancı yatırımcıyı çekmeye çalışan Türkiye'nin altı ayda yurt dışına giden 6 milyar doları aşan bu yatırım sermayesine kritik düzeyde ihtiyacı var. Yerli sermaye kaybının hızlanması iktidarın döviz, faizi, ihracatçıyı, sanayiciyi üreticiyi tehde varan, baskılayan, varlıklarını kontrol etmeye, döviz varlıklarına el koymaya kadar varan zihniyetinin sonucu.

Artan bu baskılar, faizin bastırılarak TL yatırımlarına yapılacak yatırımların getirisinin negatife dönüşmesi yerli yatırım sermayesini de güven ve istikrar arayışıyla yurt dışına çıkmaya yönlendirdi. Merkez Bankası'nın resmi rakamları bu tabloyu tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyor.

ULUSLARARASI KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARINDAN UYARI!

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye için 'acil ara değerlendirme' ile kredi notunu B2'den B3'e düşürdü. Not görünümünü ise negatiften durağana çevirerek yatırımcılara 'risk uyarısı' yaptı!

Türkiye'nin kredi notunu B2'den B3'e düşürerek görünümü de negatiften durağana çeviren Moody's bu yeni acil notlamayla küresel yatırımcılara, küresel sermayeye 'Türkiye'de riskler olağanüstü arttı, gitmeyin!' mesajı verdi.

Moody's bu yıl cari açığın gayrisafi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranının yüzde 6'yı bulacağını öngörürken, Merkez Bankası rezervi ve kurlar üzerindeki baskının artacağını, izlenen politikaların etkisinin çok zayıf ve döviz rezervlerinin düşük olmasının, konvertibilite riskini artırdığını gündeme getiriyor.

Türkiye'nin dünyada enflasyonu en yüksek ülkelerden birisi haline geldiği vurgulanan değerlendirmede, kurlar üzerindeki baskı süreceği için enflasyonun da önümüzdeki aylarda tırmanışını sürdüreceği, yılın ikinci yarısından itibaren ekonominin yavaşlayacağı belirtilerek 2022 için yüzde 4,5, 2023 içinse yüzde 2 büyüme hızı öngörülüyor.

Moody's önümüzdeki aylarda büyümedeki yavaşlamanın da katkısıyla bütçe üzerindeki basıncın artacağını, Kur Korumalı Mevduat yükünün ağırlaşacağını ve 2022 sonunda GSYH'nin yüzde 2,2'sini bulacağını öngörüyor.

Türkiye'nin hükümet ve kurumsal yönetim profilinin son dönemde hızla kötüleştiği tespitine yer veren Moody's, kredi notundaki peş peşe düşüşlerin ağırlıkla bundan kaynaklandığını, kurumların ve hükümetin ne yapacağını bilinmezliği ve öngörülemezliği nedeniyle iç ve dış politik risklerin arttığı, ekonomik dengesizliklerin büyüdüğü görüşünde. Moody's'in Türkiye'ye verdiği B3 notu uluslararası piyasalardan borçlanmayı adeta olanaksız kılan bir not. Ayrıca not görünümünün negatiften durağana dönüştürülmesi, yakın ve orta vadede notun yükselme ihtimalinin olmadığını işaret ederken, bu seviyenin altındaki notun ise ülkenin iflasının ilanı anlamına geleceğini ifade ediyor. Gerek Fitch gerekse Moody's tarafından yapılan son not güncellemeleriyle Türkiye'ye verilen kredi notlarının bir alt seviyesi C tasnifinde yer alan notlar. C notları o ülkenin çok spekülasyon veya iflasın eşliğinde olduğu anlamını taşıyor. İktidarın ekonomi politikalarıyla Türkiye'nin bu not seviyesine indirilmesine bir basamak kalmış durumda.

2013'te her üç derecelendirme kuruluşundan da 'Yatırım yapılabilir' notu alan Türkiye'ye gelen doğrudan yatırım sermayesi tutarı yılda 22 milyar dolara kadar yükselmişti. Şimdi ise Moody's ve Fitch tarafından verilen yeni notlar öncesinde bile doğrudan yatırım sermayesi girişleri durduğu gibi, **aksine yerli yatırım sermayesinin yurt dışına çıkışı hızlandı!**

CANLI HAYVAN HUSUSUNDA İŞ BİLMEZLİĞİN İTİRAFI GİBİ KARAR!

Tarım ve Orman Bakanlığı, 150 bin büyükbaş sığır ithalatı ve Türkiye'den canlı koyun ihracatı kararı aldı. Aynı bakanlık mart ayında kasaplık toklu erkek canlı koyun ihracatını yasaklamıştı. Beş ay önce yasaklayıp, sonra ihracatı serbest bırakılan canlı koyun ve yeniden ithalat kapısı açılan canlı sığır kararları iktidarın tarım ve hayvancılıktaki iş bilmezlik ve basiretsizliğinin son örneğidir!

Et, süt, yumurta başta olmak üzere en temel hayvansal gıdaların fiyatları halkın alım gücünün kat kat üzerine çıktı. İktidar 85 milyonluk Türkiye'yi emrindeki **Tarım Kredi Kooperatif Marketlerinin** (TKK Market) 1400 mağazasındaki etiket indirimleriyle oyalama gayretinde. Cumhurbaşkanı Erdoğan TKK Market raflarında mal kalmadığını, rafların boşaldığını yeni depolar kurulması için talimat verdiğini söylüyor. Ucuz, kesintisiz üretim olmayınca bir haftada TKK Marketlerin rafları tabii ki boşalır. Et fiyatlarında da talimatla yüzde 30 indirim yapılacağını duyuran Cumhurbaşkanı Erdoğan koskoca Türkiye'de 14 Et ve Süt Kurumu Mağazasında indirimli et satışıyla etin ucuzlayacağını savunuyor. Tüm bunlar iktidarın ülkeyi gündelik politikalarla yönettiğinin, üvey evlat muamelesi yapılan tarım ve hayvancılıkta üretici ve besicinin ürününü ucuza kapatarak onları daha da yoksullaştırarak etiketleri düşürüp, sanal ucuzluk yaratma peşinde olduğunun göstergesi.

Tarım ve Orman Bakanlığı geçen hafta yaptığı duyuruyla 150 bin büyükbaş erkek besilik sığır ithalatına kapıları açtı. Aynı gün 31 Aralık'a kadar küçükbaş canlı hayvan (erkek toklu koyun) ihracatına da onay verildi. İthal listesindeki ırklara bakıldığında dünyanın dört bir yanındaki ülkelerden, Güney Amerika'dan Afrika ve Avrupa'ya kadar, Uruguay, Arjantin, Brezilya'dan, Belçika, Fransa'ya kadar canlı hayvan ithalatı yapılacağı milyonlarca doların yabancı ülkelerin besicilerine akıtılacağı görülüyor. Bugüne kadar milyonlarca baş büyük ve küçükbaş canlı hayvan, yüzbinlerce ton kırmızı et ithalatına kapıyı açan iktidar yerli hayvancılığı tükenme noktasına getirdi. Et fiyatlarının fahiş seviyelere ulaştığı, insanlarımızın et alamaz hale getirildiği bu ortamda bir yandan canlı sığır ithalatına onay veren iktidar aynı gün yayınladığı bir başka kararla da kesimlik hale gelmiş, 1-2 yaşındaki erkek toklu koyun ihracatına izin verdi.

Mart ayında kesimlik erkek koyun ihracatını yasaklayan Tarım ve Orman Bakanlığı şimdi beş ay sonra bu kararı yürürlükten kaldırıp yılsonuna kadar kesimlik koyun ihracatına izin veriyor. Beş ay süresince besicinin katlanmak zorunda kaldığı maliyetler, yem fiyatlarındaki artışlarla ortaya çıkan mağduriyetler dikkate alınmaksızın getirilen ihracat yasağı bir günde kaldırılarak, **tarım ve hayvancılıktaki kaos, kargaşa, günü birlik politikaların yeni bir örneği daha veriliyor.**

EV ALMAK HAYAL BİLE EDİLEMİYOR!

Yüzde 160,6'ya ulaşan artış ile konut karmaşası sürüyor

TÜİK konut satışlarının gerilediğini açıklarken, Merkez Bankası ise konut fiyatlarındaki artışın devam ettiğini ve yüzde 160,6'ya ulaştığını açıkladı. İstanbul'daki fiyat artışı ise yeni konutlarda yüzde 209! Konut fiyatlarındaki artış Türk vatandaşlarının konut alımını olanaksız hale getirirken, iktidar şimdi de boş kalan ofisleri konuta dönüştürme peşinde!

Merkez Bankası (MB) haziran ay konut fiyat endeksine (KFE) göre haziranda KFE artışı yüzde 9 olurken yıllık artış ise Türkiye ortalamasında yüzde 160,6 düzeyine yükseldi. Konut fiyatlarındaki artışta İstanbul aylık yüzde 9,7 ile ilk sırada yer alırken Ankara yüzde 9,3 ve İzmir yüzde 8,1 artış görülen ilk üç il. Buna karşılık İstanbul'da konut fiyatları yıllık ortalama artışı yüzde 184,9 olurken İstanbul'daki ilk el yeni konutlarda ise fiyat artış oranı yüzde 208,7 düzeyinde gerçekleşti. İnşaat Maliyet Endeksinin yüzde 200'e dayanması konut fiyat endeksinde de tırmanışın devamına yol açarken, konut satışları ise uzun bir aradan sonra ilk kez geriledi. TÜİK'in Temmuz 2022 verilerine göre, Türkiye genelinde konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 12,9 azalarak 93 bin 902 oldu. Konut satışları Ocak-Temmuz döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 24,2 artışla 820 bin 300 olarak gerçekleşti. Kamu bankalarının düşük faizli konut kredisi kampanyalarına rağmen, ipotekli (banka kredili) konut satışları yıllık bazda yüzde 6,8 azaldı.

Kurların yükselişi ve TL'nin değer kaybı ile uzun süredir yabancılar için cazibesini sürdüren vatandaşlık karşılığı konut alımları temmuz ayında gerilese de yıllık olarak artışını sürdürüyor. Yönetmelik değişikliğiyle 13 Haziran'dan itibaren vatandaşlık karşılığı konut satışlarındaki limit 250 bin dolardan 400 bin dolara yükseltince, temmuzda yabancıların konut alımları nispeten azaldı.

✓ Yabancılar yapılan konut satışlarında Antalya, 1421 konutla birinciliğe yükselirken, Antalya'yı sırasıyla 1154 konutla İstanbul ve 289 konutla Mersin izliyor.

20 yıldır en büyük kaynağı inşaatı ayırmasına rağmen halkın konut sorununu çözemeyen, milyonlarca depreme dayanıksız konut hâlâ ortada dururken çözüm için 2030-2040'ı işaret eden, kentsel dönüşümde 20 yıldır ciddi bir ilerleme sağlayamayan iktidar, şimdi de ofisleri konuta dönüştürmek isteyen yandaş müteahhitlere ucuz kaynak sağlama vaadiyle yeni bir icat peşinde.

Türkiye, aklı sadece beton ve rant kazancına çalışan böyle bir iktidarı bugüne kadar görmedi. Dünyada da örneği yok. Giderayak ticarethane, ofis, işyeri olarak inşa edilen, **iş merkezlerinde yer alan ofisleri konuta dönüştürmek için aktaracakları milyarlarla yine iktidar müteahhitlerini ihya etme planları yapıyorlar!**

ÜCRETLERİ SADECE ENFLASYON DEĞİL VERGİ DİLİMLERİDE ERİTMEME DEVAM EDİYOR

Bu yıl asgari ücrete iki defa zam yapılmasına ve diğer ücretlere gelen zamlara rağmen vergi dilimleri oranlarında yeniden düzenlemeye gidilmemesi sebebiyle çalışanlar daha erken vergi dilimine girdi. **Ücretler sadece enflasyon karşısında değil vergi dilimleri karşısında da erimeye devam ediyor. İlk vergi dilimi asgari ücretin 4,95 katına gerilemiş durumda. Vergi dilimleri yeniden düzenlenmelidir.**

Yıllık brüt asgari ücret ile üçüncü dilim vergi dilimi tutarı arasındaki fark 1150 TL.

Yılın ilk 6 ayı için belirlenen brüt 5004 TL asgari ücret ilk 6 ay için toplamda 30.024 TL'ye denk gelirken, temmuz ayında 6471 TL olarak belirlenen brüt asgari ücret yılın geri kalan 6 ayı için toplamda 38.826 TL'ye denk gelmektedir. Bu durumda bu yıl için yıllık brüt asgari ücret 68.850 TL'ye denk gelmektedir.

2022 yılı için belirlenen vergi dilimine göre üçüncü dilim yüzde 27'lik vergi kesintisi 70.000 TL'den başlamaktadır. Bu durumda yıllık brüt asgari ücret ile üçüncü dilim vergi dilimi tutarı arasında sadece 1150 TL'lik bir fark oluşmuş oluyor. Bu durumdan kaynaklı olarak yeni bir sorun alanı doğmuş oluyor. Asgari ücretin hemen üzerinden maaş alan bir çalışan hemen yüzde 27'lik vergi dilimine girmiş oluyor. Ayrıca asgari ücret üzerinden ücret alan bir çalışan fazla mesai, ikramiye vs. gibi yan ödemeler aldığı takdirde hemen yüzde 27'lik vergi dilimine girmiş oluyor. Yani bir başka deyişle asgari ücretli her ne kadar gelir vergisi dışında tutulmuş olsa da alacağı yan ödemeler ile esasen vergi dilimine girmiş oluyor ve ücretinden kesinti meydana geliyor.

Vergi oranları fiilen yok hükmünde.

İlk iki dilim ve vergi oranları fiilen yok hükmünde çünkü vergi dilimleri arasındaki eşik değerleri çok düşük tutulmuştur. Asgari ücretin neredeyse yarısı kadar geliri olan bile ilk dilimden değil, ikinci dilimden, doğrudan %20 oranından vergilendiriliyor.

Bir başka deyişle vergi dilimleri arasındaki eşik değer oranı daraldıkça, asgari ücretliler (ek ödeme aldıklarında) ve asgari ücretin hemen üzerinde ücret alanlar daha erken ve daha yüksek vergi dilimine girerek, gelir kaybına uğruyor.

İlk vergi dilimi asgari ücretin 4,95 katına gerilemiş durumda.

Asgari ücret ile vergi dilimleri arasındaki makas daraldıkça çalışanlar daha erken ve daha yüksek vergi dilimlerine girmiş oluyor. Vergi dilimlerine uygulanan tarifesinin sınırlı tutulması düşük ücretlilerden daha fazla vergi alınmasının yolunu açmış oluyor. 2002 ve 2003 yıllarında ilk vergi dilimi tarifesi asgari ücretin 15-16 katı idi. AKP iktidarında vergi dilimi tarifeleri asgari ücret ve milli gelir artışından daha az artırıldı. Böylece 2022 yılında (temmuz ayı 6471 TL brüt asgari ücret) ilk vergi dilimi asgari ücretin 4,95 katına gerilemiş durumda. Gelir vergisi dilimleri yeniden güncellenmez ise ücret artışının önemli bir kısmı asgari ücrette dahil olmak üzere vergiye gidecektir.

YOKSULLUK SINIRI 21 BİN 784 TL'YE YÜKSELDİ

Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu, açlık sınırının ağustosta 7 bin 282 TL'ye, yoksulluk sınırının ise 21 bin 784 TL'ye çıktığını açıkladı. Dört kişilik bir ailenin aylık tüm masraflarını ifade eden yoksulluk sınırı, son bir yılda 9 bin 351 TL artmış oldu.

Yapılan açıklamada, yüksek enflasyon nedeniyle dört kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenmesi için gereken aylık harcama tutarının (açlık sınırı), ağustosta 7 bin 282 TL'ye yükseldiği belirtildi.

Dört kişilik bir ailenin aylık tüm ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için gerekli olan tüm harcamaları ifade eden yoksulluk sınırı ise ağustosta 21 bin 784 TL'yi buldu.

Bir Yıl İçinde 9 Bin 351 TL Birden Arttı

Böylece, açlık sınırı ağustosta bir önceki aya göre 284 TL daha artmış oldu.

Gıda dışındaki ihtiyaçlar için yapılması gereken harcama da 243 TL artarak 14 bin 466 liraya yükseldi. Yoksulluk sınırı ise aylık bazda 527 lira daha arttı.

Birleşik Kamu-İş, son bir yılda açlık sınırının 3 bin 693 lira, gıda dışındaki ihtiyaçlar için yapılması gereken harcamanın ise 5 bin 685 lira arttığını belirtti.

Yapılan açıklamada şöyle denildi:

“Ailelerin gıda ve gıda dışı ihtiyaçlarını insan onuruna yaraşır bir şekilde yoksunluk hissi çekmeden karşılayabilmesi için yapması gereken toplam harcama tutarını gösteren yoksulluk sınırı son bir yılda toplam 9 bin 351 liralık artış gösterdi.”

Süt ve Süt Ürünlerinde Uçuk Fiyat

Ankara'da en fazla alışveriş yapılan marketlerden derlenen fiyatlarına göre, sağlıklı beslenebilmek için et- balık- yumurtaya aylık olarak harcanması gereken tutar bir önceki aya göre 50 lira, son bir yılda ise 778 lira artarak bin 816 lira oldu.

Kuru bakliyat için yapılması gereken harcama önceki aya göre 6 lira arttı, geçen yılın aynı ayına göre ise 116 liralık artışla 209 lira oldu.

Süt, yoğurt ve peynir için yapılması gereken harcama ağustosta bir önceki aya göre 73 lira artarak 2 bin liraya yükseldi.

Son bir yıllık dönemde ise bin 104 liralık artış oldu.

Meyve için harcanması gereken para ağustosta 29 lira azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise 167 lira artarak 529 lira oldu.

Sebze harcamasının parasal tutarı da ağustosta önceki aya göre 106 lira arttı, geçen yılın aynı ayına göre ise 516 lira artarak 794 lira oldu.

ENFLASYON ARTIŞI ÜCRETLERİ EZDİ

TÜİK verilerine göre ülke genelinde saatlik işgücü maliyeti bu yılın 2. çeyreğinde yıllık yüzde 56,9 arttı. Buna göre işçinin ücret artışının resmi enflasyonun altında kaldığı görüldü.

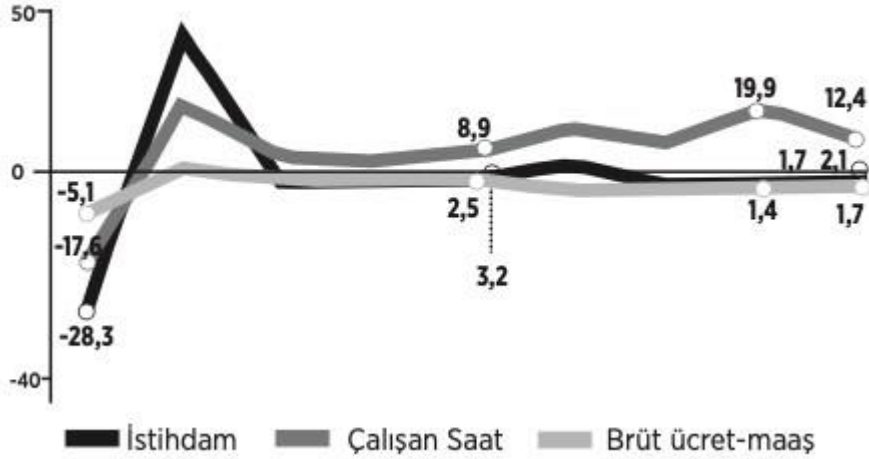
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Nisan-Haziran dönemine ait 2. çeyrek İşgücü Girdi Endeksleri'ni açıkladı. Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında saatlik kazanç endeksi bu yılın 2'inci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 56,2 arttı.

Alt sektörler incelendiğinde, endeks sanayi sektöründe yüzde 57,7, inşaat sektöründe yüzde 57,9 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 53,9 arttı. Endeks bu çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 10,1 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 11,5, inşaat sektöründe yüzde 9,7 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 9,0 arttı.

Enflasyonun Altında

Bu verilere göre ikinci çeyrekte işçilerin brüt temel ücret ve maaş ödemeleri ile ücret niteliğindeki düzenli kazançları, fazla çalışma ödemelerini ve düzensiz kazançları kapsayan saatlik kazanç endeksindeki artışın resmi enflasyonun altında kaldığı görüldü. TÜİK verilerine göre, tüketici enflasyonu nisanda 69,97, mayısta 73,50, haziranda ise 78,62 olarak belirlenmişti.

İŞGÜCÜ GİRDİ ENDEKSLERİ ÇEYREKLİK DEĞİŞİM ORANLARI (%)

İstihdam endeksi bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,4 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 4,4 arttı, inşaat sektöründe yüzde 6,3 azaldı, ticaret-hizmet sektörlerinde ise yüzde 8,4 arttı.

Endeks bu çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,7 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 1,3 arttı, inşaat sektöründe yüzde 1,3 azaldı ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 2,5 arttı. Çalışılan saat endeksi, 2022 yılı 2. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 11,5 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 7,6 arttı, inşaat sektöründe yüzde 2,5 azaldı ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 17,3 arttı.

%56,9
İŞGÜCÜ MALİYETİ ORANI

%79,6
TÜKETİCİ ENFLASYONU

%5,4
İSTİHDAM ENDEKSİ ORANI

Endeks bu çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,1 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 1,2 arttı, inşaat sektöründe yüzde 0,2 azaldı ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 3,1 arttı. Brüt ücret-maaş endeksi, önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 74,2 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 69,7, inşaat sektöründe yüzde 53,9 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 80,6 arttı.

Endeks bu çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 12,4 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 12,9, inşaat sektöründe yüzde 9,4 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 12,4 arttı. Saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 60,7 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 65,4, inşaat sektöründe yüzde 64,2, ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 56,2 arttı. Endeks bu çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 9,3 arttı.

Bir rekor da yurtdışı üretici enflasyonunda

TÜİK Temmuz dönemine ait Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE) verilerini açıkladı. Buna göre, ülke ekonomisinde üretimi yapılan ve yurt dışına satılan ürünlerin üretici fiyatlarındaki değişimi ölçen YD-ÜFE, 2022 yılı temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 0,66, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 36,19, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 111,34 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 81,69 artış gerçekleşti.

Temmuzda Rekor Kırdı

Yurt dışı üretici enflasyonu ilk olarak şubat ayında üç haneyi görmüş; endeks şubatta yüzde 106,13'e ulaşmıştı. Temmuz itibarıyla ulaşılan seviye ise yeni rekor seviye olarak kayıtlara geçti. Sanayinin iki sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taşocakçılığında yüzde 110,75, imalatta yüzde 111,34 artış olarak gerçekleşti.

Enerjide Büyük Artış

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında yüzde 124,56, dayanıklı tüketim malında yüzde 94,23, dayanıksız tüketim malında yüzde 95,60, enerjide yüzde 271,73, sermaye malında yüzde 96,62 artış olarak gerçekleşti. Sanayinin iki sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taşocakçılığında yüzde 0,20 azalış, imalatta yüzde 0,68 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında yüzde 1,15 artış, dayanıklı tüketim malında yüzde 1,53 artış, dayanıksız tüketim malında yüzde 2,03 artış, enerjide yüzde 9,89 azalış, sermaye malında yüzde 0,31 artış olarak gerçekleşti.

YD-ÜFE sektörlerinden giyim eşyası yüzde 71,92, tütün ürünleri yüzde 78,43, deri ve ilgili ürünler yüzde 87,78 ile endekslerin en az arttığı alt sektörler oldu. Buna karşılık kok ve rafine petrol ürünleri yüzde 271,73, kimyasallar ve kimyasal ürünler yüzde 136,60, ana metaller yüzde 134,31 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu. YD-ÜFE sektörlerinden kok ve rafine petrol ürünleri yüzde 9,89, metal cevherleri yüzde 3,55, ana metaller yüzde 0,87 ile endekslerin en fazla azalış gösterdiği alt sektörler oldu. Buna karşılık basım ve kayıt hizmetleri yüzde 4,35, içecekler yüzde 4,07, kimyasallar ve kimyasal ürünler yüzde 4,02 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

ASGARI ÜCRETİYE DE ZENGİN MUAMELESİ

Asgari ücrete yapılan ikinci zam milyonlarca emekçinin maaşına daha fazla vergi yükü binmesine neden oldu. Bu nedenle ücretlerde önemli bir azalma yaşanırken uzmanlar vergi yükünün tabana yayıldığına altını çiziyor.

Ülkedeki gelir vergisindeki adaletsizlik artarak devam ediyor. AKP iktidarı bir yandan yarattığı ekonomik tahribat ile yurttaşı yoksulluğa terk ederken aynı zamanda uyguladığı adaletsiz gelir vergisiyle emekçinin cebindeki iki kuruşa göz dikmiş durumda.

Temmuz ayında ücretlerde yapılan artışla enflasyon kaybı giderilmek istendi. Böylelikle yüzde 30 ile yüzde 50 arasında zam yapıldı. Ancak ücret artışının ardından vergi dilimlerinde artışa gidilmedi. Bunun sonucunda bordrolu bir çalışanın ağustos ayında cebine giren ücretin yüzde 30'a yakını vergi olarak devletin kasasına geri döndü. Öte yandan birçok üründe uygulanan ÖTV ve KDV ile birlikte yapılan zammın hiçbir etkisi olmadı.

Prof. Dr. Aziz Çelik ve DİSK Genel (DİSK) Genel Sekreteri ve Birleşik Metal İş Sendikası Başkanı Adnan Serdaroğlu gelir vergisinde yaşanan adaletsizliği değerlendirdi.

Örtülü Vergi Artırımı

Yaşanan adaletsizliğin en büyük nedeni olarak ücret artışının çok artında bir gelir vergisi artışının yapılması olduğunu söyleyen Prof. Dr. Çelik, "Böyle olunca çalışanlar vergide ikinci ve üçüncü dilime giriyor. Özellikle ikinci dilimden sonra gelirlerde önemli bir azalma yaşanıyor" ifadelerini kullandı.

Hükümet tarafından yıllarca gelir vergisi tarife dilimlerinin enflasyonun altında arttırıldığına dikkat çeken Çelik, "Ücretlerin, değerlendirme oranlarının altında artırılmaya devam ediliyor. Bu yüzden daha yüksek vergiler veriyor. Bu aslında örtülü bir şekilde verginin artırılması anlamına geliyor. Asgari ücret kadar kısmı vergiden muaf ama üstüne çıkınca dolaylı bir şekilde daha yüksek vergi alınıyor" dedi.

ÖTV ve KDV vergilerine de değinen Çelik, "Dolaylı vergiler işçiyi ikinci fasıl olarak etkiliyor. Dolaylı vergilerin herkese aynı oranda yansması adaletsizliği bir kez daha ortaya çıkarıyor. Baktığımızda vergilerin üçte ikisi dolaylı vergilerden oluşuyor. 30 yıl kadar önce vergilerin üçte birini oluşturuyordu. Bu durum ücretlerin aşınmasına da yol açıyor" şeklinde konuştu.

Yük Tabana Yayılıyor

Vergi yükünün tabana yayıldığına altını çizen Çelik, “Adaletli bir vergi dağılımında ise bu yük tavana yayılması gerekirdi. Bir diğer adaletsiz nokta ise bordrolu çalışanların vergilerinin kendilerine sorulmadan maaşından peşin olarak kesilmesi. Hâlbuki diğer sermaye kazançlarında, şirket ortaklarının ödediği kurumlar vergisinde vergiler kazanç sahibinin beyanıyla bir sonraki dönem ödeniyor” diye belirtti.

Çelik ayrıca zamların vergilerle eridiğini aktararak “Bu yolla ücret ve maaşa yapılan zamların büyük bir bölümü geri dönüyor. Ödenen gerçek gelirden artış yaşanmıyor” dedi.

Yüzde 27'lere Çıktı

Türkiye’de işçilerin yaşadığı en büyük sorunlardan birisinin vergi adaletsizliği olduğunu kaydeden Adnan Serdaroğlu, “Vergilerin yüksek olması, vergi dilimi artışlarının adil olmaması ve özellikle son dilime gelen işçilerin ücretlerinde önemli bir kaybın ortaya çıkarılmasına yol açıyor” dedi.

Vergi yükünün son zamanlarda iyice arttığını dile getiren Serdaroğlu, “Asgari ücretlerin üstündeki ücretlerde yüzde 15’ten başlayan bir vergi oranı vardı. Bu oran ağustos ayı itibariyle yüzde 27'lere çıkmış durumda. Bu kesintilerle işçilerin almış olduğu zamların büyük bir bölümü vergiye gidiyor” diye belirtti.

Vergi dilimlerinin yüzde 10’dan başlaması gerektiğinin altını çizen Serdaroğlu, “DİSK olarak bu talebimizi yıllardır söylüyoruz. Aynı zamanda mutlaka vergi dilimleri orantılı bir şekilde artırılması gerekiyor. Bugün baktığımızda yüzde 27'lere çıkan vergi dilimi büyük oranda sermaye sahibi insanlar kadar vergi veren bir işçi grubunu ortaya çıkartmakta. İşverenler harcamalarını vergiden düşerken işçilerin ücretinin yüzde 27’sini vergi olarak vermesi Türkiye’de vergi adaletsizliğinin en büyük göstergesi” dedi.

İşveren Karşılmalı

Çözüm için vergi sisteminde reforma gidilmesi gerektiğini aktaran Serdaroğlu, “Sendikalar olarak yüzde 15’in üzerindeki vergi dilimlerinin işveren tarafından karşılanmasını talep ediyoruz. Toplu iş sözleşmelerinde taleplerimiz oluyor. Ancak işçilerin büyük çoğunluğu vergileri ödemeye zorlanıyorlar. Özgür bir örgütlenme düzeni olmadığı için bu tür kazanımlar çoğunlukla sağlanamıyor. İktidar sosyal devlet anlayışı içerisinde vergi düzenlemesini yeniden yapması gerekiyor ancak Türkiye maalesef ki sermaye düzeni ile yönetildiği için sermayedarlar vergiden istisnai olarak serbest bırakılırken işçiler vergilerin büyük bölümünü ödemek zorunda bırakılıyor” ifadelerini kullandı.

Vergi Dilimleri İşçiler Lehine Düzenlenmeli

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, gelir vergisi tarife basamakları ve oranlarında işçiler lehine düzenleme yapılmasını talep etti. Atalay açıklamasında uzun yıllardır dile getirdikleri, çalışanların asgari ücret kadar olan gelirlerinin vergi dışı bırakılması taleplerinin karşılandığını anımsattı. Asgari ücret kadar olan gelirlerinin vergi dışı bırakılmasının yanında, ücretler üzerindeki gelir vergisi dilimlerinin işçiler lehine düzenlenmesinin de temel istekleri arasında yer aldığını belirten Atalay, “Aylık 8 bin lira brüt ücreti olan bir işçinin geliri, kesintiler nedeniyle ocak ayında net 6 bin 395 liraya düşüyor. Aynı çalışanın ücreti, asgari ücret kaynaklı vergi istisnası artmasına rağmen 6 bin 52 liraya geriliyor” dedi.

VATANDAŞTAN TL'YE GÜVENMESİNİ İSTEYEN İKTİDAR PROJELERİ DÖVİZE ENDEKSLİ

Yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilen köprüler, tüneller, otoyollar, şehir hastanelerinde garantiler dövize ödeniyor. Kur korumalı ise TL mevduatı dolara endekslemiş durumda.

Hükümetin ekonomide yeni model olarak ortaya attığı “liralaşma” vurgusu sürüyor. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, “Vatandaşlarımızdan ve iş dünyamızdan tek ricam; kendi ülkelerine ve dolayısıyla kendi paralarına güvenmeleridir” dedi. Ekonomistlere göre bu konuda atılacak ilk adım kamu-özel işbirliği projeleri ve dövize endeksli tüm garantilerin Cumhurbaşkanı kararıyla TL’ye çevrilmesi olmalı.

Erdoğan, önceki gün kabine toplantısının ardından tasarruflarını halen döviz ve altında tutan yurttaşları TL mevduatlara dönmeye çağırdı. Cumhurbaşkanı, “Unutmayınız, hepimiz de aynı Türkiye gemisinin içindeyiz. Bu gemi hızla yol alırsa kazanan hepimiz olacağız. Bu gemi güvenlik gibi ekonomi üzerinden açılan deliklerden de su alarak batarsa hepimiz boğulacağız” dedi.

Ancak iktidarın uygulamaları soru işareti yaratıyor. Yatırımların büyük bir bölümünü kamu özel işbirliği projesi olarak gerçekleştiren hükümet köprüleri, tünelleri, otoyolları, şehir hastanelerini dövize endeksli gerçekleştiriyor.

Bu projeleri gerçekleştiren Türk şirketleri olmasına rağmen verilen garantiler de dövizde endeksli olarak taahhüt edilmiş.

Bu projelerde dolar ve avro üzerinden verilen garantiler kurlardaki artış nedeniyle yükselince bütçeden ek ödenek ayrılmak zorunda kalınıyor. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın 2022 bütçesinde Avrasya Tüneli'ne 540 milyon TL garanti ödeneği ayrılmıştı. Bu yetmeyince ek bütçeyle katkı payı ödemeleri için 550 milyon TL daha ödenek verildi.

Mega projeler de dolara güveniyor

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın Genel Faaliyet Raporu'na göre, KÖİ projelerinde borç üstlenim taahhüdü verilen krediler şöyle sıralanıyor:

Avrasya tüneli	960 milyon dolar
Gebze-Orhangazi-İzmir otoyolu	4.9 milyar dolar
Çanakkale-Malkara otoyolu	2.2 milyar Avro
Ankara-Niğde otoyolu	1.1 milyar Avro
Aydın-Denizli otoyolu	769.9 milyon Avro
Kuzey Marmara otoyolu	5.8 milyar dolar

Mevduatlar Da Dövizde

Ayrıca iktidar dövizdeki artışı durdurabilmek için icat ettiği Kur Korunmalı Mevduatlarla (KKM) bir anlamda TL de başka ülkelerin paralarına endekslenmiş oldu. KKM'lerde şu anda bankaların verdiği faiz en fazla yüzde 16. Bunun üzerindeki kur artışı direkt Hazine tarafından karşılanıyor. Döviz hesaplarını bozduarak KKM'ye geçene ise ödemeler Merkez Bankası (MB) tarafından yapılıyor. KKM uygulaması kapsamında açılan mevduatların döviz kuruna endeksli olması nedeniyle gerçek dolarizasyon oranının da yüzde 72'lere ulaştığına dikkat çekiliyor.

EKONOMİNİN KİTABINI YAZIYORLAR

İktidar pembe tablolar çizmeye çalışsa da motorine 15 günde 5'inci zam geldi, dolar rekor tazeledi. Reel kesim güveni 2 yılın en düşük seviyesine ulaştı. Merkez Bankası rezervler azalırken fiyat istikrarından dem vurdu.

"Ekonominin kitabını yazdık" diyen Saray rejiminin yanlış yönetiminin yol açtığı kriz gün geçtikçe derinleşiyor. Zamlar peş peşe gelirken artan hayat pahalılığı halkın belini bükmüş durumda. Sadece son 24 saatte yaşananlar ekonominin nasıl bir çöküş içinde olduğunu net bir biçimde ortaya koyuyor.

Motorine 15 günde 5'inci zam: Küresel petrol fiyatları ve Dolar/TL'de yaşanan dalgalanmaların akaryakıtta etkileri sürüyor. Son iki haftada motorine beşinci kez zam geldi. Motorine 11 Ağustos'ta 82 kuruş, 18 Ağustos'ta 77 kuruş, 20 Ağustos'ta 1 lira 7 kuruş, 25 Ağustosta 95 kuruş, 26 Ağustos'ta ise 87 kuruş zam yapıldı. Devamı da bekleniyor.

Dolar/TL, 2022 rekorunu tazeledi: Türk Lirası, dolar karşısında değer kaybını üçüncü güne taşıdı. Dolar bu yılın en yüksek seviyesini gördü. Böylece TL'nin dolar karşısında yaşadığı kayıp Nisan sonundan bu yana yüzde 18'i, sene başından beri ise yüzde 27'yi aştı. TL geçen yıl da yüzde 40'ın üzerinde değer kaybetmişti. Türkiye'nin 5 yıllık risk primi 718 baz puana kadar geriledi.

MB'nin rezervi 1 ay sonra geriledi: Merkez Bankası rezervleri bir ay sonra ilk kez geriledi.

MB verilerine göre, brüt rezervler 19 Ağustos haftası itibarıyla 112,3 milyar dolara geriledi. Bir önceki hafta brüt rezervler 113,7 milyar dolar olarak kaydedilmişti. Net rezervlerde de gerileme görüldü. MB net rezervleri 19 Ağustos haftasında 13,9 milyar dolar oldu. Bir önceki hafta net rezervler 15,7 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. Swap hariç net rezervler ise aynı dönemde eksi 51,6 milyar dolar oldu.

Merkez Bankası net uluslararası rezervleri de 5 hafta sonra ilk kez geriledi. Net uluslararası rezervler 1.8 milyar dolar gerilerken, toplam rezervler 1,5 milyar lira azaldı.

Reel kesim güveni 2 yılın en düşük seviyesinde: Merkez Bankası tarafından ağustos ayına ilişkin İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi açıklandı. Buna göre, RKGE ağustosta bir önceki aya kıyasla 1,6 puan azalarak 102,1 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) ise 1,1 puan düşüşle 101,4'e geriledi.

Merkez Bankası, geçen hafta 100 baz puan faiz indirim kararı verdiği toplantıya ilişkin Para Politikası Kurulu (PPK) özet metnini yayımladı. Özetinde, "Para politikası duruşu, temkinli yaklaşımla sürdürülebilir fiyat istikrarı hedefine ulaşılması odağında belirlenecek" denildi. PPK'nın ağustos ayına ilişkin toplantının özeti şöyle, "Son dönemde belirgin şekilde açılan politika-kredi faizi makasının parasal aktarımın etkinliğini azalttığı değerlendirilmektedir. Bu çerçevede Kurul, makroihtiyati politika setini, parasal aktarım mekanizmasının etkinliğini destekleyecek araçlarla daha da güçlendirmeye karar vermiştir. Değerlendirme süreçleri tamamlanan kredi, teminat ve likidite politika adımları para politikası aktarım mekanizmasının etkinliğinin güçlendirilmesi için kullanılmaya devam edilecektir. Uzun vadeli sabit getirili ve Türk lirası varlıklara talebin yükselerek getiri eğrisinin parasal aktarımın etkinliği yönündeki seyri yakından izlenmektedir.

HER TAŞIN ALTINDAN 'BEŞLİ' ÇIKIYOR

Kolin ve Limak'ın özelleştirme kapsamına alınan TEİAŞ'tan aldığı ihalelerin toplam maliyeti belirlendi. Şirketlerin TEİAŞ'tan aldığı dört ihale için sözleşme bedelinin 151 milyon 509 bin 327 TL olduğu öğrenildi.

Özelleştirme kapsamına alınan TEİAŞ'ın 2019 ve 2020 yıllarına ait bilançoları 14 Haziran'da TBMM KİT Komisyonu toplantısında masaya yatırıldı. Komisyon toplantısında muhalefetin sorularının tamamına yanıt vermeyen TEİAŞ yöneticileri, toplantıda yanıtız bırakan soruların yanıtlarını yazılı olarak milletvekillerine ilettiler. Yanıtlar, kamuoyunda, "Beşli çete" olarak anılan şirketlerin arasında yer alan Kolin ve Limak'ın TEİAŞ'tan on milyonlarca liralık ihaleler aldığını ortaya koydu.

Haziran 2022 tarihli komisyon toplantısında en dikkati çeken soru CHP Milletvekili Atila Sertel'den geldi. TEİAŞ'ın ihalelerini gündeme getiren Sertel, "Kolin, Cengiz, Limak, Kalyon ve Makyol gibi gruplara hangi ihaleler ne kadar bedelle verildi?" diye sordu. Sertel'in sorusu, yazılı şekilde yanıtlandı.

Kolin Ve Limak'a 157,5 Milyon TL

TEİAŞ yönetiminin yanıtına göre, 2020 ve 2022 yıllarını da kapsayan son iki yılda Kolin'e üç, Limak'a ise bir ihale verildi. İhalelerden ikisi pazarlık, ikisi ise açık ihale yöntemiyle gerçekleştirildi. Kolin'in TEİAŞ'tan aldığı ihalelerin toplamı 151 milyon 509 bin 327 TL olurken Limak'ın bir TEİAŞ ihalesinin maliyeti 6 milyon 3 bin 608 TL oldu.

Sertel öte yandan, Limak ve Kolin'in Türkiye'nin elektrik üretiminin dağıtım ve satışındaki yerini de sordu. Şirketlerin sektördeki pay yüzdelere de soran Sertel'e gelen yanıtta, "Söz konusu şirketlerin Türkiye'deki elektrik üretimine, satışına ve sektördeki paylarına ilişkin hususlar teşekkülümüzün görev ve yetki alanına girmemektedir" ifadeleri kullanıldı.

Her Taşın Altından Çıkıyorlar

TEİAŞ'ın ihalelere yönelik verilerini değerlendiren CHP Milletvekili Atila Sertel, "AKP iktidarında nerede bir ballı ihale varsa altından beşli çete çıkıyor" diye konuştu. Havaalanlarından köprülere, elektrikten madenlerimize kadar devletin bütün garantili işlerini beşli grubun üstlendiğinin altını çizen Sertel, şunları söyledi:

"Halkın cebinden kesilenler bu beşli çeteye hesapsız ve sorgusuzca akıtılıyor. Ancak Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun Yalova'da dikkat çektiği gibi bu haksız kazançlara iktidar olduğumuzda mutlaka son vereceğiz. Verilen bu ballı ihaleler İngiltere mahkemelerinde de görülse de yüce Türk yargısı önünde bu işlerin altına imza atanlar da bu işlerden nemalanlar da hesabını verecek. Haksız ve hukuksuz kazançla son vereceğiz. İsrافی önleyeceğiz. Ve halkımızın soyulmasını engelleyeceğiz."

Son 18 Yılda 203,7 Milyar TL'lik İhale

17 Ağustos'ta partisinin grup toplantısında konuşan CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu, kamuoyunda "Beşli çete" olarak anılan Cengiz Holding, Limak Holding, Kalyon Grup, Kolin Holding ve Makyol Grubu'na son 18 yılda 203,7 milyar dolar tutarında iş verildiğini belirtti. Kılıçdaroğlu, bu paraların yurt dışına çıkarıldığını da söylerken "Sözüm söz o paraların tamamını bu millete geri getireceğim" dedi.

SAĞLIĞA DA ZAM GELDİ

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), sözleşme ve protokol yaptığı tüm sağlık hizmet sunucularından satın aldığı sağlık hizmetleri için güncellenen yeni fiyat tarifesinde, ameliyat ve özellikli işlemlerde yaklaşık yüzde 40 artış yaptı. Özellikle safra kesesi, prostat gibi sık yapılan ameliyatlara zam yapılması dikkat çekti. Sağlıkçılar, hastaların birçok branşta randevu alamadıkları için kamu sağlık hizmetine ulaşamadığını, özele yönlenmek zorunda kaldıklarını belirterek "Yurttaş bu durumda özel sağlık kuruluşlarına yüzde 40 daha fazla ilave ücret ödemek zorunda kalacak. Asıl asıl kazananın hem doğrudan SGK'den kaynak aktarımı hem de 'sağlanan hasta-müşteri' den alacakları ilave ücret bedelinin artması ile özel hastaneler olacağı aşıkardır" dedi.

Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanan SGK Sağlık Uygulama Tebliği'nde (SUT) değişiklik yapılmasına tebliğ ile finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinde, tanıya dayalı işlemler yani ameliyatlara ve özellikli işlemlerin fiyat uygulamalarına artışa gidildi. Bu durumda vatandaşlar yasal olarak ödedikleri ilave ücreti yüzde 40 daha fazla ödeyecekler.

Vatandaşa Yansıması

Birçok özel hastane ve sağlık kuruluşu her türlü tıbbi işlem için SUT bedellerinin yüzde 200'ü ve çok daha ötesi bedeli vatandaştan almaktaydı. Daha çok cerrahi işlemlerde olmak üzere kayıt dışı olarak elden ödeme şeklinde uygulamalar çok hızlı bir şekilde artmaya başlamıştır. SGK'nin bu artışla birlikte zaten yapması gereken denetimleri sıkılaştırması ve cezaları arttırması, ihlal yapan özel hastaneler ile sözleşmesini iptal etmesi gerekmektedir. Oysa SGK'nın 5510 sayılı Kanun ve buna bağlı sözleşmeleriyle belirlenmiş denetim mekanizmasını yeterince ve etkin biçimde kullanmadığı bilinmektedir. Sonuç olarak kamu hastanelerinde muayene ve ameliyat randevusu alınamaması önemli bir sorundur. Hastalar birçok branşta ve yan daldaki Merkezi Hekim Randevu Sistemi (MHRS) üzerinden randevu alamadıkları için kamu sağlık hizmetine ulaşamamaktadır. Bu durumda parası olanlar veya borç para bulabilenler özel sağlık kuruluşlarına yönelmektedir. SUT'taki bedellerin arttırılmasının özellikle kamu üniversite ve devlet hastanelerinin yaşadığı finansal sıkıntıyı atlatabilme ve borçlarını ödeyebilme imkanı sağlayabileceği ön görülebilir. Ancak asıl kazananın hem doğrudan SGK dan kaynak aktarımı hem de 'sağlanan hasta-müşteri' den alacakları ilave ücret bedelinin artması ile özel hastaneler olacağı aşıkardır.

YENİ DÜZENLEME NE GETİRİYOR?

İŞLEM	Yeni fiyat	Hastanın yeni ödeyeceği legal fark	Eski fiyat	Önceden ödenecek legal fark
Safra kesesi açık ameliyat	2.178,36 TL	4.356,72 TL	1.555,97 TL	3.111,94 TL
Safra kesesi kapalı ameliyat	2.874,23 TL	5.748,46 TL	2.053,02 TL	4.106,04 TL
Prostat ameliyatı	4.153,72 TL	8.307,43 TL	2.966,94 TL	5.933,88 TL
Fizik tedavi (14 seans)	677,59 TL	1.355,18 TL	483,99 TL	967,99 TL

İKTİDAR 5 MİLYON AİLENİN FATURASINI ÖDEYEMEDİĞİ İÇİN İCRALIK OLDUĞUNU İTİRAF ETTİ...

AK Parti yarattığı enerji yoksulluğu tahribatını itiraf etti. Enerjide kesinti sayısı icra sayısından çok daha fazla.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, AK Parti iktidarının Türkiye’de yarattığı enerji yoksulluğu tahribatının boyutunu Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati’nin itiraf ettiğine dikkat çekti. CHP Genel Başkan Yardımcısı Akın, “Hani en ucuz enerji Türkiye’deydi? 5 milyon ailenin elektrik, doğalgaz ve su faturasını ödeyememesinden kaynaklı başlatılan icraların kaldırılacağı yarattıkları tahribatın itirafıdır. Kesinti sayısı icra sayısından çok daha fazla olduğu için kesinti verilerini yılbaşından bu yana gizliyorlar. Öte yandan iktidarın ‘En fazla destek ve en ucuz enerji Türkiye’de’ söyleminin tamamen bir aldatmaca olduğu bir kez daha anlaşıldı” değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati’nin 5 milyon ailenin faturasını ödeyemediği için başlatılan icra takibinin düşürülmesi konusundaki açıklamasının AK Parti’nin Türkiye’de yarattığı tahribatın boyutlarını gösterdiğine dikkat çekti. CHP’li Akın, yaptığı yazılı açıklamada özetle şunları dile getirdi:

Enerjiye Erişim Artık Lüks Hale Geldi

AK Parti iktidarı kendi yarattığı tahribatı itiraf etmek zorunda kalarak 5 milyon ailenin doğalgaz, elektrik ve su faturası kaynaklı borçlarından dolayı başlatılan icranın düşüleceğini açıkladı. Bu durum, Türkiye’de gizlenmek istense de enerji yoksulluğunun geldiği boyutu gözler önüne seriyor. Temel bir hak olan enerjiye erişim artık AK Parti’nin yanlış politikaları ve art arda yapılan fahiş zamlarla Türkiye’de lüks haline geldi.

Kesinti Verilerini Aylardır Gizliyorlar

5 milyon ailenin faturasını ödeyemediği için icralık olması AK Parti’nin artık Türkiye’yi yönetemediğinin çok açık bir göstergesidir. 2021 yılında yaklaşık 3,5 milyon abonenin elektriğinin kesilmesi, yaklaşık 1 milyon abonenin de doğalgazı kesilerek toplam 4,5 milyon aboneye enerji kesintisi uygulanmıştı. 2022 yılına ilişkin veriler ise yılbaşından bu yana gizleniyor. Milyonlarca vatandaşımız yalnızca 2022 yılında yapılan fahiş zamların ardından artan enflasyonla birlikte faturasını ödeyemez duruma geldi. AK Parti bu durumun görünür olmasını engellemek için yasaya aykırı bir şekilde bu verileri gizliyor.

Desteklerin Aldatmaca Olduğu Ortaya Çıktı

Bazı bakanlar sözde desteklerle en ucuz doğalgaz ve elektriğin Türkiye’de olduğunu iddia ederken, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati’nin faturalar dolayısıyla 5 milyon ailenin icralık olduğunu söylemesi mızrağın artık çuvala sığmadığını gösterdi. Başka bir deyişle; 5 milyon aile için hayata geçirileceği belirtilen söz konusu düzenleme aynı zamanda AK Parti yetkililerinin doğalgaz ve elektriğin ucuz olduğu söyleminin de tamamen bir aldatmaca olduğu ortaya çıkardı.

Kesinti Sayısı İcra Sayısından Çok Daha Fazla

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati’nin itirafından hareketle icra takibi başlatılmayan ama faturasını ödeyemediği için kesinti uygulanan abone sayısının çok daha fazla olduğu anlaşılıyor. Kesinti uygulanan vatandaşlarımız büyük bir kısmı yasal süresi içerisinde fatura bedelini denkleştirip icra süreci başlamadan borcunu ödüyor. Dünya genelinde yaşanan enerji krizinin arkasına saklanmayı tercih eden iktidar; Türkiye’de yarattığı enerji yoksulluğunun boyutlarını kamuoyuna derhal açıklamalıdır. Yaklaşan kara kış öncesi iktidarın bu adımı icra takibinde olan aileler için yalnızca geçici bir çözüm oluşturacaktır. CHP iktidarında özellikle kış aylarında elektrik ve doğalgazda hiçbir nedenle kesinti uygulanmayacak. AK Parti döneminde fakirleşen vatandaşımızın geliri artacak, enerjiye erişim temel bir hak olarak görülecek.

ZENGİNİN KASASINA 9 MİLYAR TL DAHA TRANSFER

Karayolları’nın yılın ilk yarısına yönelik mali verileri, müteahhitlere kamu kaynaklarından milyarlarca lira aktarıldığını gösterdi. Ocak-Haziran 2022 döneminde 8 milyar 901 milyon TL sermayenin kasasına girdi.

Karayolları Genel Müdürlüğü’nün (KGM) 2022 yılının ilk yarısına yönelik mali verileri açıklandı. Veriler, KGM bütçesinden milyarlarca liranın müteahhitlere aktarıldığını gözler önüne serdi. Veriler ile öte yandan, garanti ödemeleri için harcanan parada yıllara göre yaşanan büyük artış da görüldü.

Eski Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Cahit Turhan’ın, “Garanti ödemeleri” için işaret ettiği, “Hane Halkına Yapılan Transferler” kaleminden yapılan harcamalar belli oldu. Karayolları Genel Müdürlüğü’nün Ocak-Haziran 2022

dönemine ilişkin mali raporları, “Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Transferler” kaleminin büyük bir hızla arttığını da gün yüzüne çıkardı.

KGM’nin verilerine göre, “Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Transferler” kalemine 2022 yılı için 20 milyar 378 milyon 15 bin TL para ayrıldı. İdare, Haziran sonu itibarıyla bu kalemden 8 milyar 901 milyon 420 bin TL harcadı. Yılsonuna kadar harcanması planlanan paranın ise başlangıç ödeneğinin yüzde 25 daha fazlası olacağı öngörüldü. Müteahhitlere verilen garantilerin tutmayacağını ortaya koyan veriye göre, 2022 yılının sonunda, “Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Transferler” kaleminden en az 25 milyar 978 milyon TL harcanacak.

Toplam 8,9 milyar TL’lik ödemenin, 3,6 milyar TL’si Nisan ayında yapıldı.

Yıldan Yıla Artıyor

KGM’nin, müteahhitlere yapılan garanti ödemeleri için adres gösterilen kalemden yaptığı harcamada yıllara göre yaşanan artış dikkati çekiyor. 2017 yılında 793 milyon TL ödeme yapılan, “Hane Halkına Yapılan Transferler” kaleminden, 2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında yapılan ödemeler sırasıyla 3,4 milyar TL, 5,1 milyar TL, 10,1 milyar TL ve 14,2 milyar TL ile ifade ediliyor.

MÜJDENİN 2. YILINDA DOĞALGAZ ÇIKMADAN FATURALAR ARŞA ÇIKTI

Doğalgaz müjdesinin ardından geçen 2 yılda konut tarifesine 10, sanayi tarifesine 14, elektrik santrali tarifesine ise 17 kez zam yapıldı... 10 zamlı konut tarifesi yüzde 160 oranında, 14 zamlı sanayi tarifesi yüzde 640 oranında arttı, 17 zamlı santral tarifesi yüzde 804 oranında arttı. Doğalgaz müjdesi vatandaş, sanayiciye zam eziyetine dönüştü, müjdeden sonra 2 yılda kombiyi açmanın maliyeti 2,5 kat arttı.

AK Parti iktidarının faturaların düşeceği ve ekonomiyi güçlendireceği vaadiyle 20 Ağustos 2020’de duyurduğu doğalgaz müjdesinin 2. yıldönümünde doğalgaz faturalar hem vatandaş hem de sanayici için kâbusa dönüştü. Konut tarifesine yapılan 10 zamlı faturalar 2,5 kattan fazla arttı. Sanayi tarifesine yapılan 14 zamlı artış neredeyse 7,5 kat olurken, bu durum da üretimde maliyet artışıyla enflasyonu uçuşa geçirdi.

AK Parti Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın 20 Ağustos 2020 tarihinde duyurduğu Karadeniz’de doğalgaz rezervi bulunduğu müjdesinin ardından geçen 2 yılda art arda gelen zamlar vatandaşın indirim beklentisini adeta kâbusa dönüştürdü. İktidar temsilcilerinin Karadeniz doğalgazının ekonomik olacağını söylemesine karşın müjde duyurusunun üzerinden geçen 2 yılda doğalgaz tarifelerine zam üstüne zam yapıldı.

Konut, sanayi ve elektrik üretim tarifesine yapılan zamlar hem vatandaşın hem de sanayicinin belini büktü

Konut Tarifesi 10 Zamlı Yüzde 160 Arttı

Karadeniz’de doğalgaz bulunduğu müjdesinin verildiği 20 Ağustos 2020 tarihinin 2. yıldönümünde konut tarifesi tam 10 kez zamlandı. Konut tarifesi 1 Ocak 2021’den itibaren Haziran 2021’e kadar her ay yüzde 1’er ve 1 Temmuz 2021 tarihinde ise yüzde 12 oranında zam yapıldı. 2022 yılı içinde ise 1 Ocak’ta yüzde 25 ve son olarak 1 Nisan’da yüzde 35 oranında artış yapılırken, son olarak 1 Haziran’da yüzde 30 oranında bir zam daha yapıldı. Müjdeden sonra konut tarifesine gelen zamların toplamı yüzde 160 oldu. Başka bir deyişle faturalar 2,6 kat arttı.

Sanayi Tarifesi 14 Zamlı Yüzde 640 Arttı

Doğalgaz rezervinin ekonomiyi de uçuşa geçireceği söylenmesine karşın; sanayi tarifesine art arda yapılan zamlar enflasyonu uçuşa geçirdi. Müjdeden sonra geçen 2 yılda sanayi tarifesine yapılan 14 zam yapıldı. 2021 yılında ocaktan itibaren hazirana kadar 6 ay boyunca her ay yüzde 1’er zamlanan sanayi tarifesi 1 Temmuz’da yüzde 20, 1 Eylül’de 15, 1 Ekim’de yüzde 15, 1 Kasım’da yüzde 48 ve 1 Aralık’ta yüzde 20 zamlandı. Sanayi tarifesine 2022 yılında da 1 Ocak’ta yüzde 50, 1 Nisan’da yüzde 50 ve son olarak 1 Haziran’da yüzde 10 oranında zam yapıldı. Buna göre doğalgaz müjdesinin 2. yıldönümüne kadar 14 kere zamlanan sanayi tarifesi toplamda yüzde 640 oranında arttı. Başka bir deyişle sanayi üretiminin temel girdilerinden biri olan doğalgaz müjdenin ardından neredeyse 7,5 kat artmış oldu. Sanayi maliyetlerindeki artış da market rafları, çarşı-pazardaki tezgâh fiyatlarına hayat pahalılığı olarak yansdı.

Santral Tarifesi 17 Zam Yüzde 804 Arttı

Türkiye’de elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 35’inin yapıldığı doğalgaz santrallerinin tarifesi ise müjdeden sonra en fazla artış gösteren abone grubu oldu. Kurak dönemlerde elektrik üretiminin neredeyse yarısının yapıldığı doğalgaz santrallerinin tarifesine müjdenin ardından geçen 2 yılda 17 kez zam yapıldı. 2021 yılında her ay zamlanan santral tarifesine 2022 yılında da 5 kez zam yapıldı. 2021 yılında ocaktan nisana kadar 4 ay boyunca yüzde 1’er zam

yapılırken, 1 Mayıs'ta yüzde 12, 1 Haziran'da yüzde 5, 1 Temmuz'da yüzde 20, 1 Ağustos'ta yüzde 10, 1 Eylül'de yüzde 15, 1 Ekim'de yüzde 15, 1 Kasım'da yüzde 46,12, 1 Aralık'ta ise yüzde 20 oranında zam yapıldı. 2022 yılında ise 1 Ocak'ta yüzde 15, 1 Şubat'ta yüzde 14, 1 Nisan'da yüzde 44,3, 1 Haziran'da yüzde 16 ve son olarak 1 Ağustos'ta yüzde 10 oranında zam yapıldı. Doğalgazla elektrik üretimi yapılan santrallerin tarifesine yapılan 17 zammın toplamı yüzde 804 oldu. Başka bir deyişle doğalgazla elektrik üretiminin maliyeti müjdenin ardından 9 kattan daha fazla arttı.

Müjde Zam Eziyetine Dönüşmüş Durumda

İki yıl içerisinde bütün tarifelerde yapılan bu fahiş artışlar iktidarın doğalgaz müjdesinin zam kâbusuna dönüşmesine neden oldu. İki yılda kombiyi açmanın maliyeti 2,5 kattan fazla arttı. Vatandaşlarımız kara kış öncesi bu artış nedeniyle nasıl ısınacağını kara kara düşünüyor. Sanayicimiz ise temel maliyetlerden biri olan doğalgaz maliyetinin neredeyse 7,5 kat artması nedeniyle üretimde büyük bir açmaza girdi. Santral tarifesine yapılan zamlarda, yılbaşında gördüğümüz Cumhuriyet tarihinin en büyük zammına neden olurken, yeni zamları da gündeme getiriyor. Kısaca doğalgaz müjdesi her kesim için tam bir eziyete dönüşmüş durumda.

KARADENİZ DOĞALGAZI GÜBRE BAĞIMLILI İÇİN DE DÜŞÜNÜLMELİYDİ

Azotlu gübre en ucuz doğal gazdan üretilmektedir. Karadeniz doğalgazı aynı zamanda dışa bağımlı hale gelen gübre üretiminde kullanılmalıdır. Çiftçimize en ucuz şekilde gübre temini yapılması gerekirken, Cumhurbaşkanı kararıyla Tosyalı Gübre Sanayi A.Ş tarafından Zonguldak'ta yapılacak gübre üretim tesisi yatırımı proje bazlı devlet desteği kapsamına alındı.

Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararıyla Tosyalı Gübre Sanayi A.Ş tarafından Zonguldak'ta yapılacak gübre üretim tesisi yatırımı proje bazlı devlet desteği kapsamına alındı. Enflasyonun en büyük sıkıntısını tarımsal üretimde görülürken AK Parti ,devlet tesislerindeki üretimi durdurup yandaş şirketlere teşvikler yağdırdı. Resmi Gazete'de yayınlanan karara göre, dört yılda tamamlanması öngörülen projenin toplam sabit yatırım tutarı 31.5 milyar TL. Teşvikler, KDV istisnasından gümrük vergisi muafiyetine, işgücü ödeme desteğinden vergi iadesi ve indirimine kadar çeşitli destekler verildi.

Azotlu gübre üretimi için hammadde olarak doğalgaz en idealdir. Dünyaya bakacak olursak doğalgaza sahip olan doğalgaz üreten ülkeler aynı zamanda azotlu gübre üreten ülkelerdir başta da Rusya gelmektedir. Neden çünkü üretilen doğalgazı bu gübre fabrikalarına ucuza vererek ucuza gübre üretebilmektedirler.

Bu gübreden katma değer yaratarak bunu ihraç edersiniz doğalgazı ihraç etmektense gübreyi ihraç etmek daha katma değerlidir.

1987'den itibaren Türkiye'de Rusya'dan ithal edilen doğalgazdan gübre üretiliyordu ikisi de devletin fabrikalarıydı. Bunlar İGSAŞ üre ve TÜGSAŞ Amonyum nitrat ikisi de azotlu gübre üretiliyorlardı. Ancak daha sonra doğalgaz fiyatları artınca ve bu iki fabrika özelleştirilince doğalgaza sahip ülkelerden gübre ithal etmek daha ekonomik oldu ve bu iki tesis özel sektör elinde azotlu gübre üretimlerini durdurdular. Yerli Doğalgazı olup ucuza gübre üreten ülkelerden ithal ediliyorduk. Ancak son Ukrayna Rusya savaşından sonra doğalgaz fiyatları çok arttı ve özellikle de Rusya gübre ihracatını sınırlandırdı ve gübre fiyatları çok arttı. Bundan dolayı yerli doğalgazınız varsa bundan ucuz şekilde gübre fabrikalarına veriyorsanız bu Fabrikalardan üretilen gübreyi çok ucuza üretebiliyorsunuz. Muhtemelen bu tesise uzun süreli ucuz dogal gaz satış anlaşması yapıp tesisi uzun yıllar karlı bir hale getirecekler. Çünkü azotlu gübre en ucuz doğal gazdan üretilir.

DOĞALGAZ AK PARTİNİN ELİYLE KABUSA DÖNÜŞTÜ

Doğalgaz müjdesinin ardından geçen 2 yılda konut tarifesine 10, sanayi tarifesine 14, elektrik santrali tarifesine ise 17 kez zam yapıldı. AK Parti iktidarının faturaların düşeceği ve ekonomiyi güçlendireceği vaadiyle 20 Ağustos 2020'de duyurduğu doğalgaz müjdesinin 2. yıldönümünde doğalgaz faturalarının hem vatandaş hem de sanayici için kâbusa dönüştü.

Konut tarifesine yapılan 10 zamlı faturalar 2,5 kattan fazla arttı. Sanayi tarifesine yapılan 14 zamlı artış neredeyse 7,5 kat olurken, bu durum da maliyetlerin artışıyla enflasyonu uçuşa geçirdi.

AK Parti Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 20 Ağustos 2020 tarihinde duyurduğu Karadeniz'de doğalgaz rezervi bulunduğu müjdesinin ardından geçen 2 yılda art arda gelen zamlar vatandaşın indirim beklentisini adeta kâbusa dönüştürdü. İktidar temsilcilerinin Karadeniz doğalgazının ekonomik olacağını söylemesine karşın müjde duyurusunun üzerinden geçen 2 yılda doğalgaz tarifelerine zam üstüne zam yapıldı.

Konut, sanayi ve elektrik üretim tarifesine yapılan zamlar hem vatandaşın hem de sanayicinin belini büktü. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; doğalgaz rezervi müjdesinin verilmesinin ardından konut, sanayi ve elektrik üretim tarifelerine gelen zamları derledi. CHP'li Akın'ın çalışmasında özetle şunlar yer aldı:

Konut Tarifesi 10 Zamla Yüzde 160 Arttı

Karadeniz'de doğalgaz bulunduğu müjdesinin verildiği 20 Ağustos 2020 tarihinin 2. yıldönümünde konut tarifesi tam 10 kez zamlandı. Konut tarifesi 1 Ocak 2021'den itibaren Haziran 2021'e kadar her ay yüzde 1'er ve 1 Temmuz 2021 tarihinde ise yüzde 12 oranında zam yapıldı. 2022 yılı içinde ise 1 Ocak'ta yüzde 25 ve son olarak 1 Nisan'da yüzde 35 oranında artış yapılırken, son olarak 1 Haziran'da yüzde 30 oranında bir zam daha yapıldı. Müjdeden sonra konut tarifesine gelen zamların toplamı yüzde 160 oldu. Başka bir deyişle faturalar 2,6 kat arttı.

Sanayi Tarifesi 14 Zamla Yüzde 640 Arttı

Doğalgaz rezervinin ekonomiyi de uçuşa geçireceği söylenmesine karşın; sanayi tarifesine art arda yapılan zamlar enflasyonu uçuşa geçirdi. Müjdeden sonra geçen 2 yılda sanayi tarifesine yapılan 14 zam yapıldı. 2021 yılında ocaktan itibaren hazirana kadar 6 ay boyunca her ay yüzde 1'er zamlanan sanayi tarifesi 1 Temmuz'da yüzde 20, 1 Eylül'de 15, 1 Ekim'de yüzde 15, 1 Kasım'da yüzde 48 ve 1 Aralık'ta yüzde 20 zamlandı. Sanayi tarifesine 2022 yılında da 1 Ocak'ta yüzde 50, 1 Nisan'da yüzde 50 ve son olarak 1 Haziran'da yüzde 10 oranında zam yapıldı. Buna göre doğalgaz müjdesinin 2. yıldönümüne kadar 14 kere zamlanan sanayi tarifesi toplamda yüzde 640 oranında arttı. Başka bir deyişle sanayi üretiminin temel girdilerinden biri olan doğalgaz müjdenin ardından neredeyse 7,5 kat artmış oldu. Sanayi maliyetlerindeki artış da market rafları, çarşı-pazardaki tezgâh fiyatlarına hayat pahalılığı olarak yansdı.

Santral Tarifesi 17 Zam Yüzde 804 Arttı

Türkiye'de elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 35'inin yapıldığı doğalgaz santrallerinin tarifesi ise müjdeden sonra en fazla artış gösteren abone grubu oldu. Kurak dönemlerde elektrik üretiminin neredeyse yarısının yapıldığı doğalgaz santrallerinin tarifesine müjdenin ardından geçen 2 yılda 17 kez zam yapıldı. 2021 yılında her ay zamlanan santral tarifesine 2022 yılında da 5 kez zam yapıldı. 2021 yılında ocaktan nisana kadar 4 ay boyunca yüzde 1'er zam yapılırken, 1 Mayıs'ta yüzde 12, 1 Haziran'da yüzde 5, 1 Temmuz'da yüzde 20, 1 Ağustos'ta yüzde 10, 1 Eylül'de yüzde 15, 1 Ekim'de yüzde 15, 1 Kasım'da yüzde 46,12, 1 Aralık'ta ise yüzde 20 oranında zam yapıldı. 2022 yılında ise 1 Ocak'ta yüzde 15, 1 Şubat'ta yüzde 14, 1 Nisan'da yüzde 44,3, 1 Haziran'da yüzde 16 ve son olarak 1 Ağustos'ta yüzde 10 oranında zam yapıldı. Doğalgazla elektrik üretimi yapılan santrallerin tarifesine yapılan 17 zammın toplamı yüzde 804 oldu. Başka bir deyişle doğalgazla elektrik üretiminin maliyeti müjdenin ardından 9 kattan daha fazla arttı.

KAMU ZARARDA AMA KOLİN KÂRDA

Kamuoyunda, "5'li çete" olarak anılan şirketlerden Kolin, 2011-2022 döneminde kamudan 23,8 milyar TL'lik ihale aldı. Alınan ihalelerin 18,3 milyar TL'lik bölümü pazarlık yöntemiyle gerçekleştirildi.

CHP Milletvekili Murat Emir, kamuoyunda, "5'li çete" olarak anılan şirketlerden Kolin'in 2011-2022 döneminde aldığı kamu ihalelerine mercek tuttu. Şirketin son 11 yılda kamudan 23,8 milyar TL'lik ihale aldığını belirten Emir, "İhalelerin yalnızca 5,4 milyar TL'lik kısmı açık ihale ve burada kamu lehine yapılan indirim yüzde 30'a ulaşıyor. Oysa pazarlık yöntemiyle verilen 18,3 milyar TL'lik ihalelerde indirim yalnızca yüzde 19. Rekabeti ortadan kaldıran pazarlık yöntemli ihaleler ile devleti böyle zarara uğrattıyorlar" dedi.

Emir'in açıkladığı verilere göre Kolin, 2011-2022 yılları arasında toplam 42 ihale aldı. İhalelerin 21'i pazarlık usulü ile Kolin'e verilirken Kolin'in büyük bölümünü tek başına aldığı, bir kısmını da iş ortaklığı olarak üstlendiği 21 ihale de açık ihale usulü ile yapıldı. Kolin'in ihalelerinin büyük bir bölümünü oluşturan 18,3 milyar TL'lik kısmını pazarlık yöntemi ile aldığı, açık ihalelerinin toplam büyüklüğünün ise 5 milyar 444 milyon TL olduğu görüldü.

Kamu Lehine İndirim Yüzde 19

İki ihale yöntemi arasında ise kamu lehine uygulanan indirimlerdeki fark dikkat çekti. Kolin'in 18,3 milyar TL'lik sözleşme imzaladığı ihalelerde kamu lehine yapılan indirim yalnızca yüzde 19'da kaldı. Açık ihalelerde kamu lehine uygulanan indirimin ise yüzde 30'a kadar çıktığı belirlendi. Açık ihale yöntemli ihalelerin bedeli ise 5,4 milyar TL ile ifade edildi.

İHALE ZENGİNİ

23,8 milyar TL
Kolin'in aldığı ihalelerin tutarı

18,3 milyar TL
Pazarlık yöntemiyle
yapılan ihale tutarı

42
Kolin'in aldığı toplam ihale sayısı

9,5 milyar TL
Kolin'in aldığı altyapı yatırım ihalesi

Şirketleri Zenginleştiriyorlar

AKP iktidarının belirli sermaye gruplarını zenginleştirmeye devam ettiğini belirten Emir, şu değerlendirmeyi yaptı:

“Birileri kazansın diye kamunun yükünü artırdılar. Vatandaşımızın cebinden alıp, şirketlerin kasasına koydular. Bu rakamlar da yalnızca acil durumlarda yapılabilmesine olanak tanınan ancak AKP'nin olağan hale getirdiği ve rekabeti ortadan kaldıran 21/b yönteminin nasıl zenginleştirme aracına dönüştürüldüğünü ortaya koyuyor. Kamu ihaleleri, iktidarcı 'makbul' görülen şirketleri zenginleştirmek için kullanılıyor. Kamu hesaplarını TBMM adına denetleyen Sayıştay, hemen her denetim döneminde ihalelerdeki usulsüzlüklere dikkati çekse de iktidar, bildiğini okumaya devam etti. Halk fakirleştikçe şirketler zenginleşti. Yoksulluğu bu ülkenin vatandaşına reva görenler, şirketleri zengin etmek için uçuk garantiler verdi. Bu düzen böyle devam etmeyecek. Genel Başkanımız Sayın Kılıçdaroğlu'nun da dediği gibi, 'Milletin parasını millete geri vereceğiz'.”

En Çok İhale Altyapı Yatırımlarına

Emir, Kolin'e pazarlık usulü ile verilen ihalelerin ayrıntılarını da paylaştı. Toplam 9 milyar 551 milyon TL sözleşme bedeli ile Kolin'in en çok ihale aldığı kurum Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü olurken BOTAŞ'ın 2 milyar 844 milyon TL'lik dev ihalesi de Kolin'e verildi. Kolin, BOTAŞ'ın doğalgaz depolama ihalesini Kalyon ile birlikte aldı. Kolin'in tek başına ya da iş ortaklığı ile aldığı pazarlık yöntemli kamu ihalesinde toplam tenzilat oranı yüzde 19 oldu. Kolin'e ihale veren idareler, ihalenin yaklaşık maliyetini 22,7 milyar TL olarak hesaplarken ihalelerin sözleşme bedeli 18,3 milyar TL oldu.

6 YILLIK GARANTİ YÜKÜ İLE KÖPRÜNÜN MALİYETİ AYNI

'Ticari sır' olduğu gerekçesiyle yıllarca gizlenen veri açıklandı; Osmangazi Köprüsü'ndeki garantinin kamuya oluşturduğu yük ortaya çıktı... Osmangazi'de 6 yılda yaklaşık 34 milyon araç için garanti yükü yanı Osmangazi'nin 6 yıllık garanti yükü 1 milyar 275 milyon dolar!

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, AK Parti iktidarının yıllardır “ticari sır” gerekçesiyle kamuoyundan gizlediği garanti verilen köprülerden geçen araç sayısına ilişkin verilerin Osmangazi Köprüsü için açıklanmasıyla kamu bütçesindeki garanti yükünün çok daha görünür hale geldiğine dikkat çekti. CHP'li Akın, “Açıldığı 1 Temmuz 2016 yılından bu yana Osmangazi Köprüsü'nden 55 milyon 500 bin aracın geçtiği açıklandı. Günde 40 bin araç geçiş garantisi verilen köprüden buna göre açıldığı günden 10 Ağustos'a kadar 89 milyon 240 bin aracın geçmesi gerekiyordu. Yani 33 milyon 740 bin araç için garanti tutmamış. Garanti ücreti hiç artmasa ve vatandaşın ödediği geçiş ücreti ile garanti ücreti arasındaki fark yok sayılsa bile Osmangazi'nin bugüne kadar kamuya oluşturduğu yük

1 milyar 275 milyon doları geçiyor. Bu da hemen hemen köprünün maliyetine denk geliyor” değerlendirmesinde bulundu.

Köprü ve otoyollara döviz üzerinden verilen garantilerin kamu bütçesinde adeta karadeliği dönüşmesine karşın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere iktidar sözcüleri devletin kasasından tek kuruş çıkmadığını savunuyordu. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun Osmangazi Köprüsü'nden geçen araçlara ilişkin açıkladığı sayının kamu bütçesindeki yükü ortaya koyduğuna işaret etti.

'Garanti İcin Toplam 89 Milyon 240 Bin Araç Geçmeliydi'

İktidar tarafından yıllardır ticari sır olduğu gerekçesiyle açıklanmayan verilerin Ulaştırma Bakanı Karaismailoğlu tarafından kısmen açıklandığını kaydeden CHP'li Akın, şunları dile getirdi:

“Osmangazi Köprüsü 1 Temmuz 2016 yılında açıldı. Bakan bu açıklamayı 10 Ağustos 2022 yılında yaptı. Yani köprünün açılışından bu açıklamaya kadar tam 2 bin 231 gün geçmiş durumda. Köprünün günlük 40 bin araç garantisi bulunuyor. Yani verilen garantinin sağlanması için Osmangazi Köprüsü'nden (2231 gün x 40000 araç garantisi) toplam 89 milyon 240 bin aracın geçmesi gerekiyordu. Ancak bu sayının 55 milyon 500 bin olduğu açıklandı. Buna göre bu tarihler arasında köprüden geçmeyen 33 milyon 740 bin araç için garanti kapsamında işlem yapılması gerekiyor.”

'Osmangazi'nin Garanti Yüğü 1 Milyar 275 Milyon Dolar!

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; açıklanan bu veriden hareketle Osmangazi Köprüsü'nün açıldığı günden bu yana kamuya oluşturduğu garanti yüküyle ilgili şunları ifade etti:

Osmangazi Köprüsü'ne verilen garanti tutarı araç başına 35 dolar artı yüzde 8 KDV. Bu tutarın ABD enflasyonuna göre arttığı da kamuoyuna yansdı. Üstelik Türk Lirası'ndaki değer kaybı nedeniyle vatandaşın ödediği köprü ücreti ile garanti tutarı arasında da çok büyük fark var son yıllarda. Geçiş sayılarının yıllara göre dağılımı açıklanmadığı toplam 6 yıl üzerinden yaptığımız değerlendirmede bu iki etmeni yok saysak bile garantinin yükünün ne kadar büyük olduğunu görüyoruz. Geçmeyen ancak garanti edilen 33 milyon 740 bin aracın garanti tutarı 1 milyar 275 milyon 372 bin dolar. Güncel karşılığı (1 dolar 18,11 lira) 23 milyar 98 milyon 986 bin lira olarak hesaplanıyor!

6 Yıldaki Garanti Yüğü Köprünün Maliyeti Kadar

CHP'li Akın, iktidarın kamunun sırtında büyük bir yüke dönüşen ve bir avuç yandaş şirkete büyük paraların aktarılmasını sağlayan garanti sistemiyle ilgili iktidarın oluşturmak istediği algının tam bir aldatmaca olduğunu kaydetti. CHP'li Akın, şunları ifade etti:

“İktidar sözcüleri ya matematik bilmiyor ya da bile bile kamuoyunu yanıltmayı tercih ediyorlar. Biz yatırımlara değil, işte bu mantık dışı dövizle verilen garantilere karşıyız. İktidar 55 milyon 500 bin sayısını büyük bir başarıymış gibi duyarak açıklıyor ancak gerçekler ortada. Köprünün maliyetinin 1 milyar 418 milyon dolar olduğu dikkate alındığında, güncellenen garanti tutarı ve ücret farkı hesaba da katıldığında verilen garantinin 6 yılda bir köprü maliyeti oluşturduğunu görüyoruz. Üstelik Osmangazi Köprüsü 2035 yılına kadar daha 13 yıl boyunca garanti kapsamında işletilecek. İktidara çağırımız döviz garantileri derhal Türk Lirası'na çevrilmeli ve garantili bütün otoyol ve köprülere ilişkin veriler kamuoyuna açıklanmalı”

HAVA LİMANI İSTİHDAM SÖYLEMİNDE DESTEKSİZ UÇUŞ!

Dezenformasyon ve yalan haber gerekçesiyle sosyal medya yasakları getirmeye hazırlanan iktidarın Ulaştırma Bakanı, yaptığı paylaşım ile birbirinden asılsız yalanları sıralıyor, İGA'da 972 bin kişilik istihdam sağlandığını söylüyor. TÜİK verilerine göre İstanbul'da toplam ücretli çalışan sayısı 5,5 milyon! İstanbul'da her 5 kişiden birisi İstanbul Havaalanında mı çalışıyor?

Cumhurbaşkanı Erdoğan AK Parti'nin 21'inci kuruluş yıldönümünde tüm ekranlardan milletin gözlerine bakarak Türkiye'nin demokrasi, insan hakları ve özgürlükler konusunda iktidarlara döneminde her zamankinden çok daha iyi bir noktaya geldiğini AB'nin de ilerisine geçtiğini söyledi.

Buna benzer pek çok yalanla dolu konuşmasında, sağlıktan adalete, eğitimden teknolojiye varana kadar Türkiye'yi bambaşka noktalara taşıdıklarını öne sürdü. Adalet Bakanlığında ve yargı kurumlarında ortaya çıkan olaylar bile ne kadar büyük bir yalan rüzgârının estirileceğini işaret ediyor.

Kısa süre önce bir polisin kurye olarak aracında taşıdığı kokainin uyuşturucu baronu bir savcı tarafından organize edildiği ortaya çıktı. Uyuşturucu örgütünün lideri savcı, kuryeleri polis. Hakimler Savcılar Kurulu (HSK) olay ayyuka çıkınca geçen hafta savcıyı meslekten çıkarttı.

Yine geçen hafta Ankara'da ortaya çıkartılan yabancı kadın ticareti ve fuhuş şebekesinin lideri Ankara Hassas Bölgeler Koruma Müdürlüğünde görevli emniyet amiri çıktı.

Demir-Çelik sektöründe onlarca fabrikaya çöken ilk aşamada naylon faturalarla devletin 25 milyar dolandırıldığı anlaşılan Demir Yumruk operasyonunda ise organize suç örgütü liderlerinin davalarını çözen, icra-haciz dosyalarını kapatan, davalarla ilgili dosya bilgilerini önceden veren hakim in örgüte adliye katkısı sağladığı ortaya çıktı.

Kara Para aklayıcısı Sezgin Baran Korkmaz'ın serveti üzerindeki blokeyi bir günlüğüne kaldırıp, servetini yurt dışına transfer etmesine ve ardından da Türkiye'den kaçmasına olanak sağlayan savcı ve hakim ise terfi ettirildi. Birisi Adalet bakanlığına diğer yüksek yargıya tayin edildi.

✓ Tek adam yönetimi ve AK parti iktidarı döneminde devletin her alanına yayılan çürümüşlük Ulaştırma ve Altyapı Bakanının sosyal medya paylaşımlarında da alt alta sıralanan yalanlarla başka bir boyuta ulaşıyor.

Bakan Adil Karaismailoğlu'nun resmi sosyal medya hesabından paylaştığı grafikte yer alan rakamlara göre;

29 Ekim 2018'de açılan İstanbul Havaalanında 3,5 yılda 23,7 milyar Euro'luk milli gelir yaratılmış, 51,3 milyar Euro'luk da üretim gerçekleştirilmiş. Aslında milli gelir zaten üretim demek ancak 3,5 yılda 51,3 milyar euroluk (923 milyar TL) üretim yapılabilmesi için İGA'da onlarca fabrikanın çalışıyor olması gerek. **Oysa burası havaalanı herhangi bir fabrika yok!**

Buna göre açıldığından bu yana İGA yılda 17 milyar euro üretim gerçekleştirilmiş. Türkiye'de yılda 17 milyar euroluk (306 milyar TL) üretim yapan, Türkiye bütçesinin dörtte birini tek başına karşılayan bir tesis olabilir mi? Üstelik 2020 ve 2021'de COVID 19 nedeniyle seyahatlerin kısıtlandığı, uçak seferlerinin durdurulduğu, hatta İGA işletmecilerine bu yüzden 2024' yılına kadar yılda 1,1 milyar euro tutarındaki kira ödemelerini 25 yıl öteleyerek 2045'e erteleme imkânı getirildiği düşünüldüğünde yılda 17 milyar euroluk üretim nasıl gerçekleşmiş? Türkiye'nin en köklü en büyük holdingleri bile bir yılda böyle bir üretim gelirin, ciroya sahip değil.

Tabloya göre açıldığından bu yana devletin cebinden bir lira bile çıkmadan İGA'nın Türkiye ekonomisine katkısı 3,5 yılda 80,7 milyar euro (1 trilyon 452 milyar TL) olmuş. Ancak Bakan, bu tabloyu açıkladığı basın toplantısında ise bu rakamın gerçekte 117 milyar euro olduğunu (2 trilyon 106 milyar TL) ifade etti. Bir anda artan yaklaşık 37 milyar euro farkın nereden geldiği bilinmiyor. Ayrıca toplam kira gelirin 26 milyar euro olduğu belirtilmesine karşılık daha şimdiden 2024'e kadar olan kira ödemeleri üstte de belirttiğim gibi 25 yıl ertelendi.

✓ **Yani böyle bir gelir ortada yok ama kazanç hanesine 26 milyar euro yazılmış.**

Yine tablodaki rakamlara göre İGA'nın istihdama katkısı 972 bin kişi. Neredeyse 1 milyon istihdam söz konusu. Türkiye'nin en önde gelen sanayi, ticaret gruplarının hiç birisinde böyle bir istihdam yok! TÜİK'in son açıkladığı resmi işsizlik ve istihdam rakamlarına göre toplam istihdam edilenlerin sayısı yaklaşık 30 milyon. İstanbul'daki toplam istihdam ise 5,5 milyon kişi. Bakanın açıkladığı 972 bin kişilik istihdam, Türkiye'de çalışan her 30 kişiden, İstanbul'da ise her 5 kişiden birisinin İstanbul Havaalanında çalışıyor olması demek.

Bakan Karaismailoğlu'nun resmi sosyal medya hesabı adeta baştan sona bir yalan ve dezenformasyon bülteni. Hepsinin başında devletin tek kuruş harcamadığı özellikle vurgulanan Niğde akıllı otoyolu da dahil tüm paralı-hazine garantili-dövizde endeksli projelerle ilgili yalanlar alt alta sıralanıyor. Sadece İGA'da bu kadar çok asılsız rakam ve yalan paylaşılıyorsa, yakında asıl heybeden çıkartılacak daha büyük yalanlar var demektir.

REKLAMLAR BİLE DİDİ'DEKİ ZARARI KAPATAMIYOR

Varlık Fonu'na devrinden sonra 2021'de 503,8 milyon TL zarar eden ÇAYKUR, zararda etkisi olan DİDİ'nin reklamı için fahiş harcama yapmayı sürdürüyor.

Türkiye'nin bir yılda kişi başına 250 bardak çay tüketimi ile dünyada birinci olmasına karşın Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAYKUR), 2017 yılı itibarıyla düzenli olarak zarar etti. Türkiye Varlık Fonu'na devredildiği 2017 yılında 267,7 milyon TL zarar açıklayan idarenin 2021 yılı sonu itibarıyla zararı 503, 8 milyon TL oldu.

Borç Katlanıyor

AKP Rize İl Başkanı İshak Alim'in kardeşi Yusuf Ziya Alim'in genel müdürlüğünü yaptığı ÇAYKUR'un ticari borcu da zararı gibi yıllar itibarıyla katlanarak arttı. 2019'da 19 milyon 294 bin TL ticari borcu bulunan ÇAYKUR'un 2020 ve 2021 yıllarındaki ticari borçları ise sırasıyla 28 milyon 646 bin TL ve 33 milyon 963 bin TL olarak gerçekleşti.

Kötü yönetim nedeniyle borç batağına saplanan idarenin borçlarında DİDİ isimli soğuk çayın etkisi dikkati çekici boyutlarda ti. İdarenin 2019, 2020 ve 2021 yıllarındaki ticari borçları içinde DİDİ'den kaynaklanan borçların oranı yüzde 72, yüzde 49 ve yüzde 60 oldu.

13,9 Milyon TL'lik Reklam

ÇAYKUR, beklenen satış rakamlarına ulaşamayan DİDİ için Haziran 2022'de bir reklam filmi çekti. "Didi-Latte Ürünleri Reklam Spotunun Ulusal TV Kanallarında Yayınlatma Hizmeti" başlıklı ihalenin sözleşmesi 24 Haziran'da, Donanın Medya Hizmetleri Limited Şirketi ile imzalandı. 13 milyon 975 bin TL'lik ihale kapsamında Temmuz ayında televizyonlarda gösterilmeye başlanan DİDİ reklam filmi 12 Ağustos'a kadar yayında kaldı.

503,8 milyon TL
2021'deki ÇAYKUR zararı

13,9 milyon TL
DİDİ için 2 aylık reklam parası

4,5 milyon TL
ÇAYKUR'un 2021'deki sosyal medya
reklam gideri

Milyonluk reklam harcamaları

Dünyanın en çok çay tüketilen ülkesinde ÇAYKUR'un zarar edip üstüne yüksek reklam ve tanıtım harcamaları yapması daha önce de çok tartışıldı. 2019'da 36,6 milyon TL'lik reklam anlaşması yapan ÇAYKUR, 2021 yılında ise sadece sosyal medya reklamları için 4,5 milyon TL'lik anlaşma yaptı.

THK'NİN OTELİNE ÇÖKME PLANI!

THK'yi yöneten kayyum heyeti, İstanbul'da bulunan ve yaklaşık 10 milyar TL değerinde kurumun en değerli mülkü olan oteli Varlık Fonu'na devredecek. Eski yöneticiler, "Varlık Fonu oteli Katarlılara mı satacak?" diye sordu.

Kamunun varını yoğunlu özelleştirme adı altında yandaşlara satan iktidar gözünü şimdi de Türk Hava Kurumu'nun (THK) en değerli mülkü olan ve değerinin milyarlarca lirayı bulduğu ifade edilen İstanbul'daki oteline göz dikti.

Üç yıldır tüm itirazlara ve skandallara rağmen THK'yi yönetmeye devam eden Abdullah Kaya, Ali Yüksel ve Adnan Zengin'den oluşan kayyum heyeti, geçen haftalarda şube başkanlarıyla bir toplantı düzenledi. Toplantıda kayyumlar, THK'nin ekonomik durumunun iyiye gitmediğini, ertelenen borçların ve kredilerin erteleme süresinin dolmak üzere olduğunu belirtti.

Kayyumlar, THK'yi içinde bulunduğu ekonomik krizden, kurumun en değerli gayrimenkülü olan, uzun yıllardır otel olarak kullanılan İstanbul Laleli'deki Tayyare Apartmanları'nı Türkiye Varlık Fonu'na (TVF) devrederek çıkaracaklarını söyledi.

Borca Karşılık Satış

Toplantıdaki şube başkanlarını şaşkına çeviren açıklamayı kayyumlar şöyle sürdürdü: "Türkiye Varlık Fonu'yla görüşmelerimiz son aşamaya geldi. Oteli Varlık Fonu'na devredeceğiz. THK'nin tüm borçlarını kapatacağız. Kurumun da faaliyetlerine devam edeceğiz. Bu devirden sonra kurumun kasasına da ayrıca para girecek."

Ancak İstanbul'daki otelin Türkiye Varlık Fonu'na devredilmesi için, 2019'da THK'ye kayyum atayan Ankara 9'uncu Sulh Hukuk Mahkemesi'nin de onay vermesi gerekiyor. Mahkeme önceki yıllarda kayyumların bazı gayrimenkulleri satmasına onay vermemişti.

Ayrıca kayyumlar, oteli devredeceklerini açıkladığı toplantıda THK'nin tüzüğünün de değiştirileceğini belirtti. Tüzük değişikliğiyle beraber THK'nin delege yapısı ile şubelerin açılıp kapanmasında kendi lehlerine değişiklik yapacakları iddia ediliyor.

Otelin Değeri 9-10 Milyar TL

THK'nin eski Merkez Denetleme Kurulu Başkanı Bayram Duman ise yaptığı değerlendirmede, THK'nin Varlık Fonu'na devretmeye hazırlandığı otelin değerinin yaklaşık 9-10 milyar TL olduğunu vurgulayarak şunları söyledi:

“Otel işleten şirket, THK'ye ödediği kira bedelini sadece kiraya verdiği dükkanlardan kazanıyor. Kayyumun planı ‘oteli satmak, kurumun borçlarını kapatmak’ deniyor ama bence kayyumlara da bunu birileri yaptırıyor. Kayyumun işi satmak değil onarmak. Bunu yapmaya hakları yok. Bu otel THK'nin en değerli varlığıdır.”

Katarlılara Mı Satılacak?

THK'nin isminin açıklanmasını istemeyen bazı yöneticileri de “Varlık Fonu” oteli devrıldıktan sonra ne yapacak? Katarlılara, Araplara mı satacak?” diye sordu. Kurumun eski yöneticileri, Varlık Fonu'nun bu oteli işleteceğine inanmadıklarını vurguladı.

Kiracı Da Tanıdık

THK'nin otelinde uzun zamandır Keskin Gayrimenkul Turizm Yatırım Şirketi kiracı. Şirketin sahibi, kamuoyunun yakından tanıdığı bir isim olan Recep Ercan Keskin. Keskin, daha önce “hayali ihracat, akaryakıt kaçakçılığı ve FETÖ örgütü üyesi oldukları iftirasıyla işadamlarına tehdit ve şantaj yapma” suçlamalarıyla gözaltına alınarak yargılandı.

2055 yılına kadar kiracı olan Keskin'in şirketi, THK'ye aylık yaklaşık 340 bin dolar kira ödüyor. Bir yılda ödenen kira bedeli ise yaklaşık 4 milyon TL. Ancak eski THK yöneticilerinin aktardığına göre, ödenmesi gereken kira bedeli, şirketin ödediğinin iki-üç katı olmalı.

THK ile kiracı şirket arasından yapılan kira sözleşmesinde, otel ve AVM olarak kullanılan tarihi yapıda 13 dükkân olduğu ifade ediliyor. Ancak Keskin Gayrimenkul Turizm Yatırım Şirketi, kira sözleşmesinde 13 olan dükkân sayısını 18'e kadar çıkardı. Edinilen bilgilere göre tarihi yapıdaki bir dükkânın aylık kira bedeli geçen yıl bile 25 bin dolara kadar çıkıyordu. Yani tarihi yapıyı beş yıldızlı şirket olarak kullanan şirket, THK'ye ödediği kira bedelinden neredeyse daha fazlasını sadece dükkân kiralardan kazanıyor.

Atatürk'ün THK'ye Mirası

Tayyare Apartmanları olarak bilinen Laleli'deki binaların yapımı 1919'da başladı ve 1922'de tamamlandı. Cumhuriyet'in ilanından kısa bir süre sonra da Mustafa Kemal Atatürk'ün isteğiyle, gelir sağlaması amacıyla Türk Hava Kurumu'na devredildi. Şimdi bu tarihi yapıp Wyndham İstanbul Old City Otel adıyla hizmet veriyor. Otelin 265 odası ve çok sayıda dükkânı var. Kullanım alanı ise 4 bin metrekare. Tarihi yapı yıllardır otel olarak kullanılıyor.

AKP'Lİ BELEDİYE HARCAMAYA DOYAMADI

Kayseri RTE Millet Bahçesi için rekor bir harcamaya daha imza atıldı. Yurttaş yoksullukla boğuşurken AKP'li Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin millet bahçesinin içine 55,3 milyon TL'ye kütüphane yaptıracağı ortaya çıktı.

Kayseri'de 1 milyon 260 bin metrekarelik alanda inşa edilecek millet bahçesi için ilk çivi Eylül 2021'de çakıldı. Türkiye'nin en büyük millet bahçeleri arasında yer alacak bahçeye, “Recep Tayyip Erdoğan” ismi verildi.

AKP'li Memduh Büyükkılıç idaresindeki Kayseri Büyükşehir Belediyesi, millet bahçesinin inşası için 100 milyon 900 bin TL harcama gerçekleştirdi. Ancak belediyenin kasasından RTE Millet Bahçesi için çıkan para bununla da sınırlı kalmadı. Belediye, millet bahçesinin içine mutfak sanatları merkezi inşa edilmesi için 16 milyon 238 bin TL, yeme içme mekanları inşa edilmesi için ise 6 milyon 648 bin TL harcadı.

55 Milyon TL'ye Kütüphane

RTE Millet Bahçesi için para harcamaya doyamayan Kayseri Büyükşehir Belediyesi, 26 Temmuz'da yeni bir ihale daha açtı. Etüt ve Projeler Dairesi Başkanlığı koordinesinde düzenlenen ihale kapsamında 18 Ağustos'ta sözleşme imzalandı. Belediyenin 60 milyon 156 bin TL yaklaşık maliyet hesabı çıkardığı ihalenin sözleşme maliyeti ise 55 milyon 360 bin TL oldu. İhale kapsamında RTE Millet Bahçesi içine kütüphane binası yaptırılacağı bildirildi.

Konferans Salonu

İhale dosyasında yer alan bilgilere göre, RTE Millet Bahçesi'ne yapılacak kütüphane, 5 bin 500 metrekarelik alanı kapsayacak. Kütüphanenin içinde çalışma salonu, internet salonu, çocuk ve bebek kütüphaneleri ve kafeterya yer alacak. Kütüphane içerisinde öte yandan 190 kişilik konferans salonu da bulunacak.

İsmi Yakışır

21 Mart 2022'de açılması planlanan millet bahçesinin resmi açılışı halen gerçekleştirilmedi. Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç, millet bahçesine RTE isminin verilme nedenini, "Kayseri'ye verdiği ve bundan sonra da vereceği destekleri düşünerek projeye Sayın Cumhurbaşkanımızın ismi yakışır" sözleriyle açıkladı.

ÇİFT KOLTUKSUZ AKP'Lİ KALMADI

Tarım Kredi iştiraklerindeki görevlendirmeler "Yönetim kurulları, AKP'lilere gelir kapısı oldu" eleştirilerinin haklılığını gösterdi. Bereket Sigorta ve Bereket Emeklilik yönetim kurulları çift maaşlı isimlerle dolduruldu.

Tarım Kredi Kooperatifleri iştiraki Bereket Sigorta ve Bereket Emeklilik şirketlerinin yönetim kurulları çift maaşlı isimlerle dolduruldu. Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi Zeynep Sakar ve Cumhurbaşkanlığı Özel Büro Müdürü Muhammed Çetin, Bereket Emeklilik'in; KYK Genel Müdürlüğü Öğrenci Hizmetleri Daire Başkanı Rüveyda Çiftçi ise Bereket Sigorta'nın yönetimine atandı. Her üç isim kamudaki görevlerinin yanı sıra Bereket'ten de aylık 12 bin TL huzur hakkı alıyor. İktidarın eski ve yeni siyasetçileri, bürokratları, AKP'lilerin yakınlarını zenginleştirme aracı olarak yönetim kurulu üyeliklerini kullanma alışkanlığı kamunun hemen her alanına yayıldı. Tarım Kredi Kooperatifleri iştirakleri Bereket Sigorta ile Bereket Emeklilik şirketlerinin yönetimleri de AKP'li bürokratlarla dolduruldu. BirGün'ün ulaştığı bağımsız denetim raporları, TK Kooperatifleri iştiraklerinin yönetimindeki çift maaşlı isimleri gözler önüne serdi.

KYK'de Daire Başkanı

Bereket Sigorta Anonim Şirketi'nin beş kişiden oluşan yönetim kurulunda Rüveyda Çiftçi de görev yapıyor. Çiftçi'nin Bereket Sigorta'daki görevinin yanı sıra Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü Daire Başkanı olarak da görev yaptığı öğrenildi. Çiftçi'nin şirket yönetimine 6 Mayıs'ta atandığı bildirildi. Bereket Sigorta'da 2022 yılı aylık huzur hakkı ücreti ise 12 bin TL olarak belirlendi. Ülke yoksullukla boğuşurken çift maaşlar sık sık eleştiri konusu oluyor.

Olmadıkları Masa Yok

Bereket Emeklilik'e ve Bereket Sigorta'ya yapılan atamalar "Bu kadarı da olmaz" dedirtti. Yönetim kurullarına Rüveyda Çiftçi, Zeynep Müjde Sakar ve Muhammed Çetin atandı. Bu kişilerin diğer görevleri ise şöyle:

Zeynep Müjde Sakar: Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi

2011 yılında AKP 24'üncü Dönem Şanlıurfa Milletvekili Adayı oldu. 2012 yılında AK Parti Ankara İl Başkanlığı İl Yönetim Kurulu Üyesi olarak listeye girdi. 2013-2015 yılları arasında AKP Ankara İl Başkanlığı AR-GE'den Sorumlu Ana Kademe İl Başkan Yardımcısı olarak görev yaptı. 31 Ağustos 2018 tarihinde AKP Genel Merkez Genel Sekreter Yardımcısı olarak görevlendirildi.

Muhammed Çetin: Cumhurbaşkanlığı Özel Büro Müdürlüğü'ne getirildi. Merkez Bankası A.Ş'de de danışmanlık yapıyor.

Rüveyda Çiftçi: Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü Dairesi Başkanı.

KİŞİYE ÖZEL İLANDA 408 KİŞİLİK REKOR

Üniversite, öğretim üyesi alımı için 408 kişilik ilan açtı. 408 ilandaki profesör, doçent ve doktor öğretim üyeleri için şartların neredeyse tamamı kişiye özel.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi (SBÜ), ne yönetmelik tanıyor ne de hak hukuk. Üniversite, adrese teslim kadro ilanlarına da eşik atlattı. SBÜ'ye bağlı farklı illerdeki fakülte, şehir, eğitim ve araştırma, sağlık uygulama araştırma, branş hastaneleri için alacağı 408 öğretim üyesi ilanlarında kişiye özel şartlar dikkat çekiyor.

Yönetmeliği de Tanımadı

YÖK, akademik kadro istihdamında 'liyakat ve fırsat eşitliğini' artırmak amacıyla, öğretim üyeliğine yükseltme ve atanma yönetmeliğinde değişiklik yaptı. Buna rağmen SBÜ'nün açtığı kişiye özel ilan ve literatürde bulunan çalışmalardan bazıları şu şekilde:

•Gülhane Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Bilimleri Bölümü Onkoloji Hemşireliği Anabilim Dalına alınacak bir doktor öğretim üyesi için, "Hemşirelik programında doktora yapmış olmak. Hemşirelik öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı konusunda çalışması olmak" şartı arandı. Türkiye'de bu konuda, "Hemşirelik Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılığı ile Bilinçli Farkındalık ve Öz Şefkat Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi" isimli tek bir çalışma bulunuyor.

•Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü Toplum Beslenmesi Anabilim Dalı'na alınacak doktor öğretim üyesi için, "Beslenme ve Diyetetik programında doktora yapmış olmak. Gebelerin ve doğurganlık yaşında olanların folik asit ve folat alımı konusunda farkındalıkları ve bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi konusunda çalışması olmak" şartları arandı. Bu konuda da "Doğurgan Yaş Grubundaki Kadınlarda Folik Asit Kullanımı Bilgi ve Farkındalığı" isimli tek bir çalışma bulunuyor.

Saymakla Bitmiyor

•Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt SUAM Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü Üroloji Anabilim Dalı'na alınacak profesör için, "Üroloji alanında doçent unvanına sahip olmak. Retrograd intrarenal cerrahide litotripsi üzerine farklı lazer cihazlarının etkisi konusunda çalışması olmak" şartları arandı. Bu konuda ise "Retrograd intrarenal cerrahi; uygulama tekniği, klinik sonuçlar ve ipuçları" isimli çalışma var.

•Ankara Gülhane SUAM Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalı'na alınacak doçent için, "Kalp ve Damar Cerrahisi alanında doçent unvanına sahip olmak. Reimplantasyon tekniği kullanılarak aort kökü tamirinin orta vadeli sonuçları konusunda çalışması olmak" şartları açıklandı. Bu konuda olan tek çalışma ise: "Reimplantasyon Tekniği Kullanılarak Yapılan Aort Kök Tamirinin Orta Dönem Sonuçları: Tek Merkezli Çalışma Deneyimimiz"

•İzmir Tepecik SUAM Dahili Tıp Bilimleri Bölümü Nöroloji Anabilim Dalı'na alınacak doçent için verilen ilanda, "Nöroloji alanında doçent unvanına sahip olmak. Kanser hastalarında akut iskemik inmenin risk faktörleri ve klinik sonuçları konusunda çalışması olmak" şartları arandı. Konu hakkında "İnme ve kanser birlikteliği: 30 olgunun analizi" isimli bir çalışma bulunuyor.

RAKAMLARIN GÖSTERDİĞİ ACI GERÇEKLER

Kamudan Sosyal Yardım Alanların Dökümü acı gerçekleri gözler önüne serdi.

İstihdama Dair Temel Veriler

Toplam İstihdam: 29 Milyon 964 bin (2022 1. çeyreğinde mevsim etkisinden arındırılmış istihdam sayısı 29 milyon 964).

Çalışma Çağındaki Nüfus: 64 Milyon 332 Bin.

Kayıtlı Tam İstihdam: 20 Milyon 878 Bin.

İstihdam oranı: % 46.6.

Kayıtlı ve Tam zamanlı İstihdam (KATİ): % 32,5

Çalışma Çağındaki Erkek Nüfus: 31 Milyon 827

Erkeklerde Kayıtlı Tam İstihdam: 20 Milyon 878 Bin.

Erkeklerde Resmi İstihdam Oranı: %64

Erkeklerde KATİ: %47,1

Çalışma Çağındaki Nüfus: 64 Milyon 332 Bin.

Çalışma Çağındaki Kadın Nüfus: 32 Milyon 505

Kadınlarda Kayıtlı Tam İstihdam: 5 Milyon 877.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kadınlarda Resmi İstihdam Oranı: % 29,5

Kadınlarda KATİ: %18,1

Bu rakamlar kayıtsız, kısmi ve eksik istihdamın yüksekliğini gösteriyor: 9 Milyon 086 Bin. Başka bir ifadeyle çalışanların neredeyse üçte biri kayıtsız, kısmi ve eksik istihdam. Bu durum çalışanların primleri ödenmediği için emeklilik haklarının ellerinden alınmasına ve sağlık vb. hizmetlerden yeterince yararlanamamalarına yol açıyor. Kayıt-dışı ile mücadele öncelikli olmalıdır... 3

Kayıtlı Tam İstihdam içerisindeki 20 Milyon 878 bin kişinin

-Kamuda Aktif Çalışanlar: 4 Milyon 921 Bin

-Özel Sektörde Çalışanlar: 15 Milyon 957 Bin

-Esnaf Sayısı: 2 Milyon 087 Bin

-Emekli, Dul ve Yetim Maaşı Alanların sayısı: 13 Milyon 800 Bin

-Engelli Maaşı alanlar Toplam (2021) 729,871

(%40-69, 1277 TL, %70 üzeri 1841 TL, Engelli Yakını Aylığı 1124 TL)

- Evde Bakım Yardımı (2021, 3339 TL) 530.812

-Yaşlı Maaşı Alanlar (1537 TL, 2022) 820.933

(Engelli Maaşı, Evde Bakım Yardımı ve

Yaşlı Maaşı Alanlar Toplam **2.081.676**

Kamudan Sosyal Yardım Alanların Dökümü:

Sosyal Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı 5.903.515

Düzenli Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı 2.476.457

Geçici (Sürelili) Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı 5.276.998

GSS Primi Devlet Tarafından Ödenen Kişi Sayısı 9.482.940

2021 Yılında Ülke Genelinde Yapılan Yardımların Düzenli ve Sürelili Yardımlar olarak ayrıldığını görüyoruz. Bu hanelerden 2.476.457 hane düzenli yardım, 5.276.998 hane sürelili yardım almıştır. 1.849.940 hane ise hem düzenli hem de sürelili yardımlardan faydalanmıştır. 4

Not: TÜİK 2021 verilerine göre ortalama hane halkı büyüklüğü 3,23 olduğuna göre:

Sosyal Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı x 3,23=19.068.353 kişi minimum olarak yardımlardan yararlanıyor.

Yoksul hanelerin büyüklüğünün daha fazla olduğundan hareketle, bu rakamı 4'le çarparsak ulaştığımız rakam 23.614.060 oluyor.

Türkiye nüfusunun 2021 yılında 84,680,273 kişi olduğunu biliyoruz. Bu durumda nüfusun en az 22,5'uğu yardımlara muhtaç.

Ortalama hane halkı büyüklüğünü 4 kişi alırsak bu rakam yüzde **27,8'e** çıkıyor.

Yine devlet, kendi Genel Sigorta Primlerini (GSS) ödeyemeyecek kadar yoksul olan 9,482,940 yurttaşın sigorta primlerini de ödemektedir. Bu da demektir ki yaklaşık 2,3 milyon hanede prim ödeyecek bir sigortalı yoktur!

Dahası da var: Hiçbir sosyal güvencesi olmayan ve devletin "muhtaçlık sınırının" altında geliri olan 65 yaş üstü 820,933 kişi, Yaşlı Maaşı almaktadır.

Ülkemizde çeşitli engel düzeylerine göre "Engelli Aylığı", "Engelli Yakını Aylığı" ve "Evde Bakım Yardımı" alanların da muhtaçlık sınırına göre belirlendiklerini biliyoruz. Engelliler ve yakınları için tanımlanan aylık ve yardımları alanların sayısı da toplam 1,260,743'tür.

Engelli yardımları da, "muhtaçlık" kriterine göre belirlendiğine göre, bu evlerdeki engelli bireylerden ziyade asıl ailelerinin yardımlardan istifade ettiklerini söyleyebiliriz. Bu nedenle söz konusu olan "engelli" yardımından ziyade fakirlik yardımudur. Böylece engelli bireyin evde kalması ve ailesine bağımlı olması teşvik edilmektedir...

Şimdi yukarıda sunduğum tabloyu bir daha gözden geçirelim: Sosyal yardım alanların yanında, Yaşlılık Maaşı, engellilik düzeyine göre Engelli Maaşı, Engelli Yakını Maaşı ve Evde Bakım Yardımı alanların sayısı 2,081,676'dır.

Kamuoyunda genellikle asgari ücretin belirlenmesinin sadece çalışanları ilgilendirdiğine dair yaygın bir kanaat vardır. Oysa asgari ücret belirlendiğinde bahsi geçen yardım miktarları ve aylıklar da artmaktadır. Böylece asgari ücret artışını bekleyenler sadece çalışanlar değil, sosyal yardım almadan geçinemeyen "muhtaç" ailelerdir. Tüm bu veriler bize toplumun en az yüzde 30'unun sosyal yardımlar ve engelli, yaşlı aylığı gibi aylık destekleriyle ayakta kalabildiğini göstermektedir.

Yapılan Sosyal Yardımların Detayları

- * Elektrik Tüketim Desteği: 2.476.399 hane için 2.575.536.604 TL
- * Eşi Vefat Etmış Kadınlara Yapılan Yardımlar: 98.530 kişiye 332,1 Milyon TL
- * Muhtaç Asker Ailelerine Yardım: 87.056 haneye 143,9 Milyon TL
 - *Öksüz, Yetim ve Muhtaç Asker Çocuğu Yardımı:
 - Öksüz ve Yetim Yardımı 51.232 kişiye 74,09 Milyon TL
 - Muhtaç Asker Çocuğu Yardımı:7.309 kişiye 4,07 Milyon TL
 - * Şartlı Nakit Transferleri:
 - Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY): 2.128.750 fayda sahibine 898,61 Milyon TL
 - Yabancılara Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı Programı: 625.901 fayda sahibi için 419.90 Milyon TL
 - Şartlı Sağlık Yardımları (ŞSY) (Sağlık ve Gebelik): 1.230.012 kişiye 494,08 Milyon TL
- * Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun Amaçlarını Gerçekleştirmeye Yönelik Diğer Destekler
 - Doğum Yardımı: 931.949 çocuk için 402,08 Milyon TL
 - Çoklu Doğum Yardım Programı: 8,59 Milyon TL
 - Terör Zararı Yardımı: 17.928.375 TL 6
 - Şehit Yakınları ve Gazilere Yönelik Yardımlar: 1.190.000 TL +1.435.000 TL + 200.000+140.000
 - Afet (Acil Durum) Yardımları: 149.304.758 TL
 - Yabancı Yardımları: 2.640.850
 - Gıda Yardımları: 11.369.761 kişiye 752.604.363,90 TL
 - Aşevi Yardım: 43.427 kişiye aşevi hizmeti sunulabilmesi amacıyla 108 SYD Vakfına 91.804.384 TL
 - Barınma Yardımları: 30.363 hane için 119,6 Milyon TL
 - Sosyal Konut Projesi: 1.054.926,00 TL
 - Yakacak Yardımları: 1.830.415 aile için 1.639.489 ton
 - * Sosyal Uyum Yardımı Programı: 365.491 hak sahibine 3.329.647.910 TL
 - Tamamlayıcı Sosyal Uyum Yardımı Programı: 399.784 kişi için 587.484.850 TL ödeme yapılmıştır.
 - Kronik Hastalık Yardım: 4.069 kişi için 41,6 Milyon TL yardım yapılmıştır.
 - Kronik Hastalara Elektrik Tüketim Desteği: 144 hanedeki kronik hastalara yönelik 170.873,25 TL
 - Eğitim Materyali Yardım: 131.707 öğrenci için 38.777.402,12 TL
 - Öğrenci Taşıma Barınma ve İaşe Yardım: 538 hanede yaşayan 632 öğrenci için 325.180,95 TL
 - Öğle Yemeği Yardım: 853,5 Milyon TL
 - Ücretsiz Ders Kitabı Yardım: 314,91 Milyon TL

-Yurt Yapım Projeleri: 1.089.866

-Proje Destekleri: 806 sosyal hizmet içerikli proje için toplam 162.543.014 TL 7

Yardım çeşitliği, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve 1000'in üzerinde Vakıf çalışanının yoksullarla sürekli temas halinde olmalarını kolaylaştırıyor. Buna karşın yardım rakamlarının çok az ve yardımların çok dağınık olduğunu ve bu halleriyle edilgenliği ve muhtaçlık kültürünü beslediklerini unutmamalıyız. Aile Destekleri Sigortası, tam da bu yanlışlıklara müdahale etmeyi amaçlamaktadır.

2022 EĞİTİM BÜTÇESİ

2022 yılında MEB'in bütçesi 189 milyar 11 milyon lira olarak belirlendi. MEB'in 2022 Yılı Bütçesinden Türkiye Maarif Vakfına ayrılan payı düştüğümüzde MEB Bütçesinden öğrenci başına 12 bin 347 lira, Maarif Vakfına ayrılan bütçeden ise öğrenci başına 31 bin 555 lira düşmekte. Vakıfla ilgili birçok nokta karanlık durumda.

Okul bütçeleri oluşturulmalı...

Okul bütçeleri oluşturulmadığı sürece velilerden para toplanmaya devam edilecektir.

Zorunlu eğitim kapsamında, devlet okullarında örgün eğitim içerisinde 15.189.878 öğrenci bulunuyor. MEB'in bütçesi 189 milyar lira. Okullara her eğitim öğretim yılının başında eğitim öğretime hazırlık amacı ile öğrenci başına en az 200 lira bütçe gönderilmelidir. **Öğrenci başına 200 lira gönderildiği takdirde MEB'in bütçesinin sadece 3,03 milyar lirası (%1,6) kullanılmış olacaktır.**

Milli Eğitim Bakanı okullara bütçe gönderildiğini ifade ediyor. MEB tarafından sadece liselere bütçe gönderiliyor. **İlk ve ortaokulların sadece elektrik, su ve ısınma giderleri karşılanıyor. Bu yıl ilk ve ortaokullara da kısmen bütçe aktarıldı. Ancak 1.000 öğrencisi olan bir okula gönderilen 4.500 lira ihtiyaçları karşılamaktan çok uzakta kaldı. 1.000 öğrencisi olan okullarda en az 5-6 temizlik görevlisi ihtiyacı bulunuyor. Okul sadece temizlik için personel gideri olarak 40 bin lira ödeme yapıyor. Bu şartlarda okulların temizlenmesi mümkün görünmüyor.**

YKS YERLEŞTİRME ANALİZİ

2022-YKS sonuçlarının açıklanmasının ardından 27 Temmuz-5 Ağustos tarihleri arasında üniversite adayı öğrencilerimizin tercihlerini yaptı; bu tercihlerin sonucu Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından geçtiğimiz hafta açıklandı.

Bu yıl 3 milyon 243 bin 425 aday üniversite sınavına girmek için başvuru yaptı, 1 milyon 5 bin 490 aday üniversiteye yerleşti.

YKS 2022 yerleştirme istatistiklerinde dikkat çeken noktalar şöyle:

- ÖSYM'nin 2022-YKS yerleştirme sonuçlarına ilişkin sayısal bilgilere göre, yerleştirme puanı hesaplanan 2 milyon 911 bin 511 adayın 2 milyon 138 bin 50'si tercih yapma hakkını elde etti.
- **Bu hakkı kazanan adaylardan 850 bin 631'i örgün lisans ve ön lisans programlarına, 154 bin 859'u ise Açıköğretim Fakültesi (AÖF) lisans ve ön lisans programlarına yerleşmeye hak kazandı.**
- Böylece lisans ve ön lisans programlarının tümüne yerleşme hakkı kazanan aday sayısı 1 milyon 5 bin 490 oldu.
- Üniversitelerin örgün lisans programlarında 11 bin 880 ve ön lisans programlarında 707 olmak üzere toplam 12 bin 587 kontenjan boş kaldı.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ve diğer ülkelerdeki üniversitelerin lisans programlarında 3 bin 230, ön lisans programlarında 776 olmak üzere 4 bin 6 kontenjan boş kaldı.

Öğrenim durumuna göre yerleşen aday sayıları ise şöyle:

- **YKS'de son sınıf düzeyinde tercih yapan 519 bin 123 adaydan 292 bin 499'u bir yükseköğretim programına yerleşti.**
- Bu adayların 161 bin 662'si lisans, 116 bin 14'ü ön lisans, 14 bin 823'ü AÖF programlarında öğrenim görme hakkı kazandı.
- **Önceki yıllarda bir programa yerleşememiş ve bu yıl tercih hakkı kazanan 1 milyon 168 bin 181 adaydan 490 bin 981'i bu yıl bir yükseköğretim programına yerleşti.**

- Daha önce yerleşen ve bu yıl da bir yükseköğretim programını kazanan 102 bin 481 adayın 27 bin 838'i lisans, 44 bin 701'i ön lisans, 29 bin 942'si AÖF programlarında öğrenim görme hakkını elde etti.
- Ayrıca daha önce bir yükseköğretim programını bitiren ve bu yıl sınava katılarak tekrar bir yükseköğretim programını kazanan 97 bin 869 adayın 31 bin 728'i lisans, 33 bin 851'i ön lisans, 32 bin 290'ı AÖF programlarına yerleşti.
- Daha önce yükseköğretimden kaydı silinen ve bu yıl tercih hakkı elde eden 58 bin 284 adayın da 3 bin 513'ü lisans, 6 bin 728'i ön lisans, 11 bin 419'u AÖF programlarını kazandı.

Okul türlerine göre yerleşen aday sayıları:

- Okul türlerine bakıldığında yerleştirme puanı hesaplanan düz lise öğrencisi 689 bin 206 adayın 148 bin 467'si, Anadolu lisesi öğrencisi 763 bin 457 adayın 330 bin 585'i herhangi bir yükseköğretim programına yerleştirildi.
- **Fen liselerinden 55 bin 476 adayın 30 bin 449'u, özel fen liselerinden 26 bin 752 adayın 15 bin 456'sı bir öğretim programına yerleşmeye hak kazandı.**
- Yabancı dil ağırlıklı liselerde 6 bin 740 adaydan 3 bin 17, özel liselerdeki 36 bin 479 adaydan 13 bin 400'ü ve yabancı dilde eğitim veren özel liselerden 203 bin 987 adaydan 102 bin 575'i lisans ve ön lisans programlarına yerleşti.
- İmam hatip liselerinden 271 bin 703 öğrencinin puanı hesaplandı, bu öğrencilerden **206 bin 729'u tercih yaptı, 105 bin 435'i bir öğretim programına yerleşme hakkı kazandı.**
- Ticaret meslek, teknik, endüstri meslek, kız, sağlık, otelcilik ve turizm ile diğer meslek liselerinden 805 bin 552 öğrencinin yerleştirme puanı hesaplandı. Bu öğrencilerden 635 bin 367'si tercih yaptı, 239 bin 708'i lisans ve ön lisans programlarına yerleşti.

Ancak bu noktada şunu da unutmamak gerekiyor: **YÖK Başkanı kontenjanlarda yüzde 99 doluluk oranı var diye müjde verirken, bu öğrencilerin ne kadarı kayıt yaptıracak, ne kadarı yurtlarda yer bulacak, ne kadarı burs almaya hak kazanacak, ne kadarı mezun olacak ve en önemlisi de ne kadarı mezun olduğu alanda iş bulacak?**

ÜNİVERSİTELİNİN EN ZOR SINAVI BARINMA

Zorlu aşamalardan geçerek üniversite eğitimi almaya hak kazananların kayıt süreci bugün başladı. Şimdi önlerinde belki de en kritik aşama var: Barınma. Sorunun çözümüne yönelik tek bir adım bile atılmadı. Üniversite sınavında barajın kalkmasıyla daha fazla öğrenci bu sorunla karşı karşıya. Önündeki seçenekler ise yetersiz KYK yurtları, kirasıyla rekor kıran konutlar, fiyatta onları aratmayan özel yurtlar.

Yıllar süren emekler sonunda üniversiteye girişin tüm aşamalarını tamamlayıp kazanan öğrenciler için kayıt süreci bugün başladı. Kayıtlar 26 Ağustos'a dek sürecek. Hayalindeki üniversite için emek harcayan ve ailesinden ayrı bir kentte ya da uzak ilçede üniversiteye gidecekleri şimdi yeni bir sınav bekliyor: Barınma.

Yıllardır tartışılan yurt kapasiteleri ve ev kiralardaki rekor artışlar nedeniyle bu yıl öğrencileri daha zor günler bekliyor. Enflasyonun, konut kiralardaki rekor kırdığı ülkede durum iç açıcı değil. Barajın kaldırılması ile daha fazla öğrencinin barınma ihtiyacı olacağı da açık. İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyükşehirlerdeki üniversitelere kayıt yaptıracakların durumu daha da zor.

Öğrenciler geçtiğimiz yıl, eylem yaparak yaşanan sıkıntıya dikkat çekti. Ne var ki o günden bu yana çözüm yönünde fazla bir ilerleme kaydedilmedi. Yaklaşık 850 bin öğrenci örgün eğitimde bir bölüme kayıt yaptırmaya hak kazandı. Mevcutlarla birlikte üniversiteli sayısının 9 milyonu aşması bekleniyor.

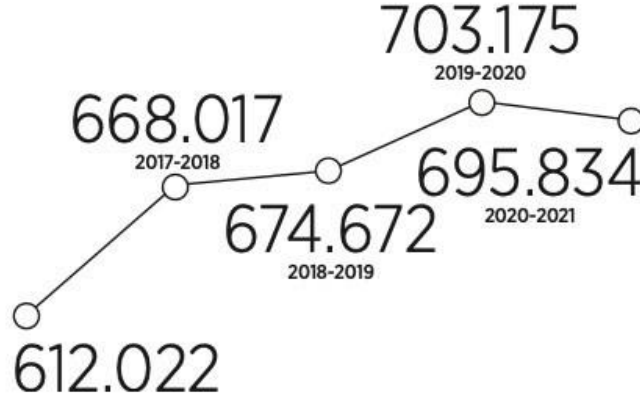
2021 verilerine göre ise devlet yurtlarının kapasitesi ise yalnızca 695 bin 834. Yurt sayısı ise yalnızca 773. Üç büyük şehirde ise yeni öğrencilerle birlikte toplam öğrenci sayısı yaklaşık 1,5 milyon olacak. ÖSYM verilerine göre yerleşme hakkı kazananlar üniversiteye kayıt yaptırsa sadece İstanbul'da 332 bin 713 yeni üniversite öğrencisi olacak.

GEÇEN YILIN VERİLERİNE GÖRE YURLARA İLİŞKİN VERİLER ŞÖYLE SIRALANIYOR

695.834 KYK yurt kapasitesi	3,8 milyon Örgün üniversite öğrenci sayısı
%18,2 KYK yurtlarının öğrenciye oranı	287.896 Özel yurt kapasitesi
263.923 Vakıf yurtları kapasitesi	150 bin Tarikat yurtlarının kapasitesi

Yaşanan sıkıntıda plansızlığın etkisi büyük. KYK yurtları bazı kentlerde boş kalıyor. Adıyaman gibi bazı illerde KYK yurtlarında iki öğrenciye bir yurt kapasitesi düşüyor. Üç büyük ilde ise açık çok fazla.

DEVLET YURLARININ KAPASİTESİ

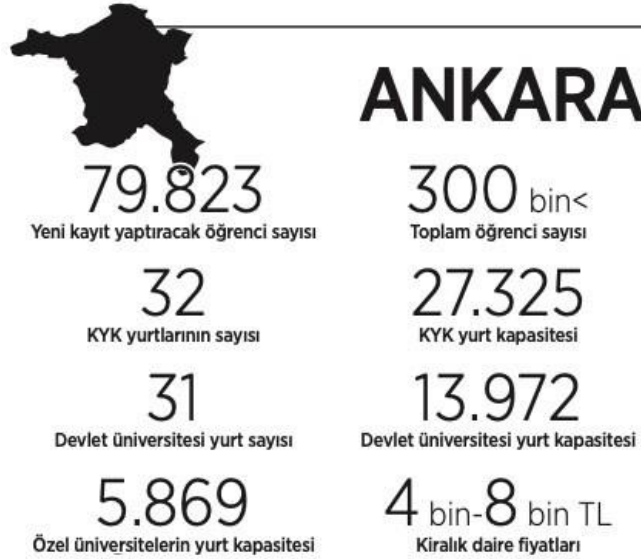

Yurt İhaleleri İptal Oldu

Öğrencilerin sadece yüzde 2,11'ini karşılayacak kapasitesi bulunan İstanbul'da yurt inşaatları birer birer iptal edildi. İhalesi iptal edilen toplam yurt sayısı 6. İhaleler ya teklif veren çıkmaması ya da tekliflerin alıma ayrılan ödeneğin yaklaşık maliyetin çok üzerinde olması nedeniyle durduruldu. Eğer bu inşaatlar yapılsaydı kentteki yurt kapasitesi en az bin 500 artacaktı.

Yurt sorununa karşı iktidar geçtiğimiz yıl "Ek ranza" çözümü bulmakla yetindi. Yeni yurt binaları yerine, odalardaki yatak ve ranza sayısını artırma yolunu seçti. Bunun yanında Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın otel, pansiyon, apart ve özel yurtlarla kira anlaşması yöntemini deneyecek. MEB yurtlarında boş kontenjanı olması durumunda da faydalanılacak.

Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2020/21 raporundaki verilere göre Türkiye genelinde vakıf ve derneklerin toplam yurt kapasitesi ise 263 bin 923. Fakat bu yurtlarda 222 bin 453 yatak boş durumda gözüküyor. Öğrencilerin ve velilerin ilk tercihleri bütün yönlendirmelere ve barınma sorununa rağmen vakıf ve dernek yurtları olmuyor.

İZMİR

49.037

Yeni kayıt yaptıracak öğrenci sayısı

19

KYK yurtlarının sayısı

16.817

KYK yurt kapasitesi

2.796

Üniversite yurtları kapasitesi

123

Özel yurt sayısı

16.659

Özel yurt kapasitesi

825

Özel üniversite yurt kapasitesi

4,5 bin-8,5 bin TL

Konut kiralari

Planlama Sıfır

KYK yurtlarının ihtiyaç planlamasına göre yapılmadığına dikkat çeken Tüm Yurt İşverenleri Sendikası (TÜYİSEN) Genel Sekreteri Ömer Kurtaran şu görüşü paylaştı: Bir yıl talep görmeyen üniversitede KYK kapasitesi fazla olduğu için özel yurda öğrenci gitmiyor yurt kapanıyor. Fakat sonraki yıl üniversite talep görüyor bu sefer de KYK kontenjanı yetmiyor, bu boşluğu da kontrolsüz ve illegal çalışan konaklama işletmeleri kapatıyor. İstanbul'a bu kadar yüklenilmesi hata. Zaten pahalı olan bir şehirde kampüs, eğitmen, hizmet, barınma ve eğitim maliyetleri gördüğünüz gibi altından kalkılamayacak hale gelir.

ÖZEL YURTLARIN ORTALAMA FİYATLARI

18 bin-135 bin TL İstanbul	16 bin-90 bin TL Ankara	17 bin-90 bin TL İzmir	17 bin-90 bin TL Eskişehir
17 bin-90 bin TL Antalya	14 bin-50 bin TL Konya	19 bin-60 bin TL Çanakkale	16 bin-80 bin TL Kütahya

KYK Yurtları Sorun Yumağı

KYK yurtları ayrıca sorun yumağı halinde. Sayıştay denetçilerinin 2020 yılında hazırladığı rapora göre yurtlardaki problemler şöyle sıralandı:

- Asansörler konut tipi olarak imal edildiğinden, planlanandan daha yoğun kullanılmaları sürekli arıza vermelerine neden olmakta.
- Alt yapı tesisatları yoğun kullanıma uygun değil. Su deposu, sıhhi tesisat, jeneratör sistemi ve ısıtma sistemleri kapasitelerinin üzerinde çalıştığından, yetersiz kalmakta veya arıza yapmakta.
- Engelli odası, lavabosu ve tuvaleti yeterli sayıda ya da hiç bulunmamakta. Binalarda mutfak ve yemekhane bölümleri olmadığından, binanın depo veya bodrum bölümleri bu maksatla kullanılmakta.
- Daireler ortalama bir aileye göre tasarlandığından, öğrenciler için yeterli lavabo, tuvalet ve çalışma alanı bulunmamakta.

ÜCRETLİ ÖĞRETMEN DEĞİL MODERN KÖLE

MEB, "Modern köleliğin eğitimdeki adı" denen ücretli öğretmenlik modelini kalıcılaştırdı. Ücretli öğretmen sayısı 2021'de 85 bine ulaştı. Eğitim Müdürlükleri, "Ücretli Öğretmenlik Duyurusu" ile yeni başvurular alacak.

AKP iktidarında en çok darbe alan alanların başında gelen eğitim, “Yaptım oldu” anlayışı ile hayata geçirilen istihdam politikaları ile daha da yara aldı. Öğretmenler, “sözleşmeli, ücretli” ve “kadrolu” ayrımcılığına tabi tutulurken mesleğin saygınlığı giderek daha da azaldı. Öğretmenlik mesleğine kariyer basamakları getiren uygulama ise eğitimcilerin tepkisini daha da artırdı.

Öğretmenler ayrımcılığa karşı seslerini yükseltirken Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), ücretli öğretmenlik modelini kalıcılaştıracak yeni bir uygulamaya daha imza attı. İl milli eğitim müdürlükleri, “Ücretli öğretmenlik başvurularının başladığını” duyurdu.

Öncelik 2021-22 Dönemine

Duyuruda yer alan bilgiye göre, ücretli öğretmen olmak isteyen adaylar, başvurularını e-Devlet üzerinden yapacak. 2021-2022 eğitim öğretim yılında ücretli öğretmen olarak görev yapanlar başvurularda öne alınacak. 2021-2022 döneminde okullarda görev yapanların ataması bitince, kalanlar üniversite diploma notu üstünlüğüne göre alınacak.

Utanç Tablosu

Eğitim-İş Genel Başkanı Kadem Özbay ise ücretli öğretmenlik uygulamasının, “Kaçak işçi çalıştırmanın ve modern köleliğin eğitimdeki adıdır” şeklinde değerlendirdi. Güvenceli istihdamın Anayasal bir hak olduğunun altını çizen Özbay, şunları söyledi:

“100 bine yakın öğretmenin asgari ücretin bile altında, tatil ve rapor hakları dahi olmadan, örgütlenme özgürlüğü elinden alınarak, ders başı ücretle çalıştırılması, başlı başına öğretmenliğe hakarettir. Bu utanç tablosunu, ‘Kadroya gerek yok, kadrolunun olmadığı yerde ücretliyle sorunu çözüyoruz’ diye pişkince öven bir Milli Eğitim Bakanı’nın olması da bu rezaleti pekiştirmektedir. Sendika olarak altını çiziyoruz, öğretmen öğretmendir! Sözleşmeli, ücretlisi, kadrolusu, uzmanı, adayı olmaz! Dünyada Başöğretmen sıfatlı bir liderin kurduğu tek ülke olan Türkiye Cumhuriyeti’nde öğretmeni köle olarak gören bu gelecek düşmanı zihniyet, hepimizin mücadelesiyle tarihe karışmak zorundadır.”

Rekor Sayı

2021-2022 eğitim öğretim yılında ücretli öğretmen sayısı 85 bin 513’e ulaştı. İstanbul’un 25 bin 469 ile en yüksek ücretli öğretmen sayısına sahip kent olduğu, Ankara’da ise 5 bin 19 ücretli öğretmenin görev yaptığı bildirildi.

TTB'DEN SAĞLIK BAKANLIĞI VE MEB'E YÜZ YÜZE EĞİTİM SORULARI

Yüz yüze eğitim ile ilgili sorular ve Çözüm önerileri...

TTB, geçtiğimiz süreçte yaşanan eğitim kesintilerinin yaşanmaması ve öğrencilerin maruz kaldığı eşitsizliklerin, yaşadıkları fiziksel, sosyal ve psikolojik kötü etkilenimlerin derinleşmemesi için okullar açılmadan önce Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı’na soru ve önerilerde bulundu.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Okul Sağlığı Çalışma Grubu, okulların açılmasına kısa bir süre kala Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı’na, okulların tatilde olduğu dönemde, yeni döneme ilişkin hangi hazırlık ve düzenlemelerin yapıldığını sordu.

Yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle verilen 1,5 yıllık aranın yarattığı olumsuz durumun henüz telafi edilemediğine dikkat çeken TTB, “Enfeksiyonun yeni zirvesini yaşadığımız ve okulların tatilde olduğu bu süreçte yetkilileri gereken düzenlemeleri yapmaya, önlemleri almaya, eğitimi sağlıklı bir şekilde, kesintisiz olarak, yüz yüze devam ettirmeyi sağlamaya davet ediyoruz” çağrısında bulundu.

Konuya ilişkin yapılan yazılı açıklamada, son dört haftada açıklanan vaka sayısı ile Türkiye'nin dünyada altıncı sırada yer aldığına dikkat çekildi. 12-18 yaş grubuna tanımlanan aşılama oranları, okulların fiziksel koşullarında yapılan düzenlemeler ve hijyen uygulamaları için yeterli temizlik personeli olup olmadığına ilişkin sorular sorulan açıklamada, çözüm önerileri de sıralandı.

TTB tarafından yapılan açıklama şöyle:

“Ülkemizde COVID-19 tedbirlerinin 9 Nisan 2022 tarihindeki genelge ile tüm kamu kurum ve kuruluşlarında kaldırılmasının ardından, 26 Nisan’da Bilim Kurulu toplantısı sonrası okullar da dahil kapalı alanlarda maske zorunluluğunun kaldırıldığı duyuruldu. Bakanlık kendisini gündemden çekip tweetler ile “kişisel sorumluluk” ve “COVID ile yaşamayı öğrenmek” telkinlerini sürdürürken; vaka sayılarında Omicron varyantlarına bağlı dikkat çekici bir artış görülmeye başlandı, 27 Haziran-3 Temmuz haftasında günlük vaka sayısı 8 bini aştı.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) de haftalık durum raporuna göre; 11-17 Temmuz haftasında vaka sayısı bir önceki haftaya göre 5,8 milyondan 6,3 milyona, ölüm sayısı ise 9.872'den 11 bine çıktı. Dünya genelinde yapılan sekanslamalara göre Omicron BA.5 oranı %53,6 idi.

Haziran ayı ortasında yeni bir zirvenin habercisi olmaya başlayan artış ardından Sağlık Bakanlığı 11-17 Temmuz verileri; haftalık vaka sayısının %93 arttığını, günlük vaka sayısının ise 32 bini geçtiğini göstermiştir. Haftalık ölüm sayısı ise temmuz ayında nisan ayı sonuna geri dönmüştür. Sağlık Bakanlığı 8-14 Ağustos haftası verilerine göre ise; günlük ortalama vaka sayısı 20.540, günlük ortalama ölüm sayısı ise 49 olup son dört haftada açıklanan vaka sayısı Türkiye dünyada altıncı sırada yer almıştır.

'Bilim İnsanları Önlemlere Geri Dönülmesi Ve Aşılama Oranlarının Artırılması Konularında Isırcı'

Pandeminin yeni zirvesi ile karşı karşıya kaldığımız bu süreçte ülkemizde salgın yönetimi kendi haline bırakılmış ise de bilim insanları pandemi önlemlerine geri dönülmesi ve aşılama oranlarının artırılması konularında ısırcıdır.

TTB Okul Sağlığı Çalışma Grubu olarak geçtiğimiz süreçte yaşanan eğitim kesintilerinin yaşanmaması ve öğrencilerin maruz kaldığı eşitsizliklerin, yaşadıkları fiziksel, sosyal ve psikolojik kötü etkilenimlerin derinleşmemesi için okullar açılmadan önce Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı'na sorularımız ve önerilerimiz var:

Soru: ABD başta olmak üzere birçok ülkede 5-11 yaş aşılamaları yapıldı. Bizde ise bu yaş grubuna aşı tanımlanmadığı gibi 12 yaş üstü aşılama oranlarına ilişkin veriler açıklanmadı. 12-18 yaş grubuna tanımlanan aşılama oranları nedir?

Öneriler:

► 5 yaş üzeri tüm çocuklara aşı tanımlanmalı, tüm gruplara hızlı bir aşılama kampanyası yapılmalıdır. COVID-19 aşısı ile ilgili bir ulusal kampanya başlatılmalıdır. Kamu spotu, sosyal medya kanalları üzerinden yapılacak duyurular vb. ile aşı ile ilgili bilgilendirme yapılmalıdır.

► Gezici aşı birimleri ile mesleki eğitim merkezleri ve engelli eğitim merkezleri de dahil tüm okullarda aşı kampanyaları yapılmalıdır. Okul aşılama oranlarında önceden bildirim yapılarak çocuklar aşılanmalıdır. Okul aşılması, bütün çocukların akranlarıyla birlikte aynı anda aşı olacak olması, aşı için ebeveynlerin randevu alma ya da sağlık merkezine götürme gibi ilave bir çaba göstermesini gerektirmemesi nedeni ile pek çok çocuğun hızlı bir şekilde aşılanmasını sağlayacaktır. Ülkemizin bağışıklama hizmetleri ile ilgili tecrübesi ve kapasitesi yeterlidir.

► Öğretmenlerin ve okul çalışanlarının aşı takvimleri okul idarelerince kontrol edilerek tüm çalışanların tam aşı olması sağlanmalıdır.

Soru: Okulların tatilde olduğu yaz aylarında fiziksel koşullar gözden geçirilerek düzenlemeler yapıldı mı? Havalandırma koşulları iyileştirildi mi?

Öneriler:

► Tüm sınıfların mevcudu 30 kişiyi geçmeyecek şekilde ayarlanmalı, açılmayan penceresi olan sınıf kalmamalıdır. Omicron varyantı ile enfekte olanlarda bulaştırıcılık üç kat daha fazladır, bu nedenle kapalı alanların havalandırması çok daha fazla önem kazanmıştır.

Soru: Hijyen uygulamaları açısından temizlik personeli eksik olan ya da temizlik malzemesi ulaşamayan okullar tespit edildi mi, personel açığı giderildi mi?

Öneriler:

► Temizlik personeli olmayan okul kalmamalı, eğitim döneminde okullara düzenli temizlik malzemesi temin edilmelidir.

► Vaka sayılarındaki artış ve DSÖ'nün acil durum uyarısı göz önüne alınarak okullar açıldığında kapalı ortamlarda maske uygulamasına geri dönülmelidir.

► Okullarda HES kodu sorgulaması yapılmalı, riskli kişiler hiçbir şekilde okul alanına alınmamalıdır.

► Okullarda fiziksel mesafe kuralları özenle uygulanmalı, kalabalık, çocukların iç içe olduğu etkinliklerden kaçınılmalıdır.

► Okul çağındaki semptomlu her öğrencinin PCR testi yaptırması sağlanmalıdır.

► Okullarda ücretsiz hızlı tarama testleri uygulaması başlatılmalıdır.

- Okul yönetimleri, sağlık ve rehberlik birimleri her yerde kurallara uyulması konusunda aileler ile işbirliği yapmalı, seminer ve eğitimler hazırlamalıdır.
- Sağlık Bakanlığı okullar açılmadan önce uygulamalara ilişkin pandemi rehberini yayımlamış olmalıdır.
- COVID-19 enfeksiyonuna ilişkin tüm verilerle birlikte okullar açıldığında okullara ilişkin epidemiyolojik veriler de (vaka sayıları, yaşa ve bölgelere göre dağılımı gibi) düzenli olarak açıklanmalı, şeffaf bir politika izlenmelidir."

PANDEMİDE, ÇANAKKALE SAVAŞI'NDAKİ KADAR İNSANIMIZI KAYBETTİK

CHP'li 21 Büyükşehir ve İl Belediyelerinin verileri ile Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı ölüm verileri karşılaştırıldı. Türkiye'de COVID-19 ölümlerinin Sağlık Bakanlığı'nın bildiriminden yaklaşık 2,1 kat daha fazla olarak 208.681 kişi olabileceği tahmin edilmektedir. Çanakkale Savaşı'nda aziz şehitlerimiz, yaralılar ve kayıplar ile birlikte toplam sayısı 250.000 kişi yaşamını yitirmiştir. Sadece bir pandemi, neredeyse Çanakkale Savaşı'ndaki kadar insanımızı kaybettik.

Söz konusu 21 ilde Belediyelerimizin kayıtlarına göre 1 Mart 2020 – 31 Temmuz 2022 tarihleri arasında bulaşıcı hastalık sebebiyle vefat eden yurttaşlarımızın toplam sayısı 97.886 kişidir. Sağlık Bakanlığı tarafından 31 Temmuz 2022 tarihi itibarıyla ölüm nedeni COVID-19 olarak bildirilenlerin sayısı ise yurt çapında toplam olarak 99.678 kişidir. Türkiye'nin geri kalan 60 ilindeki COVID-19 ölüm eğiliminin bu raporda yer alan 21 ilin ölüm hızıyla eşdeğer olabileceği varsayılırsa; 31 Temmuz 2022 tarihi itibarıyla Türkiye'de COVID-19 ölümlerinin Sağlık Bakanlığı'nın bildiriminden yaklaşık 2,1 kat daha fazla olarak 208.681 kişi olabileceği tahmin edilmektedir. Çanakkale Savaşında şehit, yaralı ve kayıplarımızla birlikte resmi kayıtlara göre toplamda 250 bin kaybımız olmuştur. Yani neredeyse Çanakkale Savaşı'ndaki kadar kaybımız var.

Bilindiği gibi, pandeminin başlamasından sonra CHP'nin yerelde iktidar olduğu 21 ilde bulaşıcı hastalık ölüm sayıları ilki 2020 yılının sonunda olmak üzere, CHP Genel Merkezi tarafından raporlanmakta ve kamuoyuna sunulmaktadır.

Bu raporda, 2020 yılında kapsadığı nüfus 39.720.917 kişi olan ve ülkemizin nüfusunun %46,9'unu temsil eden 11 Büyükşehir ve 10 il belediyemizde **1 Mart 2020 – 31 Temmuz 2022** tarihleri arasında bulaşıcı hastalık nedeniyle ölen yurttaşların sayısı değerlendirilmektedir.

Söz konusu 21 ilde Belediyelerimizin kayıtlarına göre **1 Mart 2020 – 31 Temmuz 2022** tarihleri arasında bulaşıcı hastalık sebebiyle vefat eden yurttaşlarımızın toplam sayısı **97.886** kişidir.

Sağlık Bakanlığı tarafından 31 Temmuz 2022 tarihi itibarıyla ölüm nedeni COVID-19 olarak bildirilenlerin sayısı ise yurt çapında toplam olarak **99.678** kişidir. 21 ilde ve Sağlık Bakanlığı'na göre Türkiye'de COVID-19 ve bulaşıcı hastalık ölümlerinin aylara göre dağılımı Tablo 1'de sunulmaktadır.

Pandeminin ilan edilmesi sonrasında 2020 yılında her ay Sağlık Bakanlığı tarafından yurt çapında açıklanan COVID-19 ölüm sayısı, CHP Genel Merkezi tarafından 21 ilden toplanan bulaşıcı hastalık ölüm sayılarından daha düşüktür (Tablo 1).

2021 yılında ve 2022 yılının ilk üç ayında Sağlık Bakanlığı tarafından Türkiye için açıklanan COVID-19 ölüm sayısı 21 ilde kayıtlara geçen bulaşıcı hastalık ölüm sayısından fazla olmakla birlikte, bu yılın Nisan ayından itibaren 21 ildeki bulaşıcı hastalık ölüm sayısı Sağlık Bakanlığı tarafından yurt çapında açıklanan COVID-19 ölüm sayısından daha fazladır. Özellikle 2022 yılının Temmuz ayındaki fark dikkat çekicidir.

CHP Genel Merkezinin 2020 yılına ait ilk raporu açıklamasının ardından Sağlık Bakanlığı'nın bildirimlerinde görece bir artış olmakla birlikte halen Bakanlığın bildirdiği ölüm sayıları tartışmalıdır.

Türkiye'nin geri kalan 60 ilindeki COVID-19 ölüm eğiliminin bu raporda yer alan 21 ilin ölüm hızıyla eşdeğer olabileceği varsayılırsa; 31 Temmuz 2022 tarihi itibarıyla Türkiye'de COVID-19 ölümlerinin Sağlık Bakanlığı'nın bildiriminden yaklaşık **2,1 kat** daha fazla olarak **208.681** kişi olabileceği tahmin edilmektedir. Belediyelerde de ölüm raporlarına bulaşıcı hastalık yazılmayan ölümlerin varlığı, ülkemizdeki COVID-19 ölüm sayısının daha fazla olma olasılığının araştırılmasını gerektirmektedir.

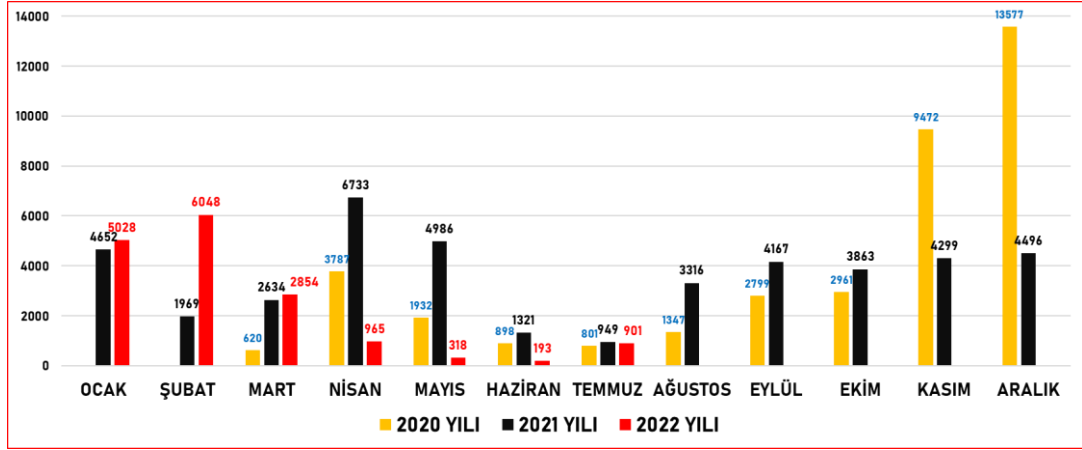
Nitekim, Dünya Sağlık Örgütü bu yılın Mayıs ayında yayınladığı fazladan ölümler çalışmasıyla 2021 yılı sonu itibarıyla Türkiye'de COVID-19 ölümlerinin Sağlık Bakanlığı'nın duyurduğundan **3,2 kat** daha fazla **264.041** kişi olarak tahmin edildiğini açıklamıştır.

TABLO 1. 21 ilde ve Sağlık Bakanlığı'na göre Türkiye'de COVID-19 ve bulaşıcı hastalık ölümlerinin aylara göre dağılımı

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU
MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

AYLAR	21 İL BULAŞICI HASTALIK ÖLÜM SAYISI	TÜRKİYE COVID-19 ÖLÜM SAYISI (SAĞLIK BAKANLIĞI)	FARK
Mar.20	620	139	-481
Nis.20	3787	2960	-827
May.20	1932	1366	-566
Haz.20	898	591	-307
Tem.20	801	560	-241
Ağu.20	1347	679	-668
Eyl.20	2799	1825	-974
Eki.20	2961	2057	-904
Kas.20	9472	3494	-5978
Ara.20	13577	7135	-6442
Oca.21	4652	5112	460
Şub.21	1969	2576	607
Mar.21	2634	2968	334
Nis.21	6733	8594	1861
May.21	4986	7396	2410
Haz.21	1321	2205	884
Tem.21	949	1600	651
Ağu.21	3316	5378	2062
Eyl.21	4167	7344	3177
Eki.21	3863	6557	2694
Kas.21	4299	6231	1932
Ara.21	4496	5519	1023
Oca.22	5028	5055	27
Şub.22	6048	7029	981
Mar.22	2854	3588	734
Nis.22	965	738	-227
May.22	318	194	-124
Haz.22	193	167	-26
Tem.22	901	621	-280
TOPLAM	97886	99678	1792

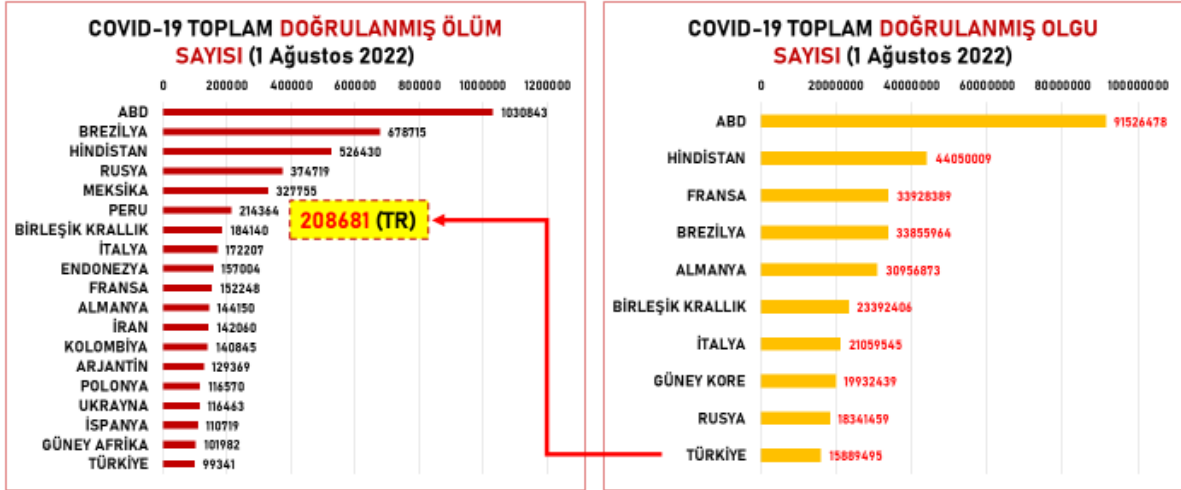
21 Belediyenin kayıtlarında aylara göre bulaşıcı hastalık ölümleri değerlendirildiğinde en yüksek ölüm sayıları 2020 yılının Aralık ayında, 2021 yılının Nisan ayında ve 2022 yılının Şubat ayında kayıtlara yansımıştır (Şekil 1). 2022 yılının Mayıs ve Haziran aylarında en düşük ölüm sayısı gözlenirken, Temmuz ayındaki ölüm sayısı 2020 yılındaki ölüm sayısını aşmıştır.

ŞEKİL 1. 21 ilde aylara göre bulaşıcı hastalık ölüm sayıları

Türkiye 1 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla dünyada doğrulanmış COVID-19 olgu sayısında **10.** Doğrulanmış ölüm sayısında ise **19.** sıradadır. Doğrulanmış olgu sayılarının da eksik açıklandığı tartışmaları bir yana, COVID-19 nedeniyle ölüm sayıları doğru olarak açıklanmış olsa, ülkemizin ölüm sayılarına göre pandeminin en çok etkilediği dünyadaki **7. ülke** olduğu anlaşılacaktır (Şekil 2).

Dünyada nüfusuna göre 17. sırada olan ülkemizin COVID-19 pandemisinde olgu ve ölüm sayılarında üst sıralarda yer alması, pandemiye karşı güçlü bir yanıtın verilemediğinin en açık göstergeleri arasında yer almaktadır.

ŞEKİL 2. Dünyada COVID-19 hastalığı ölüm ve olgu sayıları sıralaması (1 Ağustos 2022)

Ağustos ayının başı itibarıyla dünyada pandemide iki buçuk yıl geride kaldığı halde, Sağlık Bakanlığı halen COVID-19 ölümlerinin yaş, cinsiyet, eşlik eden hastalık, meslek, sosyal sınıf ve illere göre dağılımını açıklayamamıştır. Ayrıca Sağlık Bakanlığı tarafından açıklanan olgu ve ölüm sayılarının COVID-19 pandemisinin ülkemizdeki gerçek yükünü ortaya koymadığına ilişkin pandeminin başlangıcından bu yana öne sürülen iddialar, her geçen gün ortaya çıkan yeni kanıtlarla desteklenmektedir.

Ne TÜİK ne de Sağlık Bakanlığı ülkemizdeki 2020 ve 2021 yıllarına ait toplam ölüm sayılarını bile halen açıklayamamıştır.

COVID-19 pandemisi ülkemizde iyi yönetilememektedir ve açıkça görüldüğü gibi COVID-19 pandemisinin ülkemizdeki yükü Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı verilerden çok daha ağırdır.

İKİ ÖLÜMDEN BİRİ METAMFETAMİN

Sentetik uyuşturucu metamfetamin kullanımı uyuşturucu kaynaklı her iki ölümden birinin nedeni olacak şekilde büyüdü. 2009'da İstanbul, 2015'de ise 54 ilin sokaklarında görülen metamfetamin 81 ile yayıldı.

İstanbul'da İranlı uyuşturucu şebekesine yönelik düzenlenen 3 operasyonda 1 ton 317 kilogram metamfetamin ele geçirildi

İçişleri Bakanlığının 81 ilin valisini "duyarlı olun" diye uyardığı metamfetamin kullanımı, işsiz, yoksul ve eğitimsizler başta olmak üzere tüm ülkeyi tehdit ediyor. Kar oranı yüksek olduğu için kaçakçıların ticaretini tercih ettiği metamfetamin yurda daha çok sokuluyor, yurt içindeki laboratuvarlarda kolaylıkla ve daha çok üretiliyor. Kullanıcılar da temini kolay, fiyatı düşük olan bu maddeyi daha çok tüketiyor.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu imzasıyla bir genelge yayımlanarak bu madde konusunda duyarlılığın artırılması istendi.

Oysa yıllar itibarıyla özellikle yakalama ve ölümleri gösteren veriler "Ateş, ays, buz, kristal, Metin amca, met" diye isimlendirilen bu maddenin ülkeyi hızla kuşattığını gösteriyor.

Tonlarca Yakalandı

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı da Metamfetamin Türkiye ve Dünyadaki Durumu başlıklı bir çalışma yayımladı.

Türkiye'de ilk kez 2009 yılında İstanbul'da İran kaynaklı metamfetamin yakalandığı anımsatılan raporda, yıllar itibarıyla tehdidin büyümesi ile ilgili olarak şu tespitlerde bulunuldu:

"Ülkemizde 2016-2021 döneminde her geçen yıl metamfetamin yakalama miktarlarında artışlar yaşanmıştır. En keskin artış 2020 yılında yaşanmış ve metamfetamin yakalama miktarı bir önceki yıla göre dört kat artış göstererek 4 bin 168 kg'a ulaşmıştır. 2021 yılında ise metamfetamin yakalama miktarı 5 bin 528 kg olmuştur. 2022 yılının ilk yedi ayında görülen metamfetamin yakalama miktarı ise 8 bin 600 kilograma ulaşmıştır. Bu yakalama verisi metamfetaminin önümüzdeki dönemde de tehdit unsuru olarak kalacağına bir göstergesidir.

2015 yılında 54 ilimizin sokaklarında yakalanan metamfetamin maddesi 2020 ve 2021 yıllarında 81 ilimizde görülmüştür."

Öldürüyor

Metamfetamin kaynaklı olay ve şüpheli sayıları ile ele geçirilen madde miktarlarındaki artışın, madde bağlantılı ölüm oranlarına da doğrudan yansdığı vurgulandı. Aşırı doz ölümlerin 941 olarak en yüksek görüldüğü 2017 yılında meydana gelen ölümlerde metamfetamin görülme oranı yüzde 7,8 iken 270 ölümün meydana geldiği 2021 yılında bu oranın yüzde 46,3 olduğu bildirildi. Tek başına metamfetamin kaynaklı ölümler ise 2017 yılında binde 3 iken 2021 yılında yüzde 38,3'e çıktı.

Türkiye'de 2017 yılından bu yana ölüm sayıları düşerken ölümlerde metamfetamin görülme oranının yükselmesinin dikkat çekici olduğu belirtilen çalışmada şu bilgilere yer verildi:

"Adli Tıp Kurumu tarafından 2022 yılı Temmuz ayı sonuna kadar raporlanan doğrudan madde bağlantılı ölüm sayısı 48'dir. Bu veri ışığında doğrudan madde bağlantılı ölüm sayılarında 2021 yılının aynı dönemine göre yüzde 22,6'lık düşüş görülmüştür. 2021 yılındaki ölümlerin yüzde 33,9'unda metamfetamin maddesi görülmesine rağmen, 2022 yılında bu oran yüzde 68,8'e çıkmıştır. 2021 yılının aynı döneminde yüzde 16,1 olan tek başına metamfetamin kaynaklı ölümlerin 2022 yılında yüzde 25 oranına çıkması, ülkemiz için önemli bir sorun olarak kabul edilmektedir."

Türkiye'de 2016 yılında yüzde 3,5 olan yatarak metamfetamin tedavisine başvuru oranının da 2021 yılında yüzde 15,5 olduğu belirtildi.

Alt Gelir Grupları

Geçen yıl uyuşturucu suçlarından hakkında işlem yapılan 43 bin 452 kişi arasındaki 10 bin 34 metamfetamin kullanıcısı ile gerçekleştirilen anketin sonuçları da paylaşıldı.

Tüm türlerde genel olarak eğitim seviyesinin düşük olmasına karşın bu maddeyi kullananlarda seviyenin daha da düşüklüğü, anne ve babası okuryazar olmayanların sayısının yüksekliği vurgulanarak, düzenli bir işi olmayanların diğer kullanıcılara göre sayısının daha da düşük olduğu bildirildi.

İşsizliğin bir sorun olduğunun söylenebileceği ifade edilen çalışmada, metamfetamini en sık kullanan meslek grupları şöyle sıralandı: "İşçi, inşaatçı, esnaf, hurdacı, fabrika işçisi, oto tamircisi, şoför, seyyar satıcı."

GÜNDE BİN 311, SAATTE 55 ÇOCUK SUÇLA TANIŞTI

Güvenlik Birimlerine 5 Yılda 2 Milyon 393 Bin 325 Çocuk Getirildi!

Türkiye İstatistik Kurumu'nun Adli İstatistik verilerine göre 2017 ve 2021 yılları arasında yani 5 yılda "Suça sürüklenme nedeni" ile güvenlik birimlerine **2 milyon 393 bin 325** çocuk getirildi. Günde bin 311, saatte 55 çocuk suçun ya faili ya da mağduru oldu.

2008 yılında mağdur olarak kolluk kuvvetlerine getirilen çocuk sayısı 44 bin 153'ken, bu sayı yıllar içinde **yüzde 371** artarak, 2021 yılında **207 bin 999'a** ulaştı. 2017-2021 yılları arasında suç mağduru olan toplam çocuk sayısı ise **1 milyon 66 bin 804** olarak kayıtlara geçti. Verilere göre ayda 17 bin 780 çocuk suçun mağduru oldu.

Yaralama ve Hırsızlık Suçu

TÜİK'in açıkladığı verilere göre 2021 yılında güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocukların sayısı 499 bin 319 olarak kayıtlara geçti.

2021 yılında güvenlik birimine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olayların yüzde 36,6'sı yaralama, yüzde 27,2'si hırsızlık, yüzde 5,1'i uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak veya satın almak, yüzde 4,3'ü tehdit, yüzde 3,8'ine ise cinsel suçlar olarak kayıtlara geçti.

Cinsel Suç, Göçmen Kaçakçılığı, Adam Öldürme

Suça sürüklenen çocuk sayısında bir önceki yıla göre yüzde 17 artış yaşanmıştır. 2021 yılında 646 çocuk cinayet işledi. 2 bin 418'i gasp olaylarına karıştı. 48 bin 621'si bir başkasını yaraladı. 36 bin 134'i hırsızlık yaptı. 6 bin 748'i uyuşturucu kullanmak veya satmak, 4 bin 998'i de cinsel suçlara karıştı.

Bu sayılar 2017-2021 yılları arasında baz alındığında ise,

Suç Türü	Toplam
Cinayet	3.198
Gasp	12.524
Yaralama	236.003
Hırsızlık	200.173
Cinsel Suç	23.942
Uyuşturucu Kullanmak veya Satmak	37.446
Toplam	513.286

Son beş yılda dikkat çekici bir diğer veri ise **22 bin 538** çocuğun göçmen kaçakçılığı suçundan kaynaklı güvenlik birimlerine getirilmiş olmasıdır. Bir diğer dikkat çeken veri ise sahtecilik suçunu işleyen çocuk sayısı **10 bin 710** olmasıdır.

11 yaş altı çocuklar da var

2017-2021 yılları arasında fail ya da mağdur olarak güvenlik birimlerine getirilen 11 yaş altı çocukların sayısı 527 bin 510 olarak kayıtlara geçti. Bu sayı 2017-2021 yılları arasında güvenlik birimlerine getirilen toplam çocuk sayısının yüzde 22'sine denk geliyor. Bu verilere göre 5 yılda günde 11 yaş ve altı 289 çocuk güvenlik birimlerine teslim edildi.

5 Yılda 11 yaş ve altı 527 bin 510 çocuk!

Güvenlik birimlerine getirilen çocukların %54,6'sı 15-17 yaş grubunda, %23,2'nin 12-14 yaş grubunda, %22'sinin ise 11 yaş ve altındaki çocuklar olduğu görüldü. En çok suç işleyen yaş grubu olarak 15-17 yaş grubu görülmektedir.

Yaş Aralığı	Toplam
11 yaş ve altı	527.510
12 – 14 yaş	557.094
15 – 17 yaş	1.307.447
Yaşı Bilinmeyen	1.274
Toplam	2.393.325

"İktidar Çocukların Geleceğini Karartıyor"

AKP iktidarı, günümüzün gençlerinin en güzel yirmi yılını heba ederken, kendi döneminde dünyaya gelen ve bugünün çocuklarını da olumsuz etkilemeye devam ediyor. Uyguladığı politikalarla her anlamda sınıfta kalan iktidar, çocukları da karanlığa sürüklüyor. Bunun son örneğini de kendilerinin her türlü müdahalesi ile oluşturduğu TÜİK'in açıkladığı verilerde görülüyor. Her ne kadar TÜİK verilerine güvenmesek dahi veriler korkunç! Çünkü 2021 yılında **499 bin çocuğun** yolu güvenlik birimlerinden geçmiş. Son 5 yılda ise 2 milyon 393 bin çocuk. Geleceğimizi emanet ettiğimiz çocuklarımızın yaşadıkları ortada, iktidar gider ayak geleceğimizi yok ediyor.

Çocukların suça sürüklenmesinde yanlış politikaların yanı sıra ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krizin yarattığı baskı da etkili oluyor. Bu krizin aileler üzerinde yarattığı baskı çocuklara aile içi şiddet başta olmak üzere pek çok alanda şiddete ve suça başvurmalarına neden oluyor.

Çocuklar, hepimizin çocukları. Koruyucu ve çocukları destekleyici tedbirler uygulayarak suça karışma ihtimaline engel olmamız gerekiyor. Ve en önemlisi çocuk suça karıştığı zaman ilgili işlemler kolluğun çocuk birimince yerine getirilmesi gerekiyor.

Bu durumun ihlali bile bir çok yeni suça neden olmaktadır. Çocuklar, karakollara ya da mahalledeki polis merkezlerine götürülmek yerine çocuk birimine götürülmelidir. Çocuklar suç işlemiyor suça sürükleniyorlar.

Eğitim sisteminin çocuğu örgün eğitimde tutamaması ve örgün eğitimdeyken çocukla ilgili etkili bir çalışma yürütülmemesi çocukların suça karışmasında ciddi bir risk oluşturuyor.

TÜRKİYE SUÇ MERKEZİ OLDU

Türkiye'deki suç örgütleri konusunda araştırmalar yürüten ABD'li Prof. Dr. Ryan Gingeras, 'kara para aklama ve yasadışı ticaretin, Türkiye ekonomisinin can damarı haline geldiğini' söyledi.

Prof. Dr. Gingeras AKP iktidarının, "suç teşkil eden faaliyetlere açıkça izin veren politikalar izlediğini" vurgulayarak bunun sonucunda da Türkiye'nin, "organize suç faaliyetlerinin adeta bir merkezi haline geldiğini" kaydetti.

ABD Donanması'nın, Naval Postgraduate School adlı lisansüstü akademisinin Ulusal Güvenlik Bölümü öğretim üyelerinden Gingeras, gündemdeki yeni iddiaları değerlendirdi. Kara para aklama ve yasadışı ticaretin, Türkiye ekonomisinin "can damarı" haline geldiğini söyleyen Ryan Gingeras, Türk devletinin kurumlarında da "çürüme emareleri" gözlemlediklerini belirtti.

"Hem eski, hem yeni Türkiye'yi temsil ediyor" dediği Sedat Peker'in toplumda geniş yankı bulan açıklamaları ve iddiaları hakkındaki gözlemlerini de paylaşan Gingeras, bunların "Türkiye'ye ve toplumuna daha fazla ışık tuttuğunu" öne sürdü.

Gingeras şunları kaydetti: "Toplum, gerçekleri tüm çıplaklığıyla öğrenmek istiyor. Bu konuda büyük bir açlık var. Birçok kişi, siyaset ve ekonomi ile iç içe geçmiş, ulusal ve uluslararası alanda etkin olan, esrarengiz yeraltı dünyasının varlığına inanıyor. Suç kariyeri ile ünlenmiş bir kişinin bu şekilde konuşmaya başlaması bir ilk. Üstelik, bunun için, haber, bilgi edinmek ve düşüncelerini paylaşmak için Türk halkı nezdinde itibarı çok güçlenen sosyal medyayı kullanıyor. Peker, insanlara istediklerini veriyor. Her şeyden çok istedikleri de, şüphelerinin doğrulanması. Benim için, Peker'in söylediklerinin ne ölçüde doğru ya da yanlış olduğunu söyleyebilmek gayet tabii ki güç. Ama gündeme getirdiği iddialar, yaşanan bu süreç, Türkiye'ye ve topluma daha fazla ışık tutuyor diyebilirim. Türkiye'de azımsanamayacak sayıda insanın ne düşündüğü hakkında da bize çok şey anlatıyor.

11 YILDA 3 BİN 330 KADIN KATLEDİLDİ

Son 11 yılda erkekler 3 bin 330 kadını katletti. TKDF, koruma kararlarının korumadığını vurguladı, kadınların öldürülmesine göz yumulduğunu kaydetti: Failleri aklayan zihniyet daha çok kadının ölmesine neden oluyor.

Her gün en az bir kadın erkekler tarafından katlediliyor. Koruma kararları, şikâyetler sonuçsuz kalırken iktidar kanadından failleri aklayan, kadınları hedef gösteren söylemler katilleri güçlendiriyor. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun verilerine göre 2010-2021 arası 3 bin 330 kadın erkekler tarafından katledildi. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF) tarafından temmuz ayında 32 kadının erkekler tarafından öldürüldüğü açıklandı. Federasyon tarafından yapılan yazılı açıklamada ağustos ayının başından bu yana 12 kadının vahşice katledildiği vurgulandı.

Açıklamada, bu ayın başında 35 kez şikâyet edilen Salim Tekin adlı erkeğin 16 yaşındaki Beyza Doğan'ı öldürdüğü hatırlatılarak, "Öncesinde failini 35 kez şikâyet etmesine rağmen aynı fail tarafından vurularak öldürülen 16 yaşındaki çocuğun hesabını kim verecek?" diye soruldu.

Koruma Kararları Uygulanmıyor

"Ülkenin her yerinden vahşice işlenmiş kadın cinayetleri haberlerinin gelmediği gün yok" denilen açıklamada, koruma kararlarının korumadığı ve kâğıt üzerinde kaldığına dikkat çekildi. Federasyon tarafından yapılan açıklamada şu ifadeler yer verildi:

"Eşini öldürüp sosyal medya hesabından gururla paylaşım yapan kadın katillerini cesaretlendiren, 'Mevcut yasalar yeterli, İstanbul Sözleşmesi'ne gerek yok' diye bas bas bağırın, şiddeti özendiren, koruma kararlarının ihlal edilmesini görmezden gelerek yaptırım uygulamayan, failleri her aşamada aklayan zihniyet ve destekçileri; her geçen gün daha çok kadının ölmesine neden oluyor. Kağıt üzerinde kalan ve korumayan 'koruma kararları' kadınların hayatına mal oluyor. Önleme politikalarının yok edildiği bu süreçte kadınların katledilmesine göz yumuluyor, cezasızlık politikasıyla failler cesaretlendiriliyor."

Sözleşme Uygulansaydı Kadınlar Hayattaydı

Federasyon, İstanbul Sözleşmesi'nde çekilme kararını da şu sözlerle eleştirdi: "Eğer İstanbul Sözleşmesi ve koruyucu, önleyici tedbir kararları uygulansaydı birçok kadın hayatta olacaktı. Kadınlar kimsenin malı, namusu değildir. Kadınların hakları, karar alma yetileri, toplumun ve çalışma yaşamının her alanında eşit bireyler olarak var olmaları mücadelemiz devam edecek. İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz."

BM'den Türkiye'ye İstanbul Sözleşmesi'ne Dönün Çağrısı

Cumhurbaşkanı Kararı'yla 20 Mart 2021 tarihinde İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesinin ardından yapılan itirazlar üzerine Danıştay 10. Dairesi kararın iptal istemini reddetti. İstanbul Sözleşmesi'nin iptalini yargıya taşıyanların Danıştay Dava Daireleri Kurulu'na itirazlarını yaptığı süreçte Birleşmiş Milletler'den (BM) uzmanlar Danıştay'a konuyla ilgili görüşlerini sundu. Üç imzalı BM Uzman Görüşü'nde Türkiye'ye sözleşmeye dönme çağrısı yapıldı: "Türkiye'nin gidişatı tersine çevirmesi ve tarihin doğru tarafında yer alması için çok geç değil."

Görüşlerde şu ifadeler yer aldı: "Türkiye Hükümeti'nin İstanbul Sözleşmesi ile ilgili artan dezenformasyon kampanyalarını önlemek için erken müdahalede bulunmamasını ve daha sonra Sözleşme'nin Türkiye ulusal mevzuatı üzerindeki etkisini yeterince açıklamak için hiçbir çaba gösterilmemiş olmasını esefle karşılıyoruz."

TEK KENTTE 48 BİN ERKEK ŞİDDETİ

Kadına yönelik erkek şiddetine ilişkin açıklanan veriler korkutucu. Kayseri Valisi, kentte 48 bin kadının erkekler tarafından şiddete maruz bırakıldığını açıkladı.

Sadece tek kentte kadına yönelik erkek şiddetinin ulaştığı boyut karanlık tablonun özeti niteliğinde. Kayseri Valisi Gökmen Çiçek, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon Kurulu Toplantısı'nda bu yılın başından beri 4 bin 88 erkek şiddetine ilişkin işlem yapıldığını açıkladı.

Buna göre Kayseri'de 6284 sayılı Kanun çerçevesinde adli merciler tarafından 2020 yılında 8 bin 918 vakaya işlem yapılırken geçen yıl ise bu rakam artarak 10 bin 727'ye çıktı. Kayseri Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü, açıldığı günden itibaren tam 48 bin 675 erkek şiddet olayı yaşandı. Toplantıda Kayseri'de genelindeki istatistiksel bilgiler de paylaşıldı.

Bu Sayıya Rağmen Şiddet Sürdü

Yalnızca tek kentte erkek şiddetinin bu kadar çok gerçekleşmesi dikkat çekerken diğer kentlerde ise şiddet devam etti. Adana'da trafik kazası sonrası kadın sürücü ile tartışan erkek, kendisini sakinleştirmeye çalışan evli olduğu kadını darp etti. Çukurova'da önceki gün erkek sürücü U.Y. yönetimindeki otomobil ile G.G.'nin kullandığı otomobil kavşakta çarpıştı. Hasarlı kazanın ardından araçlarından inen sürücüler arasında tartışma çıktı. Bu sırada G.G., cep telefonu ile kendisine hakaret eden sürücü U.Y.'yi kameraya kaydetmeye başladı. U.Y., kendisini sakinleştirmeye çalışan evli olduğu kadını darp etti. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

Firdevs İçin Mücadele

Ahmet Babat tarafından katledildikten sonra Hezil Çayı'na atılan 17 yaşındaki Firdevs Babat, okul arkadaşları tarafından mezarı başında anıldı. Anmada konuşan Jiyan Babat, Firdevs için mücadeleye devam edeceklerini söyledi. Babat'ın arkadaşlarından Berivan Gün de Firdevs'in davasının bütün kadınların davası olduğunu söyleyerek "Bizler Firdevs'e yapılan vahşeti unutturmayacağız. Firdevs'in katledilme şekli sıradan bir şey değildi. Firdevs'e yapılan zulüm ve işkenceyi kabul etmiyor ve kınıyoruz" dedi.

BASKICI VE YASAKÇI SİYASET YAŞAM TARZINA MÜDAHALE DEVAM EDİYOR!

Toplumsal yaşantıyı kendi ahlak kurallarına göre şekillendirmek isteyen iktidarın sanata, sanatçıya ve kültürel yaşama yönelik sansürcü, yasakçı ve baskıcı müdahalesi dozunu her geçen gün artırarak devam ediyor.

Türkiye'de sadece son 4 ayda 16 konser ve festivalin iktidarın sözcüleri haline gelen idari makamlarca iptal edilmesi ve yasaklanması tesadüf değildir.

20 yıldır baskıcı ve yasakçı siyasetini toplumun her kademesine dayatan AKP iktidarı, tek adam rejiminin kural tanımayan idare anlayışıyla birlikte açık şekilde anayasayı ihlal etmekte ve kutuplaşmayı derinleştirecek bir toplumsal çatışmayı örgütlemeye çalışmaktadır.

Seçim günü yaklaştıkça, sandık baskısı arttıkça yolun sonuna gelindiğini daha net biçimde idrak eden Adalet ve Kalkınma Partisi, ülkenin tüm ilerici, aydınlanmacı ve demokrasiden yana olan dinamiklerine karşı politik bir saldırı başlatmıştır.

Geçimini kültür sanat endüstrisinden sağlayan yüzbinlerce emekçiyi ve bakmakla yükümlü oldukları ailelerini yoklukla imtihan etmek, yoksulluğa mahkûm etmek zulümdür, işkencedir, adaletsizliğin ta kendisidir.

Öte taraftan bu saldırıyı Türkiye'yi derin bir ekonomik krize sürükleyen iktidarın gündem değiştirme çabası olarak görmek ve dahası küçümsemek de tarihi bir yanıldır.

Bu yasaklarla ülkenin kültürel çoğulcu yapısı, cinsiyet eşitliği ve gençlik kültürü de yok ediliyor. Zira yasaklanan her konser, iptal edilen her festival, yasadışı ilan edilen her tiyatro gösteri yaşam tarzına en açık, en sert müdahaledir.

FETÖ'nün devletin kılcal damarlarına sızdığı günlerde imzasız ihbarlarla başlatılan kumpas davaları gibi, bugün de toplumda karşılığı bulunmayan sözde dernek, vakıf ve cemaatler aracılığıyla laikliğe karşı topyekûn bir kalkışma başlatılmıştır.

Hiçbir temeli olmayan, gerçek dışı iddialar üzerinden gençlerimize dayatılan iptal ve yasak kararlarıyla ülkede siyaseti kendi ahlak normlarına göre dizayn etmeye çalışanlara ve krizleri kıskırtmak isteyenlere son kez sesleniyoruz:

Siyasi hegemonyanızı inşa edebilmek için ülkeyi yarı açık cezaevine çevirdiniz. Şimdi kültürel hegemonyanızı inşa edebilmek için Türkiye'yi ortaçağ karanlığına taşımaya çalışıyorsunuz ve ülkenin çimentosu olan laikliğe karşı cephe alıyorsunuz.

Biz biliyoruz ki, gecenin en karanlık anı şafak sökmeden önceki andır. Her karanlığın ardından aydınlık gelir; her gecenin ardından güneş doğar.

Biz; bu tekçi siyasete, yasak zihniyetine teslim olmayacağız. İktidardan güç alan gerici zihniyetin karanlığını, örgütlü gücümüzle; sanatçılarımızla, gençlerimizle, dayanışmayla, omuz omuza yırtıp atacağız.

Sizler ise geçmişte İktidar uğruna baskı politikalarından ve yasaklardan medet umanlar gibi tarihin tozlu raflarında unutulup gideceksiniz. Umuda düşman olduğunuz, aydınlığa savaş açtığınız ve suyun akışını değiştirmeye çalıştığınız için halkımızın her geçen gün büyüyen coşkun seli karşısında bertaraf olacaksınız.

Bakın gençlerin sesine kulak verin; onlar hep bir ağızdan, “Güneş bizimle doğar, Yağmur bizimle yağar, bizimle çoşar deniz, Ateş bizimle yanar, Biz Atatürk gençleriyiz, bizimle yükselecek Atatürk Türkiye’si” diyorlar.

Siz ne yaparsanız yapın, vaktiniz doldu. Gidiyorsunuz.

İKTİDARIN HUKUKSUZLUKLARI TEKER TEKER YARGIDAN DÖNMENE BAŞLADI!

İktidarın hukuksuzlukları ve TBMM’yi yok sayıp, kendisini kanun koyucu yerine koyan Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın kararları, teker teker yargıdan dönmeye başladı. Yüksek yargının bu kararları tek adam yönetiminin hukuk ve yasa tanımazlığı karşısında yargısal denetimin ve hukuk devletinin hayati önemini bir kez daha gösterdi.

Geçtiğimiz hafta AYM ve Danıştay’dan çıkan bazı kararlar Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın kararname çıkartarak, keyfi düzenlemeler yapması, TBMM’nin yasama yetkisini gasp ederek, milletin iradesini yok sayması önünde bir hukuk denetiminin ve hukuk devletinin hâlâ varlığını sürdürdüğünü göstermesi açısından umut verici.

Merkez Bankası’na yasayla verilen ‘fiyat istikrarını sağlama’ görevine karşılık, geçen yıl Fiyat İstikrarı Komitesi kurarak başına da hazine ve Maliye Bakanını atayan Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın bu kararı AYM tarafından ‘anayasaya aykırılık ve kanunla düzenlenmesi gereken konularda Cumhurbaşkanlığı kararı çıkartılamayacağı’ gerekçesiyle tımden iptal edildi. TBMM’nin yasama yetkisini, kanun yapma gücünü elinden alarak tamamıyla keyfi yönetim anlayışıyla hareket eden iktidara ‘sen kanun yapamazsın, böyle bir yetkin yok’ diyen AYM, yine Cumhurbaşkanlığı Kararıyla kurulan Sanayileşme İcra Komitesi için de iptal kararı verdi.

Sanayileşme İcra Komitesi kurulmasına ilişkin Cumhurbaşkanı kararında komitenin görev ve yetkileri arasında; “ülke için kritik öneme sahip şirketlerin ortaklık yapılarında, yurt içi üretimin sürekliliği ve ulusal güvenliği riske atabilecek değişikliklere ilişkin yapılacak işlemler konusunda karar alma ve ortaklık yapısına müdahale” maddesi de yer alıyordu. Stratejik şirketlerin hisse ve ortaklık yapılarına müdahaleyi, gerekirse el koymayı öngören bu Cumhurbaşkanlığı kararı da yine anayasanın 123. Maddesine aykırı bulundu ve ‘kanunla düzenlenmesi gereken bir konuda Cumhurbaşkanlığı kararı çıkartılamayacağı’ belirtilerek iptal edildi.

Yüksek yargıda iktidarı hukuk devletine saygılı olmaya ve yasalara uymaya zorunlu tutan bir karar da Danıştay’dan geldi. Başta İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) olmak üzere CHP’li belediyeleri iş yapamaz hale getirmek, kaynaklarına ve yetkilerine el koymak yönünde adımlar atan iktidar, yasayla büyükşehir belediyelerine verilen kent içi ulaşım, havaalanlarına ulaşım ve servis hizmetini 2020’de Ulaştırma Bakanlığı’nın çıkarttığı bir genelge ile belediyelerden aldı.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2020 yılında 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu’nun “Yer hizmetleri” başlıklı 44. maddesine dayanarak yayınladığı bir genelgede, havalimanlarına yönelik taşımacılık hizmeti için ihale açma yetkisini belediyelerden, kamudan alarak havalimanını işleten özel şirketlere verdi.

Özellikle İstanbul’da İstanbul ve Sabiha Gökçen havaalanlarına ulaşım hizmetini İBB’den alan bu genelgeyle İBB çok ciddi bir gelir kaynağından mahrum edilirken aynı zamanda ranta dönüştürülen havaalanı ulaşım hizmetleriyle iktidar müteahhitlerine devasa bir kaynak yaratıldı. Danıştay 8’inci Dairesi bu genelgeye karşı açılan davada; “Kanunlar Belediyelere verilen yetkiyi ortadan kaldıracak şekilde yorumlanamaz” diyerek, itirazı haklı buldu ve bakanlık genelgesinin yürütmesini durdurdu.

AYM ve Danıştay’dan gelen bu kararlar giderek bağımsız yargıya ve hukuk devletine güvenin ağır hasar aldığı bir süreçte, iktidarın yasa tanımazlığına, hukuku, anayasa ve yasaları hiçe saymasına, TBMM’nin yasama yetkisinin ve kanun koyucu görevinin tek kişi tarafından elinden alınması çabalarına set çekmiş oldu.

Yargıdaki siyaset gölgesinin yoğunlaştığı bir ortamda iki yüksek yargı kurumunun bu kararları, hak-hukuk-adalet arayışlarının bir şekilde karşılık bulmaya başladığını, Türkiye’de ‘hâlâ yargıçlar olduğunu’ göstermesi açısından küçük de olsa bir umudu yaşatmak gerektiğini gösterdi.

‘YENİ OSMANLI-SİYASİ İSLAM VE İHVAN’ EKSENİ DİŞ POLİTİKA İFLAS ETTİ!

İktidar, Suriye politikasında bataklıktan çıkış yolu arayışına hız verirken, ‘Yeni Osmanlı-Siyasi İslam ve İhvan’ eksenli dış politikası da iflas etti. Asıl gözden kaçırılmaması gereken nokta, iktidarın Suriye politikasında geldiği bu yeni aşamada Putin’in belirleyici rolde olması!

5 Ağustos’taki Soçi zirvesinin ardından Putin’in telkiniyle Suriye’de Esad ile görüşmeye, masada müzakerelere hazırlanan iktidar, bir yandan da 11 yıldan bu yana ülkeyi sürüklediği Suriye bataklığının siyasi sorumluluğundan

kurtulmaya çalışıyor. CB Erdoğan'ın Ukrayna ziyareti dönüşünde hiçbir zaman Esad'ı devirmek gibi bir derdinin olmadığını söylemesi, bu sorumluluktan kurtulma ve suçlu arama planlarının ilk sinyali. Oysa Esad'ı 3 ayda devirip, Şam'daki Emevi camisinde Cuma namazı kılacağını, Suriye'ye demokrasi getireceklerini söyleyen bizzat kendisi idi. Yapılan açıklamalardan ortaya çıkan tabloya baktığımızda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın söylemleri Suriye konusunu tamamıyla Kuzey Suriye'den gelen terör tehdidinde indirgeme amacıyla olduğunu gösteriyor. Bu konuda Putin'in desteğini talep ederken İran'ın ve ABD'nin destek vermemesinden yakınıyor. Hep vurguladığım gibi Şam yönetimi ve Rusya da dahil ABD, İran, Avrupa ülkeleri, Körfez ülkeleri, Mısır Suriye'deki IŞİD, El Nusra, El Kaide, HTŞ, ÖSO, SMO'yu ve diğer cihatçı yapılanmaları terör örgütü olarak görüyor. Bu örgütlerin İdlib'de yuvalanmasının ve varlıklarını sürdürmelerinin Türkiye'nin himayesi ile sağlandığını düşünüyorlar.

Bugüne kadar Rusya ve Suriye ordusunun İdlib'e harekât düzenlemesini, buradaki cihatçıları temizlemesini her seferinde önleyen iktidar oldu. Şimdi gelinen noktada önümüzdeki süreçte olası bir Esad-Türkiye mutabakatı durumunda, Türkiye açısından en ciddi sorunun başta İdlib'deki cihatçı gruplar olmak üzere TSK destekli ÖSO ile Suriye Milli Ordusu'ndan (SMO) geleceği anlaşılıyor.

İktidar ittifakının ortağı MHP lideri Bahçeli bir süre önce; "Türk milleti gerekirse, Şam'a girmeyi şimdiden planlamalıdır. Yansın Suriye, yıkılsın İdlib, kahrolsun Esad" derken, geçen hafta yaptığı açıklamada "Dışişleri Bakanımızın Suriyeli muhaliflerle Esad rejimi arasında barışın tesis edilmesi hususunda attığı adımlar değerli ve isabetlidir" diyerek Suriye'de Esad ile anlaşmaya tam destek verdiğini gerekirse en üst düzeyde diyalog başlatılmasını dile getirdi.

Bizim yıllardır söylediğimiz noktaya 11 yıl sonra gelen iktidar cephesindeki bu radikal tavır ve söylem değişikliği nihayet iktidarın sorunun ulaştığı vahim boyutu fark etmeye başladığını, çıkış yolu aradığını gösteriyor. İktidar yazarları Türkiye'yi Suriye'de Ahmet Davutoğlu'nun yanlış yola soktuğunu Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'talimatları ve liderliğiyle bu yanlış Suriye yolundan çıkma vaktinin gelip geçtiğini' manşetlerine taşıyor.

Vatan Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek ve AKP MKYK'sından istifa ederek Vatan Partisi'ne geçen Ethem Sancak'ın da içinde yer alacağı bir heyetin iktidarın ve Moskova'nın bilgisi dahilinde Şam'a giderek Esad ile görüşeceği, arabuluculuk girişiminde bulunacağı açıklanırken, heyette Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın temsilcisinin Sancak olacağı anlaşılıyor. Esad'ın talepleri; M4 karayolunun Suriye ordusuna devredilmesi, İdlib'de Suriye ordusunun hareketine ve cihatçı teröristleri temizlemesine olanak sağlanması, Türkiye-Suriye sınır boyunca Suriye ordusuna devri ve Cilvegözü ile diğer iki sınır kapısının da Suriye yönetiminin kontrolüne geçmesi olarak sıralanıyor. Bu taleplerin tamamının temel içeriği TSK'nın bölgeden çekilmesine dayanıyor. İdlib'ten çekilerek İdlib'i Halep, Hama, Lazkiye'ye ve nihayet Şam'a bağlayan M4 karayolunun güvenliğinin Suriye ordusuna devri yanında Türkiye-Suriye sınır boyu güvenliğinin de Suriye ordusuna devri ve Esad güçlerinin burada konuşlanması Kuzey Suriye'de TSK ve ÖSO-SMO kontrolündeki Azez, Cerablus, El Bab ve diğer yerleşimlerin de TSK tarafından boşaltılarak çekilme anlamına geliyor.

Doğu Perinçek'in de iktidarın Suriye topraklarında 400 kilometre genişlik 30 kilometre derinlikte bir alan oluşturularak buraya Türkiye'deki Suriyelilerin yerleştirilmesi, buralarda yüz binlerce briket ev, postane, okul, hastane inşa etmenin çözüm değil 'saçmalık' olduğunu, bunun Suriye'nin egemenliğine, toprak bütünlüğüne saygısızlık ve aykırı olduğunu söylemesi iktidarın da bu yöndeki hazırlığının işareti olarak değerlendirilebilir.

İktidarın İsrail, BAE, Suudi Arabistan ve Mısır ile başlattığı, şimdi de Suriye ile sürdürmek istediği anlaşılın normalleşme politikasına hızlı bir şekilde dönmeye çalışması, radikal bir U dönüşü sergilemesi aynı zaman da 2010'daki Arap Baharı ayaklanmalarından bu yana uygulanan 'Yeni Osmanlı-Siyasi İslam-İhvan' temelli dış politikanın iflasının ilanıdır. İktidar bu yanlıştan dönme arayışına girerken ülkeyi de ciddi güvenlik tehditleri, ağır ekonomik kayıplarla karşı karşıya bıraktı.

Türkiye'ye ağır bedellere mal olan bu dış politika, özellikle Suriye bataklığı ve ülkemize ithal edilen milyonlarca sığınmacı-kaçak göçmen-mülteci sorunuyla birlikte gelecek yıllar boyunca en yakıcı güvenlik sorunu olmaya devam edecektir. Muhtemel bir Şam-Ankara mutabakatının bugüne kadar iktidarın destek ve himayesindeki grupların içeride ve dışarıda eylemlerine, saldırılarına, çatışmalara yol açması ihtimali göz ardı edilmemelidir.

İktidarın Suriye'deki radikal U dönüşünün siyasi sorumluluğundan kurtulma, Yeni Osmanlı-İhvan çizgisinden dönme çabasının işaretleri ve buna zemin hazırlama gayretleri iktidar medyası üzerinden devreye konuluyor.

Suriye politikasının Türkiye'nin önüne koyduğu yıkım faturasının sorumlusu gerek başbakan gerekse Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı olarak tek karar verici konumunda bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan'dır. Bunun sorumluluğundan 'Aldatıldım, Davutoğlu beni kandırdı' diyerek kurtulamaz.

Suriye politikasında başlatılan değişim-dönüşümde en kritik unsurlardan birisi Cumhurbaşkanı Erdoğan'a 'Esad'la görüş' telkini yapan Putin'in belirleyici rolde olmasıdır. İktidarı kendisinin belirlediği yolda yürümeye ikna ettiği anlaşılan Putin, doğalgazda ruble ile ödeme, Akkuyu için milyar dolarları gönderme gibi ekonomik destek hamleleriyle de sadece Suriye'de değil iktidar üzerinde ekonomik yönden de belirleyici rolünü artırma amacındadır. Putin'in iktidar üzerinde artan bu ağırlığının sonuçlarının, yansımalarının önümüzdeki süreçte daha belirgin hale geleceğini öngörmekteyiz.

ERDOĞAN MÜZİK KUTUSU GİBİ PARAYI KİM VERİRSE ONUN ŞARKISINI ÇALİYOR

Erdoğan'ın artık siyaseten total ördek haline geldi. Seçimler yaklaşırken, paraya ihtiyacı vardır. Dış politikada bir başarı hikâyesine ihtiyacı vardır. Şimdi müzik kutusu gibi kim parayı verirse onun şarkısını çalmaya başlamıştır. Bu kadar çark, sağlığa zararlıdır. Omurgası olanın belini kırar. Bu kadar çark itibar kazandırmaz. Ancak insanı çarkçı başı yapar. Bu çarkçı yönetim anlayışı ülkemizin ali menfaatleri ve ulusal güvenliğimiz için de büyük bir risktir. Hem Erdoğan'ı, hem de tüm uluslararası muhataplarımızı bir uyaralım. Kimse artık bu gidici olduğu belli yönetimin zafiyetlerini kullanıp, kalıcı olmayacak tavizler koparmaya kalkmasın. Kısa vadeli kazanımlar uğruna, kimse Türkiye'yle olan ilişkilerinde kimse uzun vadeli çıkarlarını riske atmasın. Herkes adımlarını bu gerçeğe göre ayarlasın.

Türkiye hızla seçim sathı mailine giriyor. Saray, seçim yaklaşırken, dış politikada çark üstüne çark ediyor. Ucube Şahsım Hükümet Sistemi kurulduğundan bu yana, ülkemizin milyarlarca doları har vurulup, harman savruldu. Bugün de doların yeşiline sıkıştılar. Şimdi; dün dost dediklerine, bugün düşman, dün düşman dediklerine, bugün dost diyorlar. Tüm bu U dönüşleri yönetime duyulan güveni daha da yıpratıyor. Çıkan hesabı da maalesef ülkemiz ve milletimiz ödüyor.

Erdoğan Milletimize Bu Dünyada Cehennem Azabı Çektiriyor

Erdoğan ekonomide de çark üstüne çark yapıyor. Sürekli birbiriyle çelişen, günü birlik kararlar alıyor. Ekonominin lastiğini patlattı. Şimdi yama üstüne yama yaparak arabayı yürütmeye çalışıyor. Ama artık lastikte yama tutmuyor. Bilimden ve akıldan kopuk her karar, ekonomide belirsizliği daha da artırıyor. Milletten aşını, işini küçültüyor. Ülkemizin ufkunu karartıyor. Milletimize bu dünyada, cehennem azabı çektiriyor.

Dış Politikamız Milli Olma Vasfını Yitirdi

"Dış politika; bir ülkenin devleti ve milletiyle yüksek somut çıkarlarını, uluslararası arenada korumayı amaçlayacak şekilde tasarlanır. Buna göre de yürütülür. Bu nedenle dünyanın her yerinde, dış politika, partiler üstüdür. Milli bir konumu vardır. Hükümetler gelip geçer, ancak devletlerin stratejik öncelik ve hedefleri, hep baki kalır. Bu temel prensip, bugüne kadar bizim dış politikamıza da yön vermiştir. Erdoğan'dan önceki Cumhuriyet Hükümetleri, dış politikayı partiler üstü görmüş, iç politikanın bir uzantısı haline asla getirmemişlerdir. Erdoğan; 2010'da başlayan Arap baharından, kendisine bir hilafet elbisesi çıkarma hayaline kapılmış, ideolojik hoyratlığı, dış politikayı kullanarak içeride oy devşirme hırsı, dış politikamızı vesayet altına almıştır. O günden bu yana da, dış politikamız, ne yazık ki milli olma vasfını yitirmiştir. Parti politikası haline gelmiştir. Erdoğan'ın koltukta kalmak için kullandığı, sıradan bir araca dönüşmüştür.

Akil Yerini Hamasete Bıraktı

Bu dönemde, dış politikada akıl ve sağduyu, yerini hamaset ve popülizme bırakmıştır. Dışişleri Bakanlığımız; ehliyet ve liyakat kurumu olmaktan çıkarılmış, AK Partili siyasilerin arpalığına çevrilmiştir. "Bakara makara" diyerek, mukaddes kitabımızla alay eden, elbise askılarında, ayakkabı kutularında rüşvet aldığı iddia edilen Bakanlar, Saray şürekâsına mensup eski siyasetçiler, Erdoğan tarafından, Büyükelçi atanmıştır. Meslekten yetişmiş, ehliyet ve liyakat sahibi dışişleri kadroları ise, "Monşer" denerek, bir kenara itilmiştir.

Erdoğan Tüm Dediklerini Yutuyor

Diplomasi çoğunlukla gizli değil, ancak sessiz yürütülür. Erdoğan bu en temel kurala bile uymamıştır. Bağırıp, çağırarak işleri yürütmeye çalışmıştır. Olgularla değil, algılarla dış politika yapmaya kalkışmıştır. Her seçim öncesi, sokakları coşturmak için, başka ülkeleri ve liderleri düşman ilan etmekte, ölçsüz laflar etmekte bir sakıncada görmemiştir. Daha önce de ifade etmiştim, Konfüçyüs'ün, "Yemek durumunda kalmanız ihtimaline karşı, sözlerinizin yumuşak ve tatlı olmasına çalışın!" tavsiyesi, özellikle dış politikada çok önemlidir. Erdoğan, Davos'ta "One minutes!" tiyatrosunu oynarken, İsrail için ne demişti? "Siz öldürmeyi çok iyi bilirsiniz." Erdoğan İsrail için, daha neler dedi neler... 2014 yılında çıktı, "İsrail şu anda terör estiriyor. İsrail şu anda bir soykırım yapıyor. Ben bu görevde bulunduğum sürece hiçbir zaman, İsrail'le olumlu bir şey düşünmem" dedi.

Peki İsrail'in bölgedeki pozisyonu, hedefleri değişti mi? Hayır! Hepsi yerli yerinde duruyor. Ama "Ben görevde olduğum müddetçe, İsrail'le olumlu bir şey düşünmem" diyen Erdoğan, çark etti, tüm dediklerini yutmak zorunda kaldı. Seçimler yaklaşırken de İsrail'le ilişkileri, yeniden büyükelçilik seviyesine çıkardı.

Omurga Kıracak Çarklar

Anlaşılan Erdoğan, "Hafıza-i beşer, nisyan ile maluldür" sözüne, çok fazla güveniyor. Ama yaptıkları, söyledikleri sözleri hepsi arşivlerde duruyor. Erdoğan sadece yabancı devletler karşısında değil kendi yurttaşları karşısında da çokça çark etti. 2010'da Mavi Marmara olayında, İsrail bir gemimize baskın yaptı. 10 yurttaşımız hayatını kaybetti. 56 kişi yaralandı. 17 Haziran 2014'te Erdoğan, bu geminin Gazze'deki bebelere yardım götürmek isteyen bir insani yardım kuruluşuna ait olduğunu ve de hükümetten izin aldığını söyledi. Ama 29 Haziran 2016 geldiğinde, Erdoğan yine çark etti. Yani omurga kıracak bir çarkla Erdoğan; Mavi Marmara'da ölenlerin yakınlarına, "Siz böyle bir insani yardımı götürmek için, günün Başbakanına mı sordunuz?" deyiverdi. Yetmedi, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın avukatları, Mavi Marmara'da yaşamını yitirenleri, "Tehlikeyi bilerek Gazze'ye gitmekle, ölenlerin yakınlarını da, "Sebepsiz zenginleşmekle" itham etti.

Müslüman Kardeşlerden Fazla İhvancılığa Soyundu

Erdoğan'ın dış politikada çark üstüne çark etiği, bir başka adres ise Mısır... Mısır Türkiye için önemli bir ülke. İki ülke halkının, yüzyıllarca beraber yaşamışlığı var. Tarihsel, kültürel derin bağlarımız var. 2013'te Mısır'da bir darbe oldu. Elbette hiçbir darbe mazur görülemez. Bu darbeden hemen sonra, Sayın Genel Başkanımız büyükelçilerimiz, Sayın Faruk Loğoğlu ve Sayın Osman Korutürk'ü Mısır'a gönderdi. CHP heyeti, hem Mısır yönetimiyle, hem de Müslüman Kardeşlerle görüştü. Türkiye'nin darbelerle ilgili acı tecrübelerini onlara aktardı ve taraflara itidal telkin etti. Erdoğan o zaman Sayın Genel Başkanımıza, teşekkür edeceğine, açtı ağzını, yumdu gözünü. Müslüman Kardeşlerden daha fazla, İhvancılığa soyundu. Mısır'ın içişlerine müdahil oldu. Mevcut Mısır Devlet Başkanına, El Ezher Üniversitesi şeyhine, etmedik hakareti bırakmadı. Hatırlayalım daha üç yıl önce 2019 yılında "Sisi bir zalimdir, demokrat değildir. Cumhurbaşkanı Mursi'nin dramının da birileri tarafından unutturulmasına asla izin vermeyeceğiz" diyordu Erdoğan. Şimdi; "Mısır'la istihbari, diplomatik ve ekonomik olarak, işbirliği sürecimiz devam ediyor. Gönlümüz ister ki Mısır'la olan bu süreci, çok daha güçlü devam ettirelim" demeye başladı. Ama bu sefer de Mısır Devlet Başkanı işi ağırdan alıyor.

Tam Bir Trajikomedi

Yine dış politikada bir başka çark edilen ülke, Birleşik Arap Emirlikleri... Saray şürekâsı ve yandaş basın, bu ülkeyi "15 Temmuz'un Finansörü" olmakla suçlamışlardı. Sonra ne oldu? 15 Temmuz'un finansörü dedikleri Emirin ayaklarına, turkuaz halı serdiler. Birde Suudi Arabistan Velihaht Prensiyle yaşananlar var. Tam bir trajikomedi... Erdoğan, Cemal Kaşıkçı cinayetinin ardından, Suudi Arabistan Velihaht Prensine, etmedik laf bırakmamıştı. Suudi Velihaht Prens için, yandaş medyasında, "Katil", "Seri katil" manşetleri de attırdı. Gazeteleri, "Kaşıkçı'nın ölüm emri Selman'dan" diye, koca puntolu başlıklarla çıktı. Ama sonra, "Gösteririz ama vermeyiz" dediği Kaşıkçı dosyasını, bizzat kendi eliyle, Suudi Arabistan'a teslim etti. Ondan sonra da "Katil", "seri katil" dediği prensi, bir güzel kucaklayıp, öptü. Necip Fazıl'ın dediği gibi, "İnsanın kazandığı paradan değil, paranın kazandığı insandan korkacaksınız." Erdoğan paraya sıkışınca, Körfez Şeyhleri, Emirleri için, dün söylediği ne kadar ağır söz varsa, bugün hepsini bir güzel yalayıp, yuttu.

Maaşını Verdiğimiz Öso Bayrağımızı Yaktı

Diplomasi; ilkelere ve kurallara dayalı bir uğraştır. Ancak Erdoğan'ın elinde Türkiye, her alanda olduğu gibi, diplomaside de, en temel ilke ve kurallardan uzaklaştı. Öngörülemez, ne yaptığı kestirilemez bir ülkeye dönüştü. Erdoğan'ın gerçeklikten kopuk ergen romantizminin ve ideolojik bağnazlığının, ülkemize en ağır ödettiği bedel ise Suriye'de oldu. Erdoğan'ın Emevi Cami'nde namaz kılma rüyası, bu ülkeye korkunç zararlar verdi. Dört milyon Suriyeli ülkemize girdi. Bir o kadarına da Suriye'de bakmak zorunda kaldık. 40 milyar dolardan fazla bir para, Suriyeliler için harcandı. Hala da harcanmaya devam ediyor. Erdoğan döneminde ilk defa ülkemiz, bir vatan toprağını terk edip, kaçma zilletini yaşadı. Süleyman Şah'ın na'sını sırtlanıp, oradan oraya gezdirdiler. Suriye'de IŞİD'e karşı, göğüs göğse çarpıştık. Mehmetçiklerimiz Rus jetlerinin hedefi oldu. İdlib'de 34 Mehmetçiğimizi şehit verdik. Suriye'de maaşını ödediğimiz, ÖSO unsurlarının, şanlı bayrağımızı yakması rezaletini de gördük.

Maraba İle Ağanın Hikayesi Gibi

Biz, Suriye krizinin başından itibaren, diyalog ve müzakereden yana olduk. Çünkü Mısır gibi, Suriye'yle de köklü tarihi geçmişe sahibiz. Sadece tarihle değil, Suriye'yle birde 850 kilometrelik bir kara sınırıyla bağlıyız. Tüm bu hakikatleri dikkate alarak, Sayın Genel Başkanımız, 2011 Eylül ayının hemen başlarında, yine Sayın Faruk Loğoğlu

Başkanlığında bir CHP heyetini, Suriye yönetimiyle görüşmeye gönderdi. Heyetimiz Esad, Suriye Meclis Başkanıyla görüştü. Hama, Humus ve Halep'te ziyaretler gerçekleştirdi. Sorunların, müzakere ve diplomasiyle, çözülmesi gerektiğine işaret etti. Biz, "Diyalog kanallarını kesmeyin" dediğimizde, Erdoğan bize, etmedik hakaret bırakmadı. Ama bugün yine çark etti; şimdi "Devletler arasında hiçbir zaman, siyasi diyalog veya diplomasi kesilip, atılamaz" diyor, bize ahkâm kesiyor. Daha dün kadar, "Suriye'nin geleceğinde Esad yok" dediğini unutmuş. Şimdi; "Bizim Esad'ı yenmek, yenmemek gibi bir derdimiz yok" diyebiliyor. 11 yılın sonunda "Kızıl elma" unutuldu, gitti. Şimdi Erdoğan "Kalles Esad" dediği, Suriye Devlet Başkanına, "Kardeş Esad" demeye hazırlanıyor. Hem de kimin telkiniyle? Putin'in telkiniyle. Marabayla ağanın hikâyesinde olduğu gibi, madem işin sonunda tüm söylediklerinizi yalayıp yutacaksınız bu kadar pisliğe ve kire, neden sebep oldunuz?

Adama Kirlettiği Testiden Su İçirirler

Siyasette kuraldır: "Kirleten bedelini öder." Bunu sadece biz söylemiyoruz. Erdoğan'ın Yüksek İstişare Kurulu Üyesi Sayın Cemil Çiçek 'de; "Siyasette adama, kirlettiği testiden su içirirler" diyerek, durumu bir güzel özetlemiş. Bugün Erdoğan'a, İhvân-ı Müslimîn rüyasına sala verdiriyorlar. Bu uğurda söylediği ne varsa, yutturup, yediriyorlar.

Erdoğan Müzik Kutusu Gibi Parayı Kim Atarsa Onun Şarkısını Çalıyor

Artık Erdoğan siyaseten total ördektir. Seçimler yaklaşırken, paraya ihtiyacı vardır. Dış politikada bir başarı hikâyesine ihtiyacı vardır. Şimdi müzik kutusu gibi, kim parayı verirse, onun şarkısını çalmaya başlamıştır. Bu kadar çark, sağlığa zararlıdır. Omurgası olanın, belini kırar. Bu kadar çark itibar kazandırmaz. Ancak insanı çarkçı başı yapar. Bu çarkçı yönetim anlayışı ülkemizin ali menfaatleri ve ulusal güvenliğimiz için de büyük bir risktir.

Uluslararası Muhataplarımızı Uyarıyoruz

Biz buradan hem Erdoğan'ı, hem de tüm uluslararası muhataplarımızı bir uyaralım. Kimse artık bu gidici olduğu belli yönetimin zafiyetlerini kullanıp, kalıcı olmayacak tavizler koparmaya kalkmasın. Kısa vadeli kazanımlar uğruna, kimse Türkiye'yle olan ilişkilerinde kimse uzun vadeli çıkarlarını riske atmasın. Herkes adımlarını bu gerçeğe göre ayarlasın.

İktidarımızda Türkiye Dostluğu Aranan Hasımlığından Kaçınılan Ülke Olacak

İçeride bir ve bütün olamayan, dışarıda da güçlü olamaz. Bizim iktidarımızda dış politikamız yeniden partiler üstü olacak. Partimizin değil, milletimizin ve devletimizin üstün menfaatleri gözetilecek. "Yurtta barış, dünyada barış"; dış politikamızın yeniden temel prensibi olacak. Diplomamız, evrensel ilke ve kurallar temelinde şekillenecek. Komşularımızla karşılıklı menfaatlerimizi gözeterek, iyi komşuluk temelinde ilişkilerimizi yürüteceğiz. Dışişleri Teşkilatımız, liyakat ve ehliyet temelinde yeniden yapılandırılacak. Meslekten yetişmiş diplomatlarımız yeniden etkin hale getirilecek. Türkiye yeniden, tüm demokratik dünyanın, öngörülebilir ve güvenilir bir ortağı olacak. Türkiye, bizlerin yönetiminde, dostluğu aranan, hasımlığından kaçınılan bir ülke olacak.

Korkarım Çiftçi Gelecek Yıl Tarlasını Ekmekte Zorlanacak

Tabi güçlü dış politika, aynı zamanda güçlü bir ekonomiyi de gerektiriyor. Ne yazık ki Erdoğan'ın ideolojik saplantıları, sadece dış politikamızla ilgili değil, bu saplantılar ekonomimize de büyük darbeler vuruyor, vurmaya devam ediyor. "Faiz sebep, enflasyon netice" safsatası, Türkiye'yi 2022'de, yüzde 145 üretici enflasyonu, dünya şampiyonu yaptı. İşte bugün Haziran tarımsal girdi fiyatları açıklandı. Son bir yılda tarımsal girdilerin maliyeti yüzde 135 artmış. O da TÜİK 'in makyajlı rakamlarıyla. Son bir yılda üretimde kullanılan girdilerden mazotun fiyatı yüzde 228. Gübrenin fiyatı yüzde 234. İlacın fiyatı yüzde 101 artmış. Şimdi bütün bunlara bakarak, çiftçimizin alın terinin karşılığını alması için, kuru üzümde "Üretici kilo başına 2 dolar karşılığı Türk Lirası almalı" demişti Genel Başkanımız. Yani bugünün kuruyla en az 36 lira civarında bir fiyat gerekiyordu. Ama Saray müjde diyerek, 27 lira fiyat açıkladı. Bu fiyatlar çiftçinin bu sene emeğinin karşılığını alması, önümüzdeki sene de tarlasını yeniden ekebilmesi için yeterli olmayacaktır. Korkarım gelecek yıl çiftçi tarlasını ekmekte zorlanacaktır.

Enflasyonla Mücadele Etmek Yerine Ateşini Harlayan Tek Yönetim

Hep söylüyoruz: "Enflasyon en büyük halk düşmanıdır." Sadece cüzdanlarımızı boşaltmakla kalmaz. Toplumumuzu içten içe de çürütür. Ticaret ahlakı, iş ahlakı kaybolur. Borçlu borcunu ödememeye başlar. Alacaklı alacağını tahsil edemez. İşte onun için bugün dünyada enflasyonu yüzde 8-9 civarında olan ülkeler dahi, enflasyonla mücadelede kararlılık gösteriyor. Enflasyonla mücadele etmeyen, aksine enflasyon ateşini daha da harlayan, dünya üzerinde tek bir yönetim var. O da Erdoğan yönetimi. Tarım Kredi Kooperatifi marketlerinde, göstermelik 20-30 kuruşluk indirimlerle, milletin gözünü boyamaya çalışıyorlar. Ama milletimiz artık algiya değil, fiyat etiketlerine bakıyor.

Millet yaşadığını biliyor, halini görüyor. Etiketlere bakan vatandaşlarımız; “Oy veriyoruz, yiyecek bulamıyoruz. Söyledikleri indirim de yalan” diyerek feryat ediyor, isyan ediyor.

Sabah, Öğle, Akşam Çayla Ekmek...

Ama diğer tarafta AK Parti'nin Kahramanmaraş Kadın Kolları Başkanı, “Kriz yok. Market sepetini istediğimiz kadar dolduruyoruz. Döke, saça kullanabiliyoruz” diyerek, milletimizle alay ediyor. Milletten kendisiyle alay eden Saray şürekâsına cevabı ise, Kahramanmaraş'ın komşusu, Osmaniye'nin Kadirli İlçesindeki, bir vatandaşımız tarafından veriliyor: “Yiyecek ekmeğe muhtacım. Sabah, öğle, akşam çayla ekmek... ‘Açlıktan kimse ölmez’ diyorlar, ama ölüyorum, açım” diyor. İşte memleketimizden insan manzaraları... Bir tarafta döke saça yaşayan Saray ve şürekâsı, diğer tarafta sabah, öğle, akşam, çay ekmekle öğün atlatanlar. “Açlıktan ölüyorum” diyenler.

Taliban'ın Afganistan'ından Sonra En Az Gülen İnsanların Yaşadığı Ülkeyiz

Erdoğan ve onun ucube şahsım hükümeti sistemi, sadece ülkemizin kaynaklarını yağmalatmakla kalmadı. Milletimizin huzurunu da, neşesini de çaldı. Bir uluslararası araştırma kuruluşu, önemli de bir araştırma kuruluşu, her yıl yaptığı “Küresel Duygular” araştırması yapıyor. Bu yılda yapmış. Türkiye, 100 ülke içinde; Lübnan'ın ardından en sinirli ülke... Vatandaşlarının en sinirli olduğu ülke. Yine Afganistan ve Lübnan'ın ardından, vatandaşlarının en fazla üzüntü ve stres yaşadığı üçüncü ülke. Taliban rejiminin altındaki Afganistan'ın ardından da, en az gülen insanların yaşadığı, ikinci ülke olmuş. Milletimiz bunların yönetiminde artık gülmeyi unuttu. Lübnan ve Afganistan'ın ardından, insanları en az eğlenen üçüncü ülke olmuşuz. Bunların yönetiminde milletimiz eğlenmeyi de unuttu.

Meksika Türk Vatandaşlarına Sınırlarını Kapıyor

Özellikle gençlerimizin hali, bunların elinde içler acısı. 15-24 yaş arasındaki 2 milyon 736 bin gencimiz, ne okulda, ne de işte. Evde oturuyor. Gençlerimiz artık umudunu, yurtdışında aramaya başladı. Nitelikli insan gücümüz ülkeden kaçıyor. Bu arada Avrupa'da Schengen vizelerinde de sıkıntılar var. Aynı şey Amerikan vizelerinde de yaşanıyor. Meksika üzerinden ABD'ye kaçak girişler artınca, Meksika Türk vatandaşlarına sınırları kapatmaya başlamış. Erdoğan'ın elinde, ülkemizin itibarı üç paralık oldu.

Türkiye'nin Risk Primi Yeniden 800'ün Üstünde

Bu tabloyu derhal değiştirmek zorundayız. Ama bunlar Erdoğan'ın hiç umurunda değil. O giderayak; “Yandaşlarımı, faiz lobilerini daha nasıl abat ederim”, onun derdinde... İşte son birkaç günde aldıkları kararlar. Bir yandan faizi indirirmiş gibi yapıyorlar, Merkez Bankası'nın tabela faizini düşürüyorlar. Ama diğer tarafta ülkenin, çiftçinin, esnafın borçlanma faizi bir türlü düşmüyor. Aksine artıyor. Türkiye'nin risk primi sıçrıyor. Bugün itibarıyla ülkemizin risk primi yeniden 800 puanın üzerine gördü. Dış finansmanı bulmak her gün daha da zorlaşıyor.

Serbest Piyasanın Çanına Ot Tıkıyorlar

Sonra bir bakıyorlar bankalar bu işten çok kâr edecek, bankaların açacağı krediye, hem miktar, hem de faiz sınırı getiriyorlar. Bankalara “sakın ha çok kredi vermeyin” diyorlar. “Eğer verecekseniz de faizde yüzde 30'u geçmeyin” diyorlar. “Eğer bu faizi geçerseniz, bana da haraç vereceksin” diyorlar. “Hazine'yi ucuza fonlayacaksınız” diyorlar. Serbest piyasa ekonomisinin çanına, ot tıkayıp duruyorlar. Rekabetçi piyasa diye bir şey kalmadı artık memlekette.

Bu Kredilere Sadece Bir Avuç Şirket Ulaşabiliyor

Bu ucuz dedikleri kredileri işçi alabiliyor mu? Hayır! Emekli alabiliyor mu? O da hayır! Esnaf, çiftçi alıyor mu? Hayır! Sadece Erdoğan'ın belirleyeceği bir avuç şirket, bu ucuz kredilere ulaşabiliyor. Yine fakirden, fukaradan alıp, bir avuç zengine servet aktırıyorlar. Bir puanlık tabela faizi indirimiyle, bankaların mudiye ödeyeceği, Kur Korumalı Mevduat faizini aşağı çekmiş oluyorlar. Ama döviz kuru uçmaya, paramız pul olmaya devam ediyor. Sonuçta bankanın maliyeti evet düşüyor. Ama devletin ödeyeceği faiz garantisi, kur garantisi hızla artıyor. Bankaların karları, mevduat toplama faizleri düştüğü için hızla artıyor. Ama milletimiz hayat pahalılığı altında ezilmeye devam ediyor. Yani, bu taksimi kurt yapmaz, kuzulara şah olsa diyorlar ya aynen durum öyle.

Karanlık Günlerin Bitmesine Az Kaldı

Dün Türkiye'de, bu ucube şahsım hükümet sistemine, bunun sebep olduğu her türlü yıkıma “dur” diyecek, siyasi kararlılığın ve umudun sesi, bir kez daha yükseldi. Türkiye'nin farklı köklü siyasi damarlarından gelen, altı güzide partimiz, milletimizin aydınlık geleceği için bir arada yürüme kararlılığını gösterdi. Altı parti, “Bizim belirleyeceğimiz ortak adayımız, Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı olacak” dedi...

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Milletimiz müsterih olsun. Karanlık günlerin sonlanmasına artık çok az kaldı. Artık bu topraklarda; toplumsal kutuplaşma son bulacak. Toplumsal barış hâkim olacak. Öfke ve nefret dili kaybedecek. Nezaket ve karşılıklı saygı kazanacak. Ahlaki yozlaşmanın ve manevi tahribatın önüne set çekilecek. Rüşvet, torpil, iltimas artık son bulacak. Adalet, dürüstlük ve liyakat gelecek. Hak eden, hak ettiğini eksiksiz alacak. İsrar ve hayat pahalılığı son bulacak. Üretim esas olacak. Geniş halk kitlelerini yoksullaştıran, bir avuç rantiyeciyi abat eden uygulamalar son bulacak.

Biz Kazanacağız, Milletimiz Kazanacak

Biz kazanacağız. Gençlerimiz kazanacak. Biz kazanacağız. Esnafımız kazanacak. Biz kazanacağız. Çiftçimiz kazanacak. Biz kazanacağız. İşçimiz, işverenimiz kazanacak. Biz kazanacağız. Türkiye kazanacak. Biz kazanacağız, 85 milyon kazanacak. Altı parti olarak, bu inanç ve kararlılıkla, bir ve beraber çalışmaya devam edeceğimizi ve hep beraber güzel yarınlara ulaşacağımızı Genel Başkanlarımız bir kere daha teyit ettiler.